The Latvian Newspaper for Canada and U.S.A.

Published twice weekly by Latvian Relief Society of Canada „Daugavas Vanagi", Inc. — Editorial and Business Offices: 123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada. Telephone. EM 8-0792. Editor in U.S.A. — A. Zvēriņš, 90-16 Park Lane S., Woodhaven 21, N.Y., U.S.A. Tel. VI 6-7667.

AUTHORIZED AS SECOND CLASS MAIL POST OFFICE DEPARTMENT, OTTAWA.

SATURDAY, APRIL 5, 1958.

LATVIJA
AMERIKA

28./669. n-rs. SESTDIEN, 1958. G. 5. APRĪLĪ 8. gads

Latviešu laikraksts Amerikā

Iznāk divas reizes nedēļā — trešdienās un sestdienās. Izdevējs — Latviešu aprūpes biedrība Kanadā „Daugavas Vanagi", inkorporēta. Redaktori: I. Vēsna, J. Vītols, A. Gailīte. Redakcija un kantoris: 123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada. Tel. EM 8-0792. ASV red. — A. Zvēriņš, 90-16 Park Lane S., Woodhaven 21, N.Y., U.S.A. Tel. VI 6-7667. Abonēšanas maksa ASV un Kanadā: par 1 mēn. $1.50; par 3 mēn. $4.50; par 6 mēn. $8.50; par 1 gadu $16.00.

Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $1.00; tekstā $3.20—$6.40 par vienu collas slejas telpu.

CHRUŠČEVA SOLĪJUMIEM VAIRS NETIC

SAV. VALSTU ĀRLIETU MINISTRIJA DEKLARĒ, KA AMERIKĀŅI NESEKOS PADOMJU SAVIENĪBAS PARAUGAM UN TURPINĀS ATOMIEROČU MĒĢINĀJUMUS KĀ LĪDZ ŠIM.

Maskavā. Līdz ko Padomju Savienības valdība paziņoja, ka tā izdevusi rīkojumu pārtraukt atomieroču mēģinājumus, sākās paredzētā uzbrukumu serija Sav. Valstīm. Bet tas jau bija gaidīts, un Vašingtonu nepārsteidza nesagatavotu. Tiklīdz presē parādījās pirmā ziņa, ka Padomju Savienība nolēmusi pārtraukt atomieroču mēģinājumus — arī tad, ja Sav. Valstis to nevēlētos darīt, Vašingtona nekavējoties atbildēja, ka tā to patiesi nevēlas. Maskavas propagandas mašīnērija līdz ar to tika apgādāta ar degvielu uz ilgāku laiku. Pirmās sekas jau redzamas tagad.

Šīs nedēļas vidū, kad virs Sibirijas vēl klaiņāja pēdējo padomju atomieroču sprādzienu saceltie radioaktivitātes mākoņi, Maskavas ziņu aģentūra Tass uzsāka savu jaunāko propagandas seriju pret Sav. Valstīm. Pēdējās tiek apvainotas dažādu mākslīgu atrunāšanās, iemeslu izgudrošanā, lai tikai nebūtu jāseko Padomju Savienības „miermīlīgam" piemēram — visas cilvēces interesēs. Pēc Tass'a domām Sav. Valstu ārlietu ministrija padomju aicinājumu pārtraukt atomieroču mēģinājumus ir noraidījusi par daudz ātri un par daudz neapdomīgi, labprātīgi atzīstot, ka atombrunošanās sacensība vēl vienmēr rit pilnā sparā. Vadošās aprindas Padomju Savienībā esot izteikušas visdziļāko nožēlu, dzirdot Sav. Valstu negatīvo atbildi, kas acīmredzot nozīmējot, ka Sav. Valstis gatavojoties turpināt atomieroču mēģinājumus tāpat kā līdz šim.

Lai nāktu pie šāda atzinuma, nebija vajadzīga Maskavas prātošana. Sav. Vālstu ārlietu ministrijas nostāja šoreiz bija par daudz noteikta, lai vispār varētu rasties kādas šaubas. Ārlietu ministrijas paziņojumu, ka atomieroču mēģinājumi tiks turpināti, parakstīja arī prezidents Eizenhauers. Par to pēdējam tagad jādzird rūgti Padomju Savienības pārmetumi.

Fakts, ka Sav. Valstis savus šī gada pavasarī iecerētos atomieroču mēģinājumus neatliks, Maskavai jau bija skaidri zināms, pirms tā proponēja savu „cilvēces glābšanas" politiku. Svarīgi bija dzirdēt skaidru un skaļu Sav. Valstu nē. Šis liktenīgais „nē" tagad tiks griezts un grozīts pēc visaugstākiem propagandas melu paņēmieniem, lai mēģinātu pārliecināt pārējo pasauli, ka Sav. Valstis ir vienīgā vieta zemes virsū ,kas raudzē starptautiskas nesaskaņas un atsakās cīnīties miera labā.

Padomju Savienība, tā tagad ziņo Tass, ir sagatavojusies sevišķi pūlēties, lai panāktu atbruņošanās sarunu noorganizēšanu starptautiskā mērogā! Izrādās, tas ir bijis viens no Maskavas galvenajiem iemesliem cīnīties par valdību galvu konferenci, kur atbruņošanās jautājums būtu bijis viens no svarīgākajiem sarunu darba kārtībā. Ja nu Sav. Valstis nolēmušas, ka tās šādas sarunas neinteresē, Padomju Savienība meklēs citas „mieru mīlošas" valstis, kurām atbruņošanās sarunas liksies pietiekami svarīgas, lai par tām vismaz padomātu.

Vienu lietu Tass tomēr „aizmirsa" atgādināt un, proti, ka jau kopš pagājušā gada Padomju Savienība boikotē Apvienoto Nāciju atbruņošanās komisiju un ka visi Rietumu lielvalstu centieni atjaunot atbruņošanās sarunas Apvienoto Nāciju paspārnē palikuši bez panākumiem.

Būtu grūti iedomāties, ka Padomju Savienībai zemes virsū kaut kas interesētu mazāk kā nopietnas atbruņošanās sarunas, kurām sekmējoties, patiesi vajadzētu sākt atbruņoties. Tas sarkanai imperijai izsistu pamatus zem kājām. **Visa Padomju Savienības vara balstās uz militāru brutālitāti savas mājās un satelitvalstīs, un tieša vai netieša militāra iejaukšanās citu valstu darīšanās ir vienīgais ceļš, pa kuru ejot, komūnisms var cerēt sasniegt savu mērķi — panākt virskundzību pasaulē.**

GAIŠUS SVĒTKUS

NOVĒLAM

MŪSU ABONENTIEM UN LĪDZSTRĀDNIEKIEM!

LATVIJAS AMERIKĀ

REDAKCIJA UN APGĀDS

Mācītājs Arturs Voitkus

LIELDIENĀS

Ik gadus, kad sniegs visdziļākais un ledaini vēji lodā gar vaigu, mēs mierinām sevi, ka drīz būs Lieldienas un ka tad saule kāps augstāk un augstāk, un salam un vējiem nebūs pār mums vairs varas. Un mēs meklējam kalendāru, lai vaicātu, kādas tās šogad būs — agrās vai vēlās.

Jo citu gadu tās ir agrāk, citu vēlāk, atkarā no mēness griežiem un saules stāvokļa.

Bet lai agras, vai vēlas, tās vienmēr nes sev līdzi vislielāko ilgu piepildījumu: jaunu dzīvību, gaismu un siltumu.

Kristīgā ticība bez Lieldienām nav domājama, jo kristietība ir dzīvības, gaismas un mīlestības reliģija. Klusās nedēļas ciešanas un sāpes, netaisnība un meli, apvainojumi, uzbrukumi un ļaunums, atriebība un glēvums ,nodevība un liekulība — viss, viss izzūd Lieldienu rīta starojošā saulē un gaviļu pilnajā dzīvības augšāmcelšanās liecinājumā: Ko jūs meklējat dzīvo pie mirušajiem? — Viņš ir augšāmcēlies!

Tas nav nekas jauns, ka Kristu gribēja saistīt un iznīcināt. Cilvēks to vienmēr mēģinājis darīt ar Dievu — ja ne citādi, tad veidojot Viņu pēc sava prāta un līdzības. Un Lielā Piektā pirms deviņpadsmit gadu simtiem nebija pēdējā reize, kad cilvēks pacēla roku pret Dieva Dēlu. Ko jūdi toreiz piekala pie krusta, to Viduslaiku baznīca mēģināja iežņaugt savās dogmās. Un viņai gandrīz izdevās šis Kristus nosmacēšanas mēģinājums. Komūnisti, apgalvojot, ka Dieva nav, cīņā pret šo neesošo iedarbinājuši visu savu vareno propagandas aparātu — un līdzīgi pirmajiem kristīgās ēras gadsimtiem, kad Romas cirkus arēnās mirstošie kristiešu pulki liecināja pasaulei par Dzīvības Valdnieka augšāmcelšanos, arī tagad mocekļi austrumos iet nāvē, zinot — nekas mani nevar šķirt no Kristus mīlestības — jo Viņš ir dzīvs.

Un tā saucamais prāta cilvēks pūlas Viņu izskaidrot un iežņaugt sava prāta šaurajās robežās.

Un vienmēr bijis jāatzīst: Viņš ir augšāmcēlies. Vienmēr Viņš sevi atbrīvojis, vienmēr atraisījies, vienmēr izrādījies citāds, nekā prāts Viņu veidojis, vienmēr — uzvarējis.

Jo Viņš nav ne tveŗams, ne salaužams, ne iznīcināms.

Gadu simti aizgājuši kopš tā Lieldienu rīta, kad mācekļi svētās šausmās sastinga pie tukšā kapa, un kad pat Kristus pretiniekiem bija jāatzīst, ka ir velti karot pret pašu dzīvību. Gadu simteņi — deviņpadsmit gari gadu simteņi aizgājuši, kopš kristietība ik gadus piemin sava Kunga un sava Dieva uzvaru.

Viņš ir augšāmcēlies, bet — vai augšāmcēlušies ir arī tie, kas Viņu **sauc par savu Kungu?**

Akmens no Viņa kapa ir zudis, un Viņš pats parādījies jaunā dzīvībā, bet kā ir ar tiem, kas sevi sauc par Viņa mācekļiem?

Vai kristietis ir atbrīvojies no tā, kas viņu kavē kļūt par Kristus mācekli — **pašlaimības, vienaldzības, liekulības, pašapmierinātības un mīlības?**

Vai kristietis ir atmodies — beidzot attapies — ka kristietība nav teorija, bet prakse? Ka kristiānisms nav dzeja, filozofija vai zinātne, bet dzīvā dzīve jaunā gaismā, ar jaunu saturu un mērķi, ar jaunu jēgu, nozīmi un spēku?

Lielajā vērtību pārvērtēšanas laikmetā ,kādā Dievs mums licis dzīvot, Kristus mācība ir cilvēces vienīgā nākotnes cerība, Kristus krusts — vienīgais patvērums, un tukšais kaps — vienīgais tveŗamais pierādījums gaišākas rītdienas iespējamībai. Šī atziņa nav ne jauna, ne sensācionāla, bet tāpēc tā nav mazāk patiesa.

Mums dažubrīd var likties, ka Lieldienu prieks ir prieks tikai par to, kas noticis kādreiz, senajos laikos. Ka Lieldienas ir tikai atmiņas, un ka akmens uz cilvēces cerību kapa milst arvien lielāks un smagāks.

Nenoliedzami, tie sātaniskie spēki, kas pasauli vēlētos pārvērst par koncentrācijas nometni, dara iespējamo, lai Rietumus iežūžinātu pašapmierinātības, vienaldzības un naivas uzticēšanās miegā. Ar viltu un draudiem, ar glaimiem un solījumiem, ar liekuļotiem draudzības apliecinājumiem un meliem tie cenšas Rietumiem uzlikt savus apaušus.

Paldies Dievam, Rietumi sākuši mosties. Kaut vēlas, Rietumu domāšanā Lieldienas tomēr sākušās. Un tās dod pamatu ticībai, ka arī mūsu tautai tādas gaidāmas. Kaut vēlas, — bet tās būs.

— Ko jūs meklējat dzīvo pie mirušajiem?! Viņš ir augšāmcēlies!

Šie vārdi reiz lika Lielās Piektas zaudējuma sāpēs satriektajam mācekļu pulciņam atliekt muguras taisnāk, ļāva atdzimt cerībai, atplaukt jaunam sparam. Tie zvanīja jaunu laikmetu, jaunu pavasari cilvēces vēsturē.

Ik gadus tie mums vienmēr no jauna atgādina, ka Dievs neļauj un neļaus sevi saistīt; ka Dievs neļauj un neļaus tumšajiem spēkiem teikt pēdējo vārdu; tie stāsta, ka — agras vai vēlas — reiz tomēr aust Lieldienas; tie apliecina, ka cilvēks visu var satriekt, iznīcināt vai nomaitāt — izņemot gaismu, dzīvību un mīlestību.

Izņemot — Dievu.

„MIERA" SMAIDI VAIRS NEIETEKMĒ

Anglijas ministru prezidents Mekmillens ignorē Maskavas „miera" smaidus un atomieroču mēģinājumus pārtraukt nedomā.

Londonā. Padomju Savienības saceltā atomieroču mēģinājumu pārtraukšanas vētra, kas pašreiz pārstaigā visu pasauli, šīs nedēļas beigās sasniedza arī Anglijas parlamentu.

Strādnieku partijas kreisā spārna vadītājs ,acīmredzot, neapjēgdams, ka runā 1. aprīlī, pieprasīja angļu valdībai sekot Padomju Savienības paraugam un pārtraukt atomieroču mēģinājumus, kas apdraud pasaules mieru un miljonu dzīvības. Bevāns aicināja ministru prezidentu Mekmillenu „parādīt mazliet morālas drosmes" un izmantot gadījumu, kas sola novest pie vispārējas atbruņošanās.

Mekmillens, acīmredzot sapradzams pirmā apriļa komisko pusi, nolēma palikt morāls glēvulis un turpināt atomieroču mēģinājumus, lai ko arī darītu Padomju Savienība. Bevānu Apakšnamā mēģināja atbalstīt arī opozicijas vaditājs Geitskels, bet arī viņa pūles palika bez panākumiem. Rezultātā no trim pasaules valstīm, kurām līdz šim izdevies izgatavot atomieročus, divas nolēmušas pie tiem arī turēties. Un trešā — tiklīdz būs izdevies pasauli pārliecināt, ka tā negrib neko citu kā vienīgi mieru, tiklīdz būs izdevies sakarsēt pietiekami daudz neitrālo galvu pret Rietumiem un, galvenais, tiklīdz būs atkal izgatavots kas jauns, kas prasīsies pēc mēģināšanas, Padomju Savienība varēs savus eksperimentus turpināt: „pašaizsardzības" nolūkos, protams.

SENSĀCIONĀLS VĒLĒŠANU IZNĀKUMS KANADĀ

MINISTRU PREZIDENTS DŽONS DIFENBEIKERS

KANADAS VĒSTURĒ VĒL NEPIEDZĪVOTS VIENAS PARTIJAS VAIRĀKUMS PARLAMENTĀ. PROGRESĪVI - KONSERVĀTĪVO... nags, PARTIJA IEGŪST TEPAT 80% VIETU. — KATASTROFĀLI ZAUDĒ LIBERĀĻI UN SOCIĀLDEMOKRATI

Kanadas federālā parlamenta vēlēšanas 31. martā sagādāja pavisam negaidītu pārsteigumu ne tikai zaudētājiem liberāļiem un sociāldemokratiem, bet arī pašiem uzvarētājiem — progresīvi - konservātīvo partijai, kas no 265 vietām parlamentā cerēja iegūt 140 - 150, bet ieguva 209. Liberāļi, kas ar absolūtu vairākumu Kanadā valdīja 22 gadi un pag. gada jūnija vēlēšanās vēl ieguva 105 vietas, šinīs vēlēšanās no tām zaudēja 58, bet sociāldemokrati no 25 vietām spēja paturēt tikai 8, pie tam pats partijas līderis M. Koldvels spiests samierināties ar to, ka viņa sēdeklis parlamentā paliek tukšs.

Šāds vēlēšanu iznākums laikā, kad valstī jūtama saimnieciska krize un valdībai jāgādā par apm. 600.000 bezdarbniekiem, atzīstams par sensācionālu. Tas lieku reizi pierāda, ka šeit ir Amerika, kur eiropiešiem dažkārt nesaprotamas lietas notiek arī politiskajā dzīvē.

Ja metam skatu uz politisko situāciju Eiropā, kur šķiru cīņā Anglijā, Rietumvācijā, Francijā, Italijā u. c. sociāldemokrati un komūnisti šķeļ tautu, kā varēdami, un valsti novājina saimnieciski, tad Kanadā redzam gluži pretējo — šeit nav vairs šķiru problēmas, jo 80% tautas — strādnieki, to skaitā arī bezdarbnieki, intelligence un mantīgie — nodevuši savas balsis par vienu partiju — progresīvi - konservātīvajiem, kas stāv stipri patālu no sociālistu ideoloģijas un to centieniem praksē.

Taču ar to nav teikts, ka strādniecības intereses Kanadā neatšķirtos no mantīgo interesēm, bet, acīmredzot, visām šķirām te ir viens kopīgs — amerikānisks „līderis" — Dolars, pēc kuŗa visi dzenas un kuŗam visi vienādi kalpo. Parasti taču ir tā, ka saimnieciskās krizes laikos nemantīgie vairāk nosveras pa kreisi, bet Kanadā noticis pilnīgi pretējais: sociāldemokrati sakauti nežēlīgi, un arī liberāļi saņēmuši varbūt pat nepelnīti pārāk stipru pērienu.

Un kas tad bija tas fainomenālais dzenulis, kas spieda tautu gandrīz vienbalsīgi uzticēties vienai partijai? Lūk — Dolars. Kad pagājušā gada jūnijā pie varas nāca progresīvi - konservātīvie, viņi turēja vēlēšanu cīņā dotos solījumus: paaugstināja vecuma pensijas, mazliet samazināja nodokļus u. t. t. Un tā pietika, lai tautas plašākās masās izraisītu sajūsmu, kas tik lieliski atbalsojās 31. marta vēlēšanās.

80% tautas valsts likteņi nodevusi vienas partijas, resp. vienas personas — Dž. Difenbeikera — rokās; viņš arī apsolījis pēc labākās apziņas pildīt savus atbildīgos pienākumus, vienādi rūpējoties par visām iedzīvotāju šķirām un vispārīgu valsts labklājību. Pirmām kārtām, kā ministru prezidents Dž. Difenbeikers izteicās, viņš stāsies pie bezdarba likvidēšanas un saimnieciskā stāvokļa nostabilizēšanas.

Stipra valdība demokratiskā valstī, balstīta uz absolūtu vairākumu parlamentā, ir garants tam, ka valstī problēmas tiks risinātas un atrisinātas. Un Dž. Difenbeikera valdībai parlamenta otrās vēlēšanās tauta, var teikt — devusi diktātoriskas pilnvaras. Ticēsim un cerēsim, ka valdība šīs pilnvaras izmantos ar nacionālu sirdsdedzi kā iekš-, tā ārpolitikā, atbildīgajā darbā vadoties ar kristīgās morāles pamatprincipiem, it īpaši apkarojot komūnismu un rūpējoties par apspiesto tautu atbrīvošanu.

POSIETIES GADSKĀRTĒJĀM

DRAUDZĪBAS UN JAUNATNES DIENĀM

Š. G. 19. UN 20. JŪLIJĀ NIAGARĀ!

Tuvāka informācija 2. lapaspusl.

LATVIJA

Draugi grib mūs asimilēt,
ienaidnieki grib mūs iznīcināt,
Bet mēs gribam palikt latvieši.
Archibīskaps T. GRĪNBERGS

KĀDAS LIELDIENAS

Mazajā Bronnas ciema baznīcā pēdējo reizi bija visvairāk baznīcnācēju, jo mācītājs aizlūdza par kādu ciema karavīru, kas bija krities uz Latvijas zemes, kaut kur pie Palsmanes. Arī mēs, dažas bēgļu ģimenes, klausījāmies, kā elso ērģeles un skaitījām asaras ciema ļaužu acīs...

Kopš šīs reizes baznīcas zvans ierunājās retāk, it kā nedrošāk. Rietumu pusē, kaut vēl tālu, dunināja ieroči. Jo skaidrāk tos sadzirdēja, jo skaļāk ārdījās grūstošās varas propaganda. Tā uzvandīja briesmu stāstus par sabiedroto armijām, kas neapvaldītā uzvaras priekā dzīrojot iemantajos vācu zemes novados. Tomēr šī propaganda nepārliecināja. Toties ticējām tam, ko stāstīja par sarkanarmiešu orģiņām. Mums tas bija zināms no aculiecinieku nostāstiem, kas dzīvoja Tukuma novadā un šeit bija kopā ar mums. Prāts un domas sastinga, pārdomājot dzirdēto . . . Tam pievienojās vēl divi nelaimes — svešums un nezināmā nākotne. Tā bēgļa dvēseli plosīja sāpes, kas paciešamas vienīgi ar sikstu ziemcieša izturību.

Bija pirmās Lieldienas ārpus tēvzemes mazā vācu ciemā. Auksts, nemiligas, pat baigas. Nedz pūpolu palu nemierīgajā spoguli, nedz saules un žāvējošu siltu vēju. Agrīnā stundā klausījāmies, kad ierunāsies ciema baznīcas zvans. Bet tas klusēja. Vai ļaudis bijās aizlūgt un teikt dzīvības rītu? Varbūt. Jo gaisos dūca cita valoda, solīdama nekaidru nākotni un citādas izredzes, nekā tauta to bija iecerējusi. Ciema ielas bija kā pamirušas. Laudis, tērpušies tumšajās svētdienas drānās, vai nu gaŗlaikojās, stāvēdami uz durvju sliekšņa vai, sanākuši vienkopus, spriedelēja. Un tomēr viņu miers un nosvērtība bija mapar kādu ciema karavīru, kas bija krities uz Latvijas zemes, savā zemē. Ko gan liktenis cirtis bēgļu nezināmā gājumā? Mēs vēl kāri un sajūsmā tvērām ik vēsti no varonīgā Kurzemes krasta. Viņi vēl cīnās, viņi vēl cer. Un mūsu sirds top lepna. Vienīgā cerība lielās neziņas tumsā.

Bavārijas meži tolaik bija paņēmuši manus spēkus. Gribējās kaut mazliet pabūt šais milzīgo eglāju masīvos, kas izdvesa jaunu dabas atmodu. Kad dienvidū saulei skopi pamirdzot, iegriezāmies meža ceļā, kas vijās cauri dažāda vecuma audzēm, ieraudzījām strādājam cilvēkus. Lieldienās! Tie bija ciema vīri, veciši un zēni. Viņi steigā un uztraukumā raka šķērsgrāvjus un cirta ceļmalas kokus, kas sakrita pāri šim bedrēm. Aizsprosts ienaidniekam. Bet vai tas izturēs?

Cik daudz jau Lieldienu izplēdnējis svešuma tālēs! Bet vēl visstiprāk ceļamais aizsprosts nav paveikts. Aizsprosts pret dieviško spēka zaimotāju un noziedzīgas sirdsapziņas varu.

Vai tas ir paveicams, kamēr cilvēka dvēsele ļaunā nenoteiktībā pulsē starp tumsu un dzīvības rītu?

Vēl triumfē cilvēka divkosīgā iedaba, asinīs un miesā iesakņotais egoisms un cīņa par šo pašlabumu.

Lieldienu gaismai piemīt īsts spožums. Tai ir dzīvību rosinošs spēks ne tikai dabā, bet arī mūsu cietās un putekļainās sirdīs, ja vien mēs tās gribam atvērt augšāmcelšanās brīnumam un padarīt siltākas, saprotošas un pazemīgas.

A. Sedasdēls.

5. Draudzības un Jaunatnes dienas Niagarā 19. un 20. jūlijā

TĀS SĀKSIES AR NOPIETNU DARBU UN KONCERTU, BET NOSLĒGSIES AR SPORTA SPĒLĒM, UGUNSKURU UN BALLI

Divas nedēļas pēc Ņujorkas dziesmu svētkiem uz Niagaru šovasar atkal dosies ASV un Kanadas latviešu simti, lai gadskārtējās draudzības un jaunatnes dienās tiktos ar draugiem un paziņām un skatītu tūristu „Mekku". — Niagaru.

Šovasar šī vecās un jaunās paaudzes draudzīgā tikšanās noritēs jubilejas ieskaņā, jo šoreiz šis lielais divu dienu sarikojums notiks jau piekto reizi. Kā ASV, tā Kanadā, sevišķi jaunatnē, interese par šo sarikojumu ir ļoti liela, un rikotāji šovasar sagaida daudz vairāk apmeklētāju nekā citus gadus.

Lai šis jubilejas sarikojums būtu arī daudz iespaidīgāks kā iepriekšējie — rīcības komiteja un jaunatnes pārstāvji ir jau darījuši visu iespējamo svētku izplānošanā. Siki pārdomāta svētku norise, laika sadalījums un programma.

Svētku atklāšana, jaunatnes forums un koncerts sāksies sestdien, 19. jūlijā, Niagaras lielākajā koncertu zālē (4 Epworth Circle), kur ir 1200 sēdvietu. Svētku ballei izraudzīta greznā Seratona-Broka viesnīca, kas ir tikai 5 minūšu gājienā no koncerta vietas.

Koncertā piedalīsies jau Latvijā labi pazīstami māksliniekī: vijolnieks Alfreds Dunkels un pianiste Irēne Dunkele-Spriņģe. Pirmās dienas programmu noslēgs Irmas Kajakas - Ķeniņas ritmo-plastikas skolas vecākās klases audzēkņu priekšnesumi.

Vakarā pēc koncerta, kad krāsainie, šogad jaunierīkotie milzu prožektori sviedīs 500 miljonu sveču gaismu, dažādās gaismas kombinācijās apgaismojot abus krītumus, balles viesiem būs vienreizēja izdevība vērot šo septīto pasaules brīnumu nakti no Niagaras augstākās celtnes — Seratona-Broka viesnīcas, kur skatam pavērsies ieleja un prožektoriem apmirdzētie krītumi kā uz delnas.

Otrās dienas sarikojumi sāksies Ontario ezera krastā „Garden City" līcī (12 jūdzes no Niagaras) ar tradicionālajiem „draudzības kausu" volejbola turnīriem, kur sieviešu volejbolā savu pagājušā gadā izcīnīto uzvaru aizstāvēs Saginavas meičas, bet vīriešu volejbolā — Kanadas meistarvienība — Hamiltonas „Sparta".

Volejbola finālspēles sāksies plkst. 16.00, sekos jaunatnes tautas deju priekšnesumi, noslēgumā ugunskurs un atvadu balle.

Tautiešī, iekārtojiet savas brīvdienas tā, lai arī jūs varētu būt šī jubilejas sarikojuma dalībnieki! Uz redzēšanos Niagarā 19. un 20. jūlijā!

J. L.

Latviešu raidījums

Lieldienu sestdienā, 5. aprīlī, plkst. 8 vakarā Toronto raidītājs CFRB (1010) atskaņos latviešu garīgo mūziku, piedaloties 1. ev.-lut. draudzes korim dir. T. Ķeniņa vadībā un dziedātājai Margaritai Dežardēnai. Būs arī īsa informācija par latviešu garīgo mūziku.

Pēteri Pagastu izvada pēdējā gaitā. Pie šķirsta seloņu goda sardze. J. Kreiļa uzņ.

GAIŠĀ CEĻA GĀJĒJS AIZSAUKTS AIZSAULĒ

Mūsu rindas kļūst aizvien retākas. Nepielūdzamais Liktenis 26. martā aizsaules ceļos aizveda mīļu draugu Pēteri Pagastu. Latviska neatlaidība, krietnums un draudzība nelaiķi pavadīja visos viņa mūža ceļos. Bez pārspīlējuma var teikt, ka Pēterim Pagastam ienaidnieku nebija. Viņa gaišā personība ātri iekaroja katra cilvēka uzticību un draudzību, kā darbā, tā arī sabiedriskajā dzīvē. Liekas, ka dzīves gudrība: „Cieni citus, tad arī citi cienīs tevi!" bija allaž Pagasta neskiŗama līdzgaitniece. Šis rāmais ceļa gājējs, kas visur mēģināja saskatīt gaišo, saulaino, ne mirkli nekavējās stāties cīnītāju rindās, kad tēvzeme sauca.

Pēteris Pagasts dzimis 1901. g. 23. jūnijā Rīgā. Viņa tēvam piederēja vecākai latviešu paaudzei labi pazīstamais Pagasta koksrūpniecības uzņēmums. Pēc reālskolas beigšanas Pēteris studēja tautsaimniecību. Šajā laikā viņš zvēr uzticību korporācijas Selonijas krāsām un devīzēm — „Draugam un tēvijai". Latvijas kaŗa skolas virsnieku pirmā izlaiduma vidū sastopams arī Pēteris Pagasts. Novilcis kaŗavīra tērpu, viņš ilgus gadus strādā Zemes bankā kā atbildīgs ierēdnis un tikai pēc tēva nāves pārņem ģimenes uzņēmuma vadību. Lai jauno darba lauku pazītu visā pilnībā, Pagasts izmācās par galdnieku un iztur Amatniecības kamerā attiecīgo ceļļa pārbaudi.

Otrā pasaules kaŗa laikā Pagasts kā virsnieks redzams Latviešu leģionā. Opočkas kaujū laikā smagajās atvaires cīņās, kad ienaidnieks jau bija iebrucis Latvijā, Pagasts bija cīnītāju pirmajās rindās. Kaŗa nobeigumā viņš pārdzīvo latviešu kaŗavīru traģiskās un grūtās gūsta gaitas Beļģijā.

1949. gadā izkāpj Kanadas krastā. Te nu atkal dzīve jāsāk no jauna, no pašiem pamatiem. Lietā liktā pieredze kokrūpniecībā palīdz viņam īsā laikā no galdnieka kļūt pašam par būvuzņēmēju. Taču kaŗā iedragātā veselība nelauj viņam reālizēt visus iecerētos plānus. Viņš pāriet mierīgākā darbā, uzņemoties grāmatveža pienākumus Tillinga uzņēmumā.

Nelaikis nekad nevienam nežēlojās ne par dzīves grūtumiem ne par vājo veselību. Arī Toronto viņš aktīvi darbojās savā korporācijā, virsnieku apvienībā, draudzē un citos sabiedriskos pasākumos.

Gaišā ceļa gājēja gaitas pēkšņi beigušās. bet viņa piemiņa ilgi jo ilgi paliks visas Toronto latviešu saimes vidū. Lai viegļas Tev smiltis!

A. Kundrats

GENERĀĻA OSKARA DANKERA GODINĀŠANA GRAND RAPIDOS

Daudz sirsnības izpaudās ģen. O. Dankera godināšanā viņa 75 gadu dzimšanas dienā, 26. martā, Grand Rapidos. Saņemtās 62 telegrammas un rakstveida apsveikumi no sūtņa K. Zariņa Anglijā, sūtņa A. Spekkes Sav. Valstīs, sūtņa R. Liepiņa Vācijā, kā arī no citiem un 17 runātāji viņa godināšanas vakarā latviešu biedrības telpās liecināja, ar kādu cieņu tautiešī visdažādākos kontinentos atceras airmo ģenerāli, kas aktīvi piedalījies mūsu valsts neatkarības izcīnīšanā un kaŗaviru gaitām veltījis savus labākos mūža gadus. Rita cēlienā Siguldiešu pieminas fonda uzdevumā (galvenais pārstāvis kapt. T. Miezītis dzīvo Kanadā) jubilāra dzīves vietā ieradās V. Zirnītis viņu apsveikt un pasniedza aploksni. Turpat viņu sveica svinību rīcības komiteja un draudzes māc. Kr. Hermanis.

Vakarā Grand Rapidu latviešu biedrības telpās, kaut gan bija darbdiena, pulcējās ap 70 dalībnieku. Jubilāram ar ģimeni ierodoties svinību telpās, dāmu komitejas priekšniece A. Libante un J. Radziņš pasniedza ziedus, bet garigo aktu vadija māc. Kr. Hermanis un māc. J. Lazda. Bijušās Latvijas armijas virsnieku un kaŗavīru vārdā jubilāram atzinīgus vārdus veltīja pulkv. R. Vēliņš.

Pie kopējā azaida galda gaŗo apsveicēju virkni ievadīja biskaps J. Rancāns, nesot sveicienus no visas latviešu tautas. Viņš zīmīgi norādīja, ka mēs, latvieši svešumā, esam pielīdzināmi gājputniem, bet pēc ziemas stinguma nāk pavasaris, un tad līdzīgi tiem, arī svešumā esošiem būs izdeviba traukt atpakaļ uz dzimteni. Rīcības komitejas vārdā ģen. O. Dankeri uzrunāja A. Eversons un pasniedza kopējo tautiešu velti — aploksni, nododot sveicienus no latviešu veco strēlnieku saimes. Tālāk visa laba vēlējumus nodeva A. Puravs (Latvijas kaŗa skolu beigušo virsnieku apvienība), J. Radziņš (Daugavas Vanagu apvienība), A. Laukvīrs (Latv. kaŗa invalidu apvienība), agr. A. Meiers (Grand Rapidu latviešu b-ba), J. Celmiņš (Latv. nacionālā centra nodaļa), J. Sproģis (korporāciju kopa), no igauņu bijušiem kaŗavīriem —

(Nobeigums 3. lapā)

DV PILNSAPULCE MONTREĀLĀ

DV Montreālas nodaļas biedru pilnsapulce notiks sestdien, 12. aprīlī, pl. 6,30 vakarā, 5550 Park Ave (YMCA's telpās). Kvoruma nesanākšanas gadījumā pl. 7 v. pilnsapulce būs tiesīga pie katra ieradušos biedru skaita.

Darba kārtībā: Sapulces vad. vēlēšanas; iepriekšējās pilnsapulces protokola pieņemšana; valdes un Vanadžu pr-ces ziņojumi; revīzijas komisijas ziņojums; Bēru fonds; Vanadžu biedru naudas jautājums; LNAK jautājums; budžeta apstiprināšana 1958. gadam; aprūpes komisijas izraudzīšana un dažādi jautājumi.

Pilnsapulcē piedalīsies arī DV KV loc. E. Breikšs.

☆

DV Montreālas biedru vakars sestdien, 19. aprīlī, pl. 7,30 vakarā, ar A. Plūmes referātu Latviešu kaŗavīru traģēdija Zviedrijā. Sarīkojums notiks Rialto zālē, 5711 Park Ave.

TORONTO KANADĀ

● Jaunatnes svētku rīcības komitejas sēdē, piedaloties 12 locekļiem Br. Rubesa vadībā, pārrunāja sarikojuma programmu, pie kam galvenais sarīkojums, tā sauc. Jaunatnes pausme, varēs notikt turpat, kur otrie Dziesmu svētki — Varsiti arē nā. Nolēma par Jaunatnes svētku sarikojumu ziņojumu sniegt arī Toronto latviešu organizāciju pārstāvju sanāksmē. Lai panāktu svētku dažādo sacensību saskaņotu norisi, tad vienojās, ka galvenajam sacensību vadītājam Andrim Priedītim vēlams piedalīties katras sacensības apakškomitejas sēdē. Sporta sacensību vadītājs Andrejs Rāva ziņoja, ka paredzētas sacensības basketbolā, volejbolā, galda tenisā, šaģhā, paukošanā un šaušanā, kā arī jautra futbola sacīkste. Svētku rīcības komiteja saņēmusi 20 dol. ziedojumu no Toronto katoļu draudzes, par ko tai izteikta pateicība. Tekošo izdevumu segšanai nolēma lūgt visas Ziemeļamerikas jaunatnes organizācijas, lai katra aizdod rīcības komitejai 20—30 dolarus. Jaunatnes svēkos paredzēts izdot arī svētku avīzi, ko piesūtīs visām pārējām latviešu organizācijām. ALJA's paplašinātā valdes sēdē piedalījušies Māris Poņe un Pēteris Plaude, sniedzot vispārēju ziņojumu par paredzētajiem Jaunatnes svētkiem un rīcības kimotejas veikto darbu. Rīcības komitejas priekšsēža Br. Rubesa uzrunu atskaņoja skaņu lentā.

● Daina Press Ltd. vadību šinis dienās pārņēma tās līdzšinējais nieks Viktors Upeslācis, kas no līdzšinējā vaditaja atpircis visas viņa akcijas. Tā V. Upeslācis kļuvis par šīs spiestuves galveno īpašnieku, jo ieguvis turpat divas trešdaļas visu akciju.

● Sv. Jāņa draudzes lauku īpašuma Saulaines pārvaldes sēdē jaunizraudzītie locekļi sadalīja amatus, priekšsēža pienākumus uzņemoties Andrejam Attekam. Līdzšinējais priekšsēdis Jānis Rolavs atteicies sakarā ar veicamo darbu draudzes padomē un bēru kasē. Priekšsēža vietnieka pienākumus uzņēmās Ed. Buka, kasieŗa — J. Skrastiņš un mantziņa Ž. Kursis. Sēdē atzina, ka bērnu vasaras nometni šogad vēlams sākt 6. jūnijā, un tajā uzņemīs bērnus no 7 līdz 16 g. vecumam, paturot līdzšinējo dalības maksu, t. i. $11,00 nedēļā. Bērnu nometni šogad atkal vadīs Arnis Freibergs, bet meiteņu nometnei par vaditāju aicināta Tonija Krūka. Pārrunāja arī Ligo svētku sarīkošanu Saulainē, ko paredz 21. jūnijā ar piemērotu programmu. Nolēma atstāt līdzšinējo maksu arī pārējo telpu īrei, par sezonas sākumu nosakot 1. aprīli.

● Internacionālā institūtā rīkotā latviešu svētdiena bija pulcinājusi vairāk kā 150 apmeklētāju gandriz no visām etniskām grupām. Sarīkojumu atklāja institūta direktors R. Kolms, atzīmējot, ka institūta uzdevums ir veicināt etnisko grupu sadarbību un iepazistināt vietējo kanadiešu sabiedrību ar katras šīs grupas nacionālajām īpatnībām. Apmeklētājus ar tēju un cepumiem pacienāja TLB dāmas. L. Krastas vadībā, kas visas bija tērpušās tautas tērpos. Vispusīgu un faktiem bagātu referātu par Latviju un mūsu pašreizējo stāvokli sniedza LNAK valdes sekretārs J. Bārs, kas veica arī sarīkojuma tiešā vaditāja pienākumus. Programmas daļā, par kuŗas sastādīšanu bija rūpējusies Biruta Šenkēviča, latviešu tautas dziesmas un latviešu komponistu darbus dziedāja I Birne un A. Kivienieks, Anitas Grigales klavieŗu pavadījumā. Pēdējā sniedza arī klavieŗu soļo un duetu priekšnesumus kopā ar savu māsu Viju. Latviešu tautas dejas demonstrēja „Dižkancis" F. Aigara vadībā. Apmeklētāju interesi saistīja H. Merca iekārtotais latviešu dalamatnieku stends.

● Pirmās ev. - lut. draudzes rīkoto referātu un pārrunu vakaru ievadīja ar māc. A. Čopa referātu par baznīcas stāvokli agrāk un tagad. Kanadas baznīca, sakarā ar ļoti dažādo iecelotāju sastāvu, vienmēr atrodas it kā idejiskas un materiālas cīņas stāvoklī par iedzīvotāju morālīs ko un garīgo stāju. Latviešu baznīcai, salīdzinot ar dzimteni, klāt nācis vēl jauns uzdevums — tautības un nacionālās pašapziņas saglabāšana un visu tradiciju nodošana latviešu jaunatnei. Referātam sekoja dzīvas un interesantas pārrunas, kuŗās piedalījās lielākā daļa vakara dalībnieku.

● TLB noorganizētajā bridža turnīrā piedalījās 12 personu, spēlējot 6 pāros, bez tam 2 pāri sacentās ārpus konkurences. Turnīra vadību un tiesnešа pienākumus atzistami veica inž. A. Arājs, saņemot dalibnieku pateicības balvu. Turnīrā 1. vietu ieguva E. Zvaigzne un L. Garklāvs, 2. vietu — J. Švanks un R. Kronbergs, bet 3. v. — N. Pētersons un J. Rolavs. Turnīra uzvarētāji saņēma balvas, bet pārējie grāmatas par bridža spēles noteikumiem. Dalibnieki izteica vēlēšanos šādus turnīrus rikot arī nākotnē, rudeni vai ziemā. Rīcibas komitejā izraudzīja H. Ibergu, N. Pētersonu un E. Zvaigzni.

● Latviešu farmaceits T. Kraumanis, kas līdz šim strādāja Halls aptiekā, veicot arī medikamentu pārsūtīšanu uz Latviju, tagad pats nopircis aptieku Koburgā un to atvērs 18. aprīlī. Zāļu pārsūtīšanu uz Latviju T. Kraumanis turpinās un iespēju robežās pat paplašinās arī savā aptiekā, ko viņš pārņem ar līdzšinējo nosaukumu Caldwell Drug Store; tā atrodas 22 King St., W. Coburg, Ont., tālr. Franklin 2-3431. T. Kraumanis farmacijas studijas sācis Latvijas universitātē, turpinājis Vācijā un nobeidzis 1952. gadā Toronto. Interesanti atzīmēt, ka pēc iecelošanas Kanadā 1949. gadā T. Kraumanis nonāk Koburgā un apmēram pēc gada uzsāk Toronto universitātes noteiktās 15 mēnešu farmaceita mācekļa gaitas aptiekā, kuŗas īpašnieks viņš tagad kļuvis. Līdzšinējais īpašnieks vecuma dēļ aptieku pārdod un kā pirmajam to piedāvājis savam kādreizējam mācekļim T. Kraumanim.

Latviešu ārsti Toronto

Silvija Užāns, 552 Linsmore Cres., tel. HO 5-2892; Ed. Upenieks, 537 College St., tel. WA 1-0455 vai LE 4-5196; Dr. K. Zymantiene, 1393 Dundas St., W., tel. LE 4-6851

HAMILTONĀ

● Kristus draudzes dāmu komiteja rīko sestdien, 26. aprīlī, plkst. 6 vakarā Viscount Montgomery skolas telpās (Cumberland Street East — Jābrauc ar Delaware - Parkdale autobusu austrumu virzienā līdz Homedale, tad jāiet pa šo ielu ziemeļu virzienā līdz skolai) latviešu TLNT viesizrādi — M. Lengiela 3 cēlienu komēdiju „Nakts serenāde" Mildas Bērziņas režijā.

● Dzīves pieredze apgāž sociāldemokrata Pakalna teoriju.

Nepareiza ir arī viņa atsaukšanās uz ungāru revolūcionāriem.

Ungārijā līdz 2. pasaules karam bija saglabājušās vēl dažas feodalisma atliekas, kas Latvijā sen bija likvidētas. Tīri dabiski, ka ungāri vairs nevēlējās tās atpakaļ, bet tas nenozīmē, ka ungāri vēlējās sociāldemokratus un ka tāpēc arī latvieši Latvijā tagad grib tikai sociāldemokratus.

Esmu pārliecināts, ka jaunieši, izlasījuši Pakalna rakstu, saprat̄s, ka sociāldemokrati izmanto demokratijas aizsegu, lai tikai maldinātu ļaudis.

Ceru, ka turpmāk „Brīvības Talcinieka" atkal parādīsies tikai raksti, kas kalpo antikomūnistiskai cīņai, nevis mūsu pašu maldināšanai.

Lai Dievs dod redaktoram Ojāram Gobiņam un pārējiem jauniešiem izvērst labi iesākto darbu vēl plašāku.

Kurzemnieks, Čikāgā.

GENERĀLKONSULS
Mr. R. N. BRYSON
Toronto, tel. HO 3 - 5861
118 DANFORTH AVE.

KONSULS
VILIS TOMSONS
Tel. RE 8 - 7798, Montreal, P.Q.
5210 VICTORIA AVE. APT. 10

V. BEBRIS
APDROŠINĀŠANAS SPECIĀLISTS
41 PITCAIRN CRESC.,
TORONTO PL 9 - 0266.

LASĪTĀJU VĒSTULES

SLAVĒJAMS UN PEĻAMS

Latvijas Amerikā redakcijai:

Kopš pagājušā gada beigām ik mēnešus mani apciemo ALJA's biļetens „Brīvības Talcinieks". Ar patiesu prieku to aizvien saņemu, jo tur vienmēr ir daudz materiālu praktiskai pretkomūnisma cīņai. Esmu atzinis, ka šis biļetens noder katram latvietim, kam vien interesē cīņa par brīvību. Līdz šim mums nebija šādam mērķim piemērota izdevuma. Tagad jaunatne šo robu ir aizpildījusi.

Ceru, ka mūsu organizācijas un tautieši pareizi novērtēs šī izdevuma lielo vērtību un nozīmi un sniegs tam arī savu atbalstu. Pēdējā „Brīvības Talcinieka" numurā redzu, ka tas pavairots tikai 220 eks. Zēl, ka tik maz. Tādēļ iesim palīgā jauniešiem, abonēdami šo izdevumu. Aizsūtot vienu dolaru Ojāram Gobiņam, katrs var saņemt 6 „Brīvības Talcinieka" numurus.

Lasīsim „Brīvības Talcinieku", izmantosim, kas derīgs, un izteiksim jauniešiem savu kritiku un padomu, kur tas mums liksies vajadzīgs, jo tīri dabiski, ne viens darbs nav tik pilnīgs, ka tur nebūtu ko kritizēt un labot.

Tā arī šoreiz gribu dažus vārdus teikt.

Biļetena redaktors Ojārs Gobiņš raksta: „Brīvības Talcinieks" domāts pretkomūnistiskās cīņas veicināšanai, bet ne šķiru cīņas izcīnīšanai." Skan ļoti labi.

Bet „Brīvības Talcinieka" februāŗa numurā ir R. Pakalna raksts „Trimda un tauta", kuŗā rakstītājs, diemžēl, pauž šķiru cīņu. Man nebūtu iebildumu pret sociāldemokratu rakstu ievietošanu, ja tie godīgi paustu savus uzskatus, bet šeit tiek lietoti tukši apgalvojumi, lai mēģinātu ievilkt jaunatni savos valgos.

Pakalns apgalvo, ka aiz dzelzs aizkara nav vairs turīgās pilsonības, vecsaimnieku u. t. t., un tātad neesot vairs aprindu, kas gribētu atgriezties pie agrākās iekārtas. Tautas vairākums tur esot strādnieki, un tas nozīmējot, ka tie nevēloties privātīpašuma.

Pārāk tukšs un nekaunīgs ir šāds apgalvojums.

Kādreiz Latvijā pilsētās visi latvieši bija strādnieki, bet, pretēji sociāldemokratu teorijai, tie centās un kļuva namīpašnieki, fabrikanti u. t. t.

Arī uz šejieni mēs gandrīz visi atbraucām kā strādnieki, bet tagad ir jau daudz namnieku un arī uzņēmumu īpašnieku.

Dzīves pieredze apgāž sociāldemokrata Pakalna teoriju.

Nepareiza ir arī viņa atsaukšanās uz ungāru revolūcionāriem.

Ungārijā līdz 2. pasaules karam bija saglabājušās vēl dažas feodalisma atliekas, kas Latvijā sen bija likvidētas. Tīri dabiski, ka ungāri vairs nevēlējās tās atpakaļ, bet tas nenozīmē, ka ungāri vēlējās sociāldemokratus un ka tāpēc arī latvieši Latvijā tagad grib tikai sociāldemokratus.

Esmu pārliecināts, ka jaunieši, izlasījuši Pakalna rakstu, saprat̄s, ka sociāldemokrati izmanto demokratijas aizsegu, lai tikai maldinātu ļaudis.

Ceru, ka turpmāk „Brīvības Talcinieka" atkal parādīsies tikai raksti, kas kalpo antikomūnistiskai cīņai, nevis mūsu pašu maldināšanai.

Lai Dievs dod redaktoram Ojāram Gobiņam un pārējiem jauniešiem izvērst labi iesākto darbu vēl plašāku.

Kurzemnieks, Čikāgā.

Redakcija patur tiesības manuskriptus saīsināt.
Neizlietotos manuskriptus neuzglabās, bet uz vēlēšanos sūtīs atpakaļ, ja būs pievienota pastmarka.
Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītajos rakstos izteiktās domas var arī neatbilst redakcijas viedoklim.

SAIŅI CEĻĀ 4—6 NEDĒĻAS
Saiņus varat sūtīt arī pa gaisa pastu. Ar šeit samaksātu muitu izsūtām visplašākā izvēlē ANGĻU DRĀNAS, VEĻU, APAVUS, ĀRSTN. LĪDZEKĻUS, PĀRTIKU u. t. t.

Saiņus ar dzelzs aizkara sūtiet ar
TAZAB & CO. LTD.
22. ROLAND GDNS
LONDON • • S.W.7
ENGLAND.
LIELĀKĀ SAIŅU IZSŪTĪSANAS FIRMA ANGLIJĀ

Rakstiet mums un mēs nekavējoties atbildēsim; ja vēlaties, nosūtām pa gaisa pastu bezmaksas drānu paraugus.
CENRĀDĪ, SARAKSTE UN PASKAIDROJUMI LATVIEŠU VALODĀ.

TRIMDAS RAKSTNIEKU GRĀ... IZSTĀDE LONDONĀ

Londonā Sikorska vēstures institūta telpās 19. marta pēcpusdienā Franču akadēmijas locekļis un starptautiskās rakstnieku savienības prezidents Andrē Samsons atklāja trimdas rakstnieku grāmatu izstādi, kuŗā piedalās albāņi, čechi, igauņi, krievi, latvieši, lietuvieši, poļi, rumāņi, spānieši, ungāri, ukraiņi un bulgāri. Izstādē viens stends veltīts senajiem kultūras darbiniekiem trimdā. Divās telpās stendos novietotas ap 2000 grāmatu, kuŗas pauž apspiestās Eiropas brīvo garu. Izstādes atklāšana notika dienā, kad Londonā ir starptautiskās rakstnieku savienības — PEN galvenās valdes sēde. Šīs sēdes dalībnieki visi ieradās izstādē.

Trimdas rakstnieku Penkluba uz atklāšanu bija aicinājis arī redzamus angļu un cittautu rakstniekus, kā arī no katras tautības redzamākos sabiedriskos un politiskos darbiniekus. Bija viesi no Holandes, Austrijas, ASV, Beļģijas. Trimdas rakstnieku Penkluba priekšsēdis P. Aigars teica īsu uzrunu, norādīdams, ka brīvām un apspiestām Eiropas tautām kopīgi jāatrod atbilde laikmeta uzdotām miklām. Varbūt tieši trimdinieki, kuŗi cietuši visvairāk, arī visvairāk var dot Rietumu pasaulei, jo mēs esam redzējuši „medaļas abas puses."

IEGUVUSI ĀRSTES TIESĪBAS

Dr. Ance Matuzele pēc valsts pārbaudījumu izturēšanas pie State Board Mainā ieguvusi ārsta tiesības ASV.

Prakses gadu viņa nostrādājusi pazīstamajā Sea View slimnīcā Ņujorkā, pēc kam pārgājusi uz Western Maine sanatoriju.

Kurzemes princeses — aktrises

Kādreiz ik gadus ceļš mani aizveda uz Berlīni kārtot savas firmas mūzikas lietas. Man interesēja arī teātri, īpaši teātru vēsture. Lai šo vēlmi īstenotu, man toreiz atļāva ieskatīties atiecīgajos vēsturiskajos dokumentos Berlīnes arohīvā. Sevišķi interesants bija Fridricha Lielā privātais archīvs, kuŗā glabājās vēstules franču un angļu valodā teātra lietās, jo viņš bija tas, kas lika pamatus valsts operai Zem Liepām. Viņš bija arī liels baleta un mūzikas cienītājs. Baletdejotājas Barberinas dēļ viņam radās pat diplomātiskas nepatikšanas... Starp citu, no norēķiniem redzams, ka 1702. g. 12 jūlijā Šarlotenburgas pilī ķeniņa klātienē izrādīta „Lieliskā opera", kuŗā bijušas iepītas arī dejas. Dziedoņu partijas arī šoreiz atradušās dižciltīgo ziņā. Starp dziedātājām uzstājusies arī Kurzemes hercogiene Elizabete, Brandenburgas markgrāfiene un Kurzemes princese Marija. Dialogi runāti franču valodā, bet dziedājumi izpildīti italiski, jo Fricis nav varējis iedomāties, ka vāciski var operā dziedāt, līdz to reiz pierādījusi kāda vācu dziedone. Abas Kurzemes dižciltīgās dāmas esot ļoti patikušas. Par izrādi ilgi runājuši Prūsijas ķeniņa galmā. Šīs izrādes tautai nebija pieejamas. Varēja nākt tikai lūgti viesi, pie kam sarakstu vispirms izskatīja pats ķeniņš.

Kr.

Māju īpašnieki, ja jums vajadzīga nauda
uzņēmumam vai personiskām vajadzībām, lūdzu griezties pie
LATVIJA-CANADIAN MORTGAGE Co.
Mēs dodam skaidrā naudā otrai obligācijai uz visu māju, neatkarīgi no 1. obligācijas. Zemi maksājumi. Bezmaksas obligāciju sagāde.
ZVANIT
EM 8-1242, Toronto

Starptautiskās raks... vienības prezidents A... sons atklāšanas runā... teica:

„Vērojot garo sara... piepilda kādreizējie... trimdā, man atklājas, ... veno priekšteču vidū ... daži manas zemes ... kā Šatobriāns, Viktor... kuŗi trimdā uzrakstī... savus labāko darbus. ... tagadējā trimdiniek... man jāsaka, ka senās ... ir devušās arī tagad ... žam labam dalīrad... gam." Novēlējis lab... brīvā vārda paudējiem ... atklāja izstādi.

Dažus vārdus teic... Penkluba priekšsēdis ... Ričards Cērčs. Angļu ... ņu, franču un holand... niekiem, pirmais jau... vojoties trimdinieku ... klāstiem, bija: „Ar ... dzekļiem un kā palī... visu esat radījuši u... ši?" Protams, atbildo... „vieniģi pašu spēkie... nav palīdzējos Ima... dam laist klajā Latv... dziesmas, neviens ... lietuviešiem pasākt ... gaŗo enciklopēdiju, ... Svābes rediģētā Lat... lopēdija tapusi tik... tiem pasūtinājumie... labvēlis nav subsid... rakstnieku kooperat... dis klajā un turpina... mēnesi pa igauņu ... un nesen nobeidzis ... vpmā Igaunijas zem... aprakstu: „Mana ... publicēts ļoti iespaid... nā izdevumā ar da... trācijām.

Tirannija gan i... brīvību Austrumeir... bet šo zemju brīviba... tālāk nelielās trimdi... nieku saimes, kās a... tvērumu rietumos. ... izdevumi, vienpadsī... ir labākais apliecin... mu sabiedrībai un ... tenotājiem, ka cil... gars nebeidz protes... spiešanu, nebeidz n... un parādības īstajā... tautas Golgātu — ... gaismo daudzi izde... ņu tautas mērdēs... raksta vienkāršos ... ņu dzejnieki un ro... laikmeta dokumen... nojas Nacionālā fo... jā izdotie latviešu ... raksti. Čechu raksti... na Masarika un ... celtās neatkarīgās ... kijas tradīsko bojā... martā. Tie visi ir ... meta dokumenti, t... rā formā tērpti A... tautu ciešanu stās...

Protams, ne katr... jējam pa prātam ... savu tuvāko tautu ... katram patik atcer... un 48. gadus Austr... Jaltas un Potsd... vārdā notika visbr... ziegumi pret taut... principiem un cil... bām. Taču vēl arv... mu rakstnieku sa... kas saprot šo lielo... kas noliec galvas ... nieku veikumu pr...

Angļu ievērojam... Margareta Storm... pēc izstādes apm... sūtījusi Trimdas r... klubam šādu vēstu...

„Tā nav vienīgi... stāde, bet es, to a... cu pie atzinuma. ... pieminekli cilvēk... vēcīgam lielumam... šā angļu rakstniek... kad nav bijis tri... cienā un goddevīl... vu."

Tie nav tukši ... tiess atzinības ... trimdinieku gara... morāliskai stājai. ... rāk lai prasām ... tumu kollēgām. ... nu izpratni? Tā ... kā materiāla pal... vējošas kritikas.

Piektdien, 28. ... rakstnieku grāma... pās notika Rutas ... lasījums angļu v... jusa tikko iznāku... jās antoloģiju „... Latvian Poetry" ... siņa stāstu grām... of Eternity". M... dzejoļus lasīja BI... Hart.

MŪSU VARON...
pulcēsimies 9. maijā, pl. 8,30 Kana...

GENERĀLKONSULS
Mr. R. N. BRYSON
Toronto, tel. HO 3 - 5861
118 DANFORTH AVE.

KONSULS
VILIS TOMSONS
Tel. RE 8 - 7798, Montreal, P.Q.
210 VICTORIA AVE. APT. 19

V. BEBRIS
APDROŠINĀŠANAS
SPECIĀLISTS
41 PITCAIRN CRESC.,
TORONTO PL 9 - 0266.

LASĪTĀJU vēstules

SLAVĒJAMS UN PEĻAMS

Latvijas Amerikā redakcijai:

Kopš pagājušā gada beigām
k mēnešus mani apciemo AL-
A's biletens „Brīvības Talci-
nieks". Ar patiesu prieku to aiz-
vien saņemu, jo tur vienmēr iz
daudz materiālu praktiskai pret-
komūnisma cīņai. Esmu atzinis,
a šis biletens noder katram
atvietim, kam vien interesē cī-
ņa par brīvību. Līdz šim mums
ebija šādam mērķim piemērota
zdevuma. Tagad jaunatne šo
obu ir aizpildījusi.
Ceru, ka mūsu organizācijas
n tautieši pareizi novērtēs šī
zdevuma lielo vērtību un nozī-
i un sniegs tam arī savu at-
alstu. Pēdējā „Brīvības Talci-
nieka" numurā redzu, ka tas
avairots tikai 220 eks. Žēl, ka
k maz. Tādēj iesim palīgā jau-
iešiem, abonēdami šo izdevu-
u. Aizsūtot vienu dolaru Ojā-
am Gobiņam, katrs var sa-
iemt 6 „Brīvības Talcinieka"
umurus.
Lasīsim „Brīvības Talcinieku",
zmantosim, kas derīgs, un iz-
eiksim jauniešiem savu kritiku
n padomu, kur tas mums lik-
ies vajadzīgs, jo tīri dabiski, ne-
iens darbs nav tik pilnīgs, ka
ur nebūtu ko kritizēt un labot.
Tā arī šoreiz gribu dažus vār-
us teikt.
Biletena redaktors Ojārs Go-
iņš raksta: „Brīvības Talci-
nieks" domāts pretkomūnistis-
kās cīņas veicināšanai, bet ne
kiru cīņas izcīnīšanai." Skan
oti labi.
Bet „Brīvības Talcinieka" feb-
uāra numurā ir R. Pakalna
raksts „Trimda un tauta", kurā
akstītājs, diemžēl, pauž šķiru
ņu. Man nebūtu iebildumu
ret sociāldemokratu rakstu ie-
ietošanu, ja tie godīgi paustu
avus uzskatus, bet šeit tiek lie-
oti tukši apgalvojumi, lai mē-
inātu ievilkt jaunatni savos
algos.
Pakalns apgalvo, ka aiz dzelzs
izkara nav vairs turīgās pilso-
ības, vecsaimnieku u. t. t., un
ātad neesot vairs aprindu,
as gribētu atgriezties pie agrā-
ās iekārtas. Tautas vairākums
ur esot strādnieki, un tas no-
imējot, ka tie nevēloties pri-
itīpašuma.
Pārāk tukšs un nekaunīgs ir
āds apgalvojums.
Kādreiz Latvijā pilsētās visi
atvieši bija strādnieki, bet, pre-
ēji sociāldemokratu teorijai, tie
entās un kļuva namīpašnieki,
ebrikanti u. t. t.
Arī uz šejieni mēs gandrīz visi
tbraucām kā strādnieki, bet
agad ir jau daudz namnieku un
ri uzņēmumu īpašnieku.
Dzīves pieredze apgāž sociāl-
emokrata Pakalna teoriju.
Nepareiza ir arī viņa atsauk-
anās uz ungāru revolūcionā-
iem.
Ungārijā līdz 2. pasaules ka-
am bija saglabājušās vēl dažas
eodalisma atliekas, kas Latvijā
en bija likvidētas. Tīri dabiski,
a ungāri vairs nevēlējās tās
pakaļ, bet tas nenozīmē ,ka
ngāri vēlējās sociāldemokratus
n ka tāpēc arī latvieši Latvijā
agad grib tikai sociāldemokra-
us.
Esmu pārliecināts, ka jaunieši,
lasījuši Pakalna rakstu, sa-
ratīs, ka sociāldemokrati iz-
anto demokratijas aizsegu, lai
kai maldinātu ļaudis.
Ceru, ka turpmāk „Brīvības Tal-
nieka" atkal parādīsies tikai
raksti, kas kalpo antikomūnis-
iskai cīņai, nevis mūsu pašu
aldināšanai.
Lai Dievs dod redaktoram
Ojāram Gobiņam un pārējiem
auniešiem izvērst labi iesākto
darbu vēl plašāku.
Kurzemnieks, Čikāgā.

uskriptus saīsināt.
izglahās, bet uz vēlēšanos sūtīs
rka.
n parakstītajos rakstos izteiktās
s viedoklim.

ties atbildēsim;
pastu bezmaksas

ASKAIDROJUMI
DĀ.

TRIMDAS RAKSTNIEKU GRĀMATU IZSTĀDE LONDONĀ

Londonā Sikorska vēstures institūta telpās 19. marta pēcpusdienā Franču akadēmijas locekļis un starptautiskās rakstnieku savienības prezidents Andrē Šamsons atklāja trimdas rakstnieku grāmatu izstādi, kurā piedalās albāņi, čechi, igauņi, krievi, latvieši, lietuvieši, poļi, rumāņi, spāņieši, ungāri, ukraiņi un bulgāri. Izstādē viens stends veltīts senajiem kultūras darbiniekiem trimdā. Divās telpās stendos novietotas ap 2000 grāmatu, kuŗas pauž apspiestās Eiropas brīvo garu. Izstādes atklāšana notika dienā, kad Londonā ir starptautiskās rakstnieku savienības — PEN galvenās valdes sēde. Šīs sēdes dalībnieki visi ieradās izstādē.

Trimdas rakstnieku Penklubs uz atklāšanu bija aicinājis arī redzamus angļu un cittauņu rakstniekus, kā arī no katras tautības redzamākos sabiedriskos un politiskos darbiniekus Bija viesi no Holandes, Austrijas, ASV, Beļģijas. Trimdas rakstnieku Penkluba priekšsēdis P. Aigars teica īsu uzrunu, norādīdams, ka brīvām un apspiestām Eiropas tautām kopīgi jāatrod atbilde laikmeta uzdotām mīklām. Varbūt tieši trimdinieki, kuŗi cietuši visvairāk, arī visvairāk var dot Rietumu pasaulei, jo mēs esam redzējuši „medaļas abas puses."

Starptautiskās rakstnieku savienības prezidents Andrē Šamsons atklāšanas runā starp citu teica:

„Vērojot garo sarakstu, kuŗu piepilda kādreizējie rakstnieki trimdā, man atklājas, ka šo sladeveno priekšteču vidū bijuši arī daži manas zemes rakstnieki, kā Satobriāns, Viktors Igo u. c., kuŗi trimdā uzrakstījuši dažus savus labāko darbus. Raugoties tagadējā trimdinieku saimē, man jāsaka, ka senās tradicijas ir devušas arī tagad ierosmi dažam labam daiļrades paraugam." Novēlējis labas sekmes brīvā vārda paudējiem, Šamsons atklāja izstādi.

Dažus vārdus teica arī britu Penkluba priekšsēdis dzejnieks Ričards Čērčs. Angļu, amerikāņu, franču un holandiešu rakstniekiem, pirmais jautājums, tuvojoties trimdinieku grāmatu klāstiem, bija: „Ar kādiem līdzekļiem un kā palīdzību, jūs to visu esat radījuši un publicējuši?" Protams, atbilde varēja būt „vienīgi pašu spēkiem". Neviens nav palīdzējos Imantas apgādam laist klajā Latviešu tautas dziesmas, neviens nav līdzējis lietuviešiem pasākt 25 sējumu garo enciklopēdiju, tāpat kā Švābes rediģētā Latviešu enciklopēdija tapusi tikai no privātiem pasūtinājumiem. Neviens labvēlis nav subsidējis igauņu rakstnieku kooperatīvu, kas laidis klajā un turpina publicēt ik mēnesi pa igauņu daiļdarbam un nesen nobeidzis grezno izdevumā Igaunijas zemes un dabas aprakstu: „Mana zeme", kas publicēts ļoti iespaidīgā un grezna izdevumā ar daudzām illustrācijām.

Tirannija gan ir apspiedusi brīvību Austrumeiropas zemēs, bet šo zemju brīvības alkas paužtālāk nelielās trimdinieku rakstnieku saimes, kas atradušas patvērumu rietumos. Šie daudzie izdevumi vienpadsmit valodās ir labākais apliecinājums rietumu sabiedrībai un politikas īstenotājiem, ka cilvēka brīvais gars nebeidz protestēt pret apspiešanu, nebeidz nosaukt lietas un parādības īstajā vārdā. Poļu tautas Golgātu — izstādē apgaismo daudzi izdevumi. Ukraiņu tautas mērķēšanu badā apraksta vienkāršos vārdos ukraiņu dzejnieki un romānisti. Šiem laikmeta dokumentiem pievienojas Nacionālā fonda Zviedrijā izdotie latviešu aizvesto saraksti. Čeļu rakstnieki tēlo Jana Masarika un viņa tēva uzceltās neatkarīgās Čechoslovakijas traģisko bojāeju 1948. gada martā. Tie visi ir ne vien laikmeta dokumenti, bet arī literārā formā tērpti Austrumeiropas tautu ciešanu stāsti.

Protams, ne katram gaŗāmgājējam pa prātam iegremdēties savu tuvāko tautu ciešanās, ne katram patik atcerēties 1945., 46. un 48. gadus Austrumeiropā, kad Jaltas un Potsdamas līgumu vārdā notika visbriesmīgākie noziegumi pret tautu patstāvības principjem un cilvēcīgām tiesībām. Taču vēl arvien arī Rietumu rakstnieku saimē ir cilvēki, kas saprot šo lielo traģēdiju un kas noliec galvas trimdas rakstnieku veikumu priekšā.

Angļu ievērojamā romāniste Margareta Storma Džemsone, pēc izstādes apmeklēšanas pieņemot Trimdas rakstnieku penklubam šādu vēstuli:

„Tā nav vienīgi iespaidīga izstāde, bet es, to apmeklējot, nācu pie atzinuma. ka tā ir arī pieminekļis cilvēku drosmei, cilvēcīgam lielumam, kuŗa priekšā angļu rakstnieks, kas pats nekad nav bijis trimdā, var tikai cieņā un goddevībā noliekt galvu."

Tie nav tukši glaimi. bet patiess atzinības apliecinājums trimdinieku gara modrībai un morāliskai stājai. Ko gan vairāk lai prasām no saviem rietumu kollēģām. kā savu centienu izpratni? Tā nozīmē vairākkā materiāla palidzība vai slavējošas kritikas.

Piektdien, 28. martā Trimdas rakstnieku grāmatu izstādes telpās notika Rutas Speires priekšlasījums angļu valodā par Metjusa tikko iznākušo latviešu dzejas antoloģiju „A Century of Latvian Poetry" un Knuta Lesiņa stāstu grāmatu The Wine of Eternity". Metjūsa tulkotos dzejoļus lasija BBC aktrise Joan Hart.

IEGUVUSI ĀRSTES TIESĪBAS

Dr. Ance Matuzele pēc valsts pārbaudījumu izturēšanas pie State Board Mainā ieguvusi ārsta tiesības ASV.

Frakses gadu viņa nostrādājusi pazistamajā Sea View slimnīcā Ņujorkā, pēc kam pārgājusi uz Western Maine sanatoriju.

Kurzemes princeses — aktrises

Kādreiz ik gaduss ceļš mani aizveda uz Berlini kārtot savas firmas mūzikas lietas. Manī interesēja arī teātrī īpaši teātŗu vēsture. Lai šo vēlmi īstenotu, man toreiz atļāva ieskatīties attiecigajos vēsturiskajos dokumentos Berlines archivā. Sevišķi interesants bija Frīdriča Lielā privātais archīvs, kuŗā glabājās vēstules franču un angļu valodā teātŗa lietās, jo viņš bija tas, kas lika pamatus valsts operai Zem Liepām. Viņš bija arī liels baleta un mūzikas cienītājs. Baletdejotājas Barberīnas dēļ viņam radās pat diplomātiskas nepatikšanas... Starp citu, no norēķiniem redzams, ka 1702. g. 12 jūlijā Šarlotenburgas pilī ķēniņa klātienē izrādīta „Lieliskā opera", kuŗā bijušas iepitas arī dejas. Dziedoņu partijas arī šoreiz atradušās dižciltīgo ziņā. Starp dziedātājām uzstājusies arī Kurzemes hercogiene Elizabete, Brandenburgas markgrāfiene un Kurzemes princese Marija. Dialogi runāti franču valodā, bet dziedājumi izpildīti italiski, jo Fricis nav varējis iedomāties, ka vācieši var operā dziedāt, līdz to reiz pierādījusi kāda vācu dziedone. Abas Kurzemes dižciltīgās dāmas esot ļoti patikušas. Par izrādi ilgi runājuši Prūsijas ķēniņa galmā. Šis izrādes tautai nebija pieejamas. Varēja nākt tikai lūgti viesi, pie kam saraksts vispirms izskatīja pats ķēniņš.

Kr.

Māju īpašnieki, ja jums vajadzīga nauda
uzņēmumam vai personiskām vajadzībām, lūdzu griezties pie
LATVIJA-CANADIAN MORTGAGE Co.
Mēs dodam skaidrā naudā otrai obligācijai uz visu māju, neatkarīgi no 1. obligācijas. Zemi maksājumi. Bezmaksas obligāciju sagāde.
ZVANIT
EM 8-1242, Toronto

MINSTERES LATVIEŠU ĢIMNAZIJAS 12. IZLAIDUMS

Stāv otrā rindā no kr. ģimnazijas abitūrienti Pēteris Purmalis, Rūta Siecniece, Tenis Bērziņš, Maigons Putniņš, tālāk stāv tautskolu beigušie Benita Priedīte, Zigurds Pērkons, Rita Bajare, Juris Slapjums, skolotāja O. Trauciņa. Sēž pirmā rindā no kr.: skolotāja Ērenpreise, ģeznotājs Ģ. Ārvaldis, M. Tīngurs, direktors A. Dreimanis, inspektors E. Ābolinš, A. Alužāne, Dr. A. Rudzīte un M. Rinkuse.

ALA'S KONGRESS DETROITĀ

KONGRESĀ IERADĪSIES SŪTNIS PROF. A. SPEKKE

ALA's valdes sēdē Vašingtonā, ALA's sekretāriāta telpās, 29. martā priekšsēdis prof. P. Lejiņš, atklājot sēdi, apsveica vicepriekšsēdi P. Egliti ar viņa iecelšanu par Latvijas ev. - lut. baznīcas virsvaldes prezidentu. Eglitis paskaidroja, ka viņš uzņēmies šo amatu pārliecībā, ka draudzes un laicīgās organizācijas sadarbosies kopīgo mērķu sasniegšanai, nevērojot to, vai draudze piederīga pie kādas sinodes, vai stāv ārpus tās.

ALA saņēmusi ielūgumu piedalities dinejā, ko rīko organizācija „People to people". Dalības nauda 50 dol. Valde nolēma sūtit savu pārstāvi.

Čikāgas latviešu organizāciju apvienība lūgusi ALA's valdi publicēt aicinājumu latviešu organizācijām piedalities Antibojševistisko nāciju blokā amerikāņu draugu kongresā, kas notiks Nujorkā 19. aprīlī, un to atbalstīt materiāli. Nolēma atbildēt, ka valde par to informēs latviešu organizācijas, tomēr valde nevar tām dot rīkojumu.

Brīvās pasaules latviešu apvienības prezidijs 11. februāri izsūtijis vēstules citu zemju latviešu organizācijām, lūdzot izteikt savas domas par Eiropas latviešu izstrādāto BPL apvienibas uzbūves projektu, kā arī izteikt savas domas gaidāmās Rietumu un Austrumu valstu galvu konferences lietā. Līdz šim saņemta atbilde vienīgi no Latviešu apvienibas Austrālijā, kas pievienojas ALA's viedoklim. Vēl saņemta atbilde no BPLA locekļa Zviedrijā Ikšes, kas nepievienojas Eiropas latviešu izstrādātam projektam.

Ir saņemta Latvijas sūtņa prof. A. Spekkes atbilde, ka viņš teiks runu ALA's kongresā Detroitā 16., 17. un 18. maijā. Ierasties kongresā apsolijuši arī Kongresa locekļi Bentlijs un Machrovics. Ir lūgts ierasties kongresā arī Mičigenas gubernātors. 16. maija vakarā Detroitā notiks latviešu koncerts, bet 17. maijā — kopējas vakariņas kongresa dalībniekiem. Valde atzina, ka ALA's budžets nākošajam gadam sastādāms reālitāšu robežās un nav jāpārspīlē.

DANKERS . . .

(Pārnesums no 2. lpp.)

pulkv. Hakks, A. Grigors (skautu organizācijas un 3. skautu novada), mag. iur. A. Jaunais (Grand Rapidu un apkārtnes latviešu ev.-lut. draudze), māc. J. Lazda (Latv. Vienības draudzes), V. Tarbunas (Latv. katoļu draudzes), V. Lībants (Latv. skolas), inž. O. Leimanis (bijušo darba biedru vārdā), u. c. Telegrammas un rakstveida apsveikumus bija sūtījuši draugi un pazīstami no Vācijas, Zviedrijas, Kanadas, Austrālijas, Anglijas un citām zemēm. Gaviļnieku bija atcerējušies arī bij. sūtnis M. Valters, ģen. J. Priede, ALA's priekšsēdis P. Lejiņš, pulkvežī K. Lobe, K. Kripēns, A. Lasmanis, O. Neimanis, J. Doniņš, V. Rappa, redaktors K. Rabāčs, sardžu vienību komandieris P. Valters, prāvesti A. Skrodelis, A. Rumpēters, māc. A. Lūsis, P. Voitkus, J. Turks, Elza Klaustiņa, Virsnieku apvienības centrālās valdes priekšsēdis A. Millers, Daugavas Vanagu apvienības ASV priekšsēdis A. Vanags, Rūdolfs Poruks, Vilis Hazners, Adolfs Šidle, agr. V. Venners un daudzi citi. Zīmīga bija vēstule no kāda bijušā karavīra, kas cīnijies ģenerāļa virsvadībā 1919. g. Liepājas kara ostas fortos.

Dziļi aizkustinošus vārdus ģen. O. Dankers veltīja visiem tiem, kas bijuši ar viņu kopā baltās un nebaltās dienās un arī tāgad tālumā un tuvumā snieguši morālu un materiālu atbalstu. Tāpat pateicību viņš izsaka savai dzīves biedrei un visiem tiem, kas sekmējuši šī skaistā vakara labo izdošanos. Beigu vārdus teica A. Eversons, un pēc tam visi vienojās kopējā mūsu tautas lūgšanā: „Dievs, svētī Latviju." Svinību dalībnieki kopā ar jubilāru vēl pakavējās dažas stundas, cilājot senas atmiņas un liekot ieskanēties pa dziesmai.

V. Zirnītis.

VIESTURIEŠI PACEĻ BALSIS

Mariss Vētra.

LABS VAKARS AGRĀ RĪTĀ

Vīru koŗu apvienība „Viesturs" šo pavasari grib parādīt savu ziemas darbu trijos koncertos komp. Jāņa Ciruļa vadībā. Pirmais koncerts notiks **Hamiltonā**, 19. aprilī, Konsarvātorijas zālē, bet 10. maijā koris dziedās Niagarā un 25. maijā **Toronto**. Apvienībā bez Toronto vīriem ietilpst Niagaras un St. Katarīnas vienības brīvm. Albertiņas un Hamiltonas viru ansamblis komp. Im. Saksa vadībā ar 68 dziedātājiem. Kopmēģinājumos, kas ik pāris nedēļas notiek Hamiltonā, koris sagatavojis jo plašu programmu gan ar jau pazīstamām, gan arī lielā ansamblī retāk dzirdētām dziesmām. Pirmatskaņojumā dziedās J. Zāliša Katordznieku dziesmu un Im. Saksa dzimto pusi. Bez tam programmā Em. Dārziņa noskaņu bagātais Kapsētas klusums, Lai vētra krāc, A. Kalniņa Bikeris miroņu salā, Vītola Mana tēvija, Trīs nāves, J. Ciruļa Laimes meklētāji un citas E. Melngaiļa, J. Kalniņa, A. Kalnāja, Graubiņa un V. Baštika dziesmas. Ar tām koris savos koncertos grib apsveikt visus latviešu dziesmu draugus un cer tos redzēt kuplā skaitā.

Apspiesto Nāciju atbalstam

Vidus- un Austrumeiropas izcelsmes amerikāņu konferences gadskārtējā sanāksme notika 29. martā Apspiesto Nāciju asamblejas telpās. AEN asamblejas priekšsēdis Dr. V. Māsēns apsveica konferenci un pateicās par to atbalstu, ko konference sniegusi apspiestajām tautām. Organizācijas valdē par priekšsēdi no jauna ievēlēja monsinoru J. Balkunasu, par valdes locekļiem Kristovu (bulg.), Voluceku (čechosl.), Haļicinu (ukr.) un Dr. Slušku (poļu). Bez tam ievēlēja 10 direktorus, starp tiem latviešu pārstāvis ir K. Stankevics.

Nekas vairs nepārsteidz. Brīnumi un pārsteigumi satelitu laikmetā piedēr pie ikdienas.

Bija ļoti agrs rīts, pat auksts ūdens karstai kafijai vēl nebija uz plīts.

— Labvakar! — tālruni atskanēja maiga un sirsnīga balss. — Ar jums runā Losandželosa Kalifornijā.

— Kalifornija?! — nodomāju un izberzēju miegu no acīm. — Tas ir labs gabaliņš no manām mājām. Parīze nav neko daudz tālāk, kāds tūkstotis jūdžu tādos gabalos neko daudz nenozīmē. Kalifornijā saulīte lec, kad Parīzē noriet. Nebūt nebiju pārsteigts, ka telefona jaunkundze man — abu dižpilsētu vidū — agrā rītā novēlēja labu vakaru. Viņa, droši vien, strādāja nakts maiņā un ap pusnakti, droši vien, darbā dodoties, bija paēdusi vakariņas, un tās vēl nebija sagremotas.

— Hai, vecais! — glīto balsi pēkšņi pārtrauca daudz rupjāka un neglītāka. — Ko tu dari 5. un 6. aprīļa nedēļas nogalē? Vai neatšausi pie mums uz Skroderdienām?

Cietu klusu. Nebiju vēl lāga pamodies. Runātāju nepazinu.

— Es tev saku: ja tu atlidosi, pašu velnu piedzīvosi! Tas tik būs teātris: Skroderdienas Silmačos ar vienu rāvienu un vienā dekorācijā!

— Neākstīes! — tad atteicu, kaut nezināju — kam. Tas tomēr drīzi vien noskaidrojās. Runātājs bija Losandželosas Latviešu amatieru teātŗa režisors, dekorātors un skaņu pārzinis. Pēc astoņām stundām gaŗuma izstiepta skatuves mēģinājuma, pēc gaŗākas apspriedes ar glezotāju E. Ābeli savu dekorātivo ideju sulīgai reālizācijai uz Internacionālā institūta skatuves šis cilvēks naktī vārtījās bez miega. Kad uzzināju, ka viņš ir Vilis Lapenieks, arī man pārgāja miegs, un it viss izlikās skaidrs un saprotams.

Lapenieku neesmu dzīvu vairs redzējis, kopš kopīgi atstājām S.D. pagraba istabas Rīgas Reimersa ielā. Uz viņa pažodes toreiz bija gaŗāka bārdas jaunaudze nekā man pašam. Pēc tam viņu esmu redzējis tikai filmā, un tur viņš man nepatika. Zināju, ka viņš ir noskaities uz mani. Kopš mūsu bijušais filmrežisors kļuvis par Boba Houpa partneri un padomdevēju latviskos jautājumos Holivudā, no viņa it visu var sagaidīt. Pieminot Vili Lapenieku manā „6-ā kolonnā", es uzrakstiju: — „. . . bet savu parādu viņš man vēl neatdeva." Šo grāmatu iespiežot, vai nu burtlicim, vai korektoram Ņujorkā no mana raksta ir pagaisis vērtīgais mazvārdiņš „vēl", un filmaktieris par to bija tā sašutis, ka draudžņa man nevis ar tiesu, bet no tiesas vēl reizi atmaksāt senseno aizdevumu. Kad es no tā atteicos, nu viņš to norunāja tālrunī. Saruna no Kalifornijas uz Ontario rītēja uz viņa lēses, bet man darija labu. Agrā rītā tā manī ieveda teātrī.

— Tas taču ir šausmīgi, ka trimdas inscenējumos mums lugās starpbrīži ir gaŗāki nekā pati spēle, — skanēja klausulē. — ar sešām Blaumaņa bildēm Silmačos, man vajadzētu piecus neizbēgami gaŗus starpbrīžus.

Ar nopūtu pievienojos telefona klausules uzskatiem, bet tūdaļ dzirdēju arī, ka Losandželosas Skroderdienu inscenējumā — „skatītājs vienā rāvienā un nepārtrauktā secībā noskatīsies visus notikumus līdz pat Jāņu dienai". Pēc Jāņu ainas būšot vienīgais starpbrīdis lielajā izrādē un arī tikai tāpēc, lai skatītāji varētu savstarpēji sasveicināties un parunāt par to, kā Makša Reinharda izgudrojumiem Zalcburgas svētku spēļu Klinšu teātrī, kur, teiksim, Getes Fausta neskaitāmi daudzo ainu dekorācijas stāv pilnā spēles gatavībā pirms izrādes sākuma un arī visai izrādei cauri, bet redzamas pa vienai tikai tad, kad ir vajadzīgs. Par redzamību gādā starmeši un tumsa. Ar spožu gaismas staru nav grūti panākt necaurredzamu tumsu tam blakus. Internacionālā institūta jaunremontētā mājīgi mīlīgajā zālē, aiz spānisko „patio" ieejas, skatuve tādai vajadzībai Silmaču sešām ainām tomēr izrādījusies par mazu. Antonijas istabu un pirtiņu losandželiešu amatieri tāpēc savai izrādei nokniebuši no publikas — ar skatuves sānpiebūvēm skatītāju zālē.

— . . . un tā, ar savām piebūvēm mēs brauksim arī uz Sanfrancisko, — tālrunis pabeidza savu izskaidrojumu, bet ne sarunu.

— Mazu britiņu, — es lūdzos.

— Man slāpst pēc kafijas. Ļauj uzlikt ūdeni uz plīts.

Kad no virtuves tad atkal atgriezos Kalifornijā, man radās liela cieniba pret amatieriem. Mums Toronto ir četri latvju teātŗi, bet nav neviena amatieŗa. Par amatieŗu ansambļiem neesmu oficiāli dzirdējis arī no citiem novadiem trimdas kolonijās. Losandželosā turpretim Amatieŗu teātŗa sastāvā, kā Antonija Skroderdienās ietelp arī Stefānija Jansone ar Rīgā un Kalifornijā absolvētām konservātorijām un skatuves piedzīvojumiem kā Nacionālā operā, tā arī Tautas teātŗa operetēs. Arī skroderzellis Rūdis esot apmācits amatā un kā Andrejs Krūmiņš ar dziedāšanu diplomējies Losandželosas Mūzikas augstskolā. Diplomi, protams, vēl nerada mākslinieku, bet mākslinieki nerodas arī tā, ka kautrējas bez amatprasmes sevi uzskatīt par amatieŗiem. Ar savu virsrakstu vien agrā rītā teātŗa spēlmaņi mūsu kontinenta otrā galā iekaroja manu sirdi un sirds simpatijas.

— Atbrauc gan, — uz to atsaucās Lapenieks.

— Nevaru, — saciju. — Ūdens jau vārās, man jāiebeŗ kafija.

Tiešām tik gaŗa izvērtās saruna uz sen samaksāta parāda lēses, bet vecas lietas bija aizmirstas.

— Arī mūzika mūsu Skroderdienās tevi neapvainos, — saruna turpinājās, un ūdens vārījās tālāk bez kafijas. — Es visas tās dziesmiņas un tā tālāk atceros. Es tās nodziedāju Jansonam, un viņš pierakstīja instrumentēja, un tur nav nekādas bļēdības. Mēģinājumos mēs iztiekām ar klavierēm un ermoņikām, bet izrādēs skanēs pilns orķestris un ne trompete, ne klarinete varēs pagrābt kaut ko šķērsām. Orķestris mums ir uz skaņu lentes — primā, ar dabisku naturālu skaļruni manā vadībā. Atbrauc, paklausies, brīnīsies!

— Ej nu gulēt, — atbildēju. — Man vannas istabā kāds grabinās, sieva laikam arī jau izkāpusi no gultas. Ej gulēt, tevi sagaida tas pats pēc stundām četrām, vai piecām.

— Nu labi, nu tad ar labu nakti! — izbeidzās kontinentālā saruna.

— Ja ne labākas, tad vismaz citādas būs Skroderdienas Kalifornijā, — Lapenieka balss manās ausīs skanēja tomēr vēl kafiju dzeŗot. — Un kas ir citādi, tas ir arī labāk — mēdz sacīt pie mums, Holivudā.

Pārsteigts nebiju, bet pasaule izlikās citāda, kad biju saunājies ar vecu draugu, kas man vēlēja labu nakti tad, kad man iesākās diena. Citādi tas bija, bet vai labāk? Ar jaunu interesi gaidu, ko stāstīs Anšlāvs Eglītis par Skroderdienām Silmačos Klusā okeana piekrastē.

Savienotās VALSTIS

ČIKĀGĀ

● Vīru koris „Daugavieši" diriģenta J. Gaiķa vadībā centīgi gatavojas savam koncertam, ar kuŗu atzīmēs savas vienības 5 gadu pastāvēšanas dienu sestdien, 3. maijā.

● Jaunatnes pulciņa pilnsapulce notiks piektdien, 11. aprīlī ,pulkst. 8 vakarā, Rainbow Garden telpās, Armitage un Damen ielu krustojumā. Sapulce būs pilntiesīga pie jebkuŗa biedru skaita. Darba kārtība: sapulces amatpersonu vēlēšanas, valdes ziņojumi, literārās sekcijas ziņojums ,revizijas komisijas ziņojums, valdes un revizijas komisiju vēlēšanas un dažādi jautājumi un ierosinājumi.

ROČESTRĀ (N. Y.)

● 22 g. vecais Gunārs Riekstiņš Amerikāņu YMCA's valsts mērogā rikotajās grieķu - romiešu parauga ciņu meistarībā sava svara klasē pievicis 6 pretiniekus un izcīnijis pirmo vietu, saņemot zelta medaļu. Viņa 20 g. vecajs brālis Valdis ierindojies 3. vietā. Par krietnajiem latviešu sportistiem raksta arī vietējais amerikāņu laikraksts. Brāļi Riekstiņi šo sporta veidu piekopuši jau 4 gadus arī emigrācijas pirmajā posmā Zviedrijā.

● Stāvoklis darba frontē neuzrāda jūtāmu uzlabošanos. Daži uzņēmumi gan aicina atpakaļ atlaistos strādniekus uz nepilnu stundu skaitu.

● A. Sarmas grāmatu galdā 463 Norran St., dabūjamas lielā izvēlē visas jauniznākušās grāmatas — gan daiļliteratūrā, gan praktiska rakstura. Noklūšana ar Main - Goodman autobusu Nr. 12.

As.

V. KUČĀNS,
Kungu un dāmu
drēbnieks,
115 COLBECK ST., TORONTO,
Tel.: RO 6-7038

CEĻA VĀRDI

Lieldienu zvani, Lieldienu zvani gavilē, Lieldienu brīnumu sveicot.
K. Skalbe.

☆

Ir tikai daži brīži, kas gaiši spīd, kad visas dzīves tumsa tev gaŗām slīd.
Zinaīda Lazda.

☆

Kam dzīvojam? Pēc Viņa gaišās sejas mēs tikām radīti, lai augstāk paceltos par zvēriem tuksnesī un meža biezokņos, — kas, citus saminot, pēc ēsmas slejas. Veronika Strēlerte

☆

Ņem ceļam tikai kvēlu sirdi līdz, lai vada tā.
A. Švābe.

MŪSU VARONŲ UN KURZEMES KAPITULĀCIJAS 13 GADU ATCEREI
pulcēsimies 9. maijā, pl. 8,30 Kanadas Leģiona auditorijā, 22 College St., Toronto.
DV TORONTO NOD.

MŪSU LAIKRAKSTA GALVENAIS PĀRSTĀVIS ČIKĀGĀ
OTTO KROLLS,
800 S. Halsted St., Hull House,
Chicago 7, Illinois, USA.
Tel. MOnroe 6 - 5399

SKAIDRA UN LOĢISKA MĀKSLA

Valdemāra Gūtmaņa gleznu izstāde Mineapolē

Mūsu tēlojošās mākslas dzīve trimdā, šķiet, pašreiz rosīgāka kā jebkad. Gandrīz vai ikkatra laikraksta numurā lasāmi apraksti un recenzijas par kādu gleznu izstādi, vai nu tā notiek Toronto, Ņujorkā, Filadelfijā, Bostonā, vai kādā citā latviešu trimdas pagastā. Patlaban pienākusi kārta arī Mineapolei. Svētdien, 23. martā tur latviešu draudzes namā atklāja mākslinieka V. Gūtmaņa gleznu izstādi. Valdemārs Gūtmanis joprojām glezno tā, kā to iemācījies Mākslas Akadēmijā, Rīgā, proti — reāli impresionistiskā izteiksmē, un tā nav uzskatāma kā nosodāma vai novecojusies parādība. Ārējie izteiksmes līdzekļi mākslā nav nekas pastāvīgs, tie ātri mainās, bet vērtīgais mākslā paliek nemainīgs. Gleznieciības virzieni resp. ārējā apdare vien vēl nenosaka gleznas māksliniecisko vērtību. Bez ārējās apdares mākslas darbā mēdz eksistēt arī iekšējā forma, vai, kā Rembrants teicis — lietu iekšējā daba. — V. Gūtmaņa darbi nav sadrumstaloti, fragmentāri, bet patīkami iepriecina ar savu viengabalainību. Viņa gleznotās ainavas ir loģiskas un stabilas kā iekšējā, tā ārējā uzbūvē. Te nav arī nekā no tā, ko varētu apzīmēt par vienkāršu īstenības reģistrēšanu. Īstenība te skatīta ar mākslinieka acīm, bagātināta un cēlināta ar viņa talanta īpašībām.

Gleznotājs Valdemārs Gūtmanis no sava kuplā gleznu klāsta šajā izstādē (rēķinoties ar telpu platību) izvietojis 92 eļļas gleznas. Vislielākais vairums no izstādītiem darbiem darināti trimdas laikā, Austrijā un Vācijā. Apstaigājot šo gleznu klāstu, redzētais, bez mākslinieciskā pārdzīvojuma, daudziem izraisīja arī mīļas un skaista atmiņas no dzimtenes, jo V. Gūtmaņa gleznu klāstā redzamas daudzas Latvijas ainavas, sākot ar Rīgu, Daugavu, Rīgas jūrmalu, Ogri, Siguldu, Aglonu, Rēzekni u. t. t.

Valdemāra Gūtmaņa gleznu izstādē redzami daudzi spēcīgi, ar nobrieduša mākslinieka roku darināti darbi. Sakopojot izstādē gūtos iespaidus, man personīgi dažos darbos būtu patikusi drošāka, sulīgāka krāsainība. Viena no pēdējā laikā gleznotām lielā apmēra ainavām „Daugava pie Rīgas" (No. 17) rāda, ka mākslinieks spēris drošu soli arī šajā virzienā. V. Gūtmanis vēl pilns vitāla spēka un enerģijas, kas liek cerēt uz jauniem darbiem un sasniegumiem.

Ar prieku jāreģistrē tā patikamā parādība Mineapoles latviešu pagastā, ka mūsu mākslas izstādēm rodas aizvien vairāk un vairāk apmeklētāju. V. Gūtmaņa gleznu skati jau atklāšanas dienā apmeklēja ap 200 skatītāju, un 14 darbi ieguva jaunus īpašniekus jau pirmajā izstādes dienā. Izstādes atklāšanas dienas vakarā mākslinieks bija lelūdzis savus kollēgas un tuvākos draugus pie sevis mājās, kur namamāte cienāja viesus ar azaidu, bet pats namatēvs izrādīja savas mājas bēniņos iekārtoto darbnīcu ar speciālām jumtā iebūvētām gaismas lūkām. Jānis Kalmite izteicās, ka 99% no latviešu mākslinieklem trimdā par šādu darbnīcu pagaidām varot tikai sapņot. Man šķiet, ka Kalmite nebūs sevišķi pārspīlējis. Bet . . . dažreiz sapņi mēdz arī piepildīties.

Edv. Tūters

KLAVIERU BŪVETĀJS

A. KLAVIŅŠ

skaņo, labo, modernizē klavieres, dod lietpratīga padomus klavieru pirkšanā.

99 London St., Toronto

Tel.: LE 3-8609

Pastāvīgi krāj. lietotas klavieres

PATEICĪBA

Izsakāni sirsnīgu pateicību mācītājam A. Čopam par izjustajiem vārdiem, L. ev. - lut. draudzes padomei, Toronto korporāciju kopai, korporācijai Selonija, studenšu korporācijai Spīdola, Latviešu virsnieku apvienībai, Saimniecisko darbinieku apvienībai, uzņēmējam P. Tillingam un darbiniekem, un visiem, kas mūs atcerējušies sēru dienā mana vīra un mūsu radinieka Pēteŗa Pagasta miršanas gadījumā.

SIEVA, BRASTIŅU un PAUKŠĒNU ĢIMENES.

UKRAINSKA KNYHA

JAUNA ADRESE — 962 BLOOR ST., W.

Darba laiks no pirmdienas līdz sestdienai no pl. 9—6 v, bet piektdienās no pl. 9—9 v.

VIENIGAIS UZŅĒMUMS KANADĀ, KURŠ SŪTA SAIŅUS TIEŠI UZ PADOMIJU. TE NAV STARPNIECIBAS. TĀPĒC PIEGĀDE IR ĀTRĀKA, JO SAIŅI TIEK SŪTITI TIEŠI. TIE IR APDROSINĀTI PRET PAZUŠANU UN BOJĀJUMIEM.

Muita un citi izdevumi samaksājami šeit. Saņēmējam nav jāmaksā nekas. Nosūtītājs saņem parakstu no saiņa saņēmēja. Saiņu daudzums nav ierobežots, bet tikai tā svars nedrīkst pārsniegt 20 mārciņu. Jūs varat sūtīt pašu iepirktas mantas . . . , kas dabūjamas mūsu uzņēmuma veikalā par lētām cenām.

Saiņos var sūtīt visādas drēbes, tekstīlmateriālus, apavus, ādas, medikamentus, pārtiku un daudz citu priekšmetu.

LIELAIS GAVĒNIS UN LIELDIENAS GRIEĶU CIEMĀ

VIDZEMNIECES VĒSTULE LATVIJAI AMERIKĀ

Mīļie draugi, šodien jums pastāstīšu par Lielā gavēņa laiku un Lieldienām te — seno dievu zemē. Šogad Lieldienas ir agri, bet agri te dažkārt atnāk arī pavasaris . . . Saimnieces jo rūpīgi saslauka pa pagalmiem un ceļiem izkaisītās karnevāla atliekas, tās sadedzinādamas kopā ar pērnajām lapām, ko ziemelis sarausis visos dārzu stūros. Ir iesācies Lielais gavēnis — laiks miesas un dvēseles pamatīgai iztīrīšanai no ļaunuma un grēku kvēpiem ,no ziemas tumsas, no visa, kas neiederas pavasarī un lielajos Augšāmcelšanās svētkos. Tiek atvērtas māju durvis un logi, tiek balsināts, berzts, tīrīts, un visur smaržo svaigs kaļķis. Pat dārzos gar dobēm sarindotie akmeņi un koku stumbri top balti. Īsts tīrības drudzis! Arī dabā viens pēc otra raisās pumpuri, uzzied puķes. Vakaru maigajās stundās domas bieži kavējas Ģetzemanes dārzā, Golgātas ceļā, pie asā ērkšķu vainaga, ko nežēlīgais cilvēks uzlicis Jēzus gaišajai pierei . . .

Ēdiens ir kļuvis vienkāršs, liess. Strādniekam, ēdot maizi ar sālītajām olīvēm un lēto pupu viru, ir izdeviba iekrāt svētku izdevumiem, jo grieķis, ja svin, tad svin. Gaļu gavēņa laikā te ciemā nemaz nevar dabūt. Bagātajiem gavēt ir ērtāk, jo var ēst pārtiku, kas dārgi maksā, kā, piemēram, vēzus u. c. Vienkāršs strādnieks pie pupu viras piekož zemas kvalitātes kaviāru, ko sastrādā ar vārītiem kartupeļiem, eļļu un citronu sulu. Olas sakrājas grozos Lieldienām. Ganāmpulku īpašnieki iekrāj pienu sieram . . . Ciešanu nedēļā pat eļļu neēd, un svaigās salātu lapiņas apslaka ar etiķi un piekož ūdenī vārītam ēdienam.

Lielā gavēņa laiku ievada sv. Teodora diena, t. i. pirmā dvēseļu sestdiena, kad mājās, kur ir ko pieminēt kādu mirušo, vāra kviešu graudus, ko pārkaisa ar grauzdētiem miltiem, ar cukuru un rozīnēm, arī sakapātiem riekstiem. Tā ir t. s. „koļiva", ko dvēseļu sestdienās (tādu ir trīs) ņes uz baznīcu, kur to svēti priesteris un izdala baznīcēniem. Sv. Teodoru vakarā vāra graudus arī „dzīvo koļivai", uz kuru sevišķi kāras ir jaunās meitenes, jo šos graudus, iesietus sarkanā drāniņā, trīs naktis liek zem spilvena ,lai nosapņotu sava mūža draugu. Arī pārējie var likt, lai nosapņotu šī gada likteni . . .

Sv. Teodora dienā Stratonio ir vietējie svētki, t. s. „paņijīri", kas notiek augšā dienvidus pusē esošajā kalniņā, kur patlaban ceļ mazu kalnu baznīciņu. No turienes lejā uz ciemu, kā arī uz visām pusēm ir idillisks skats, tā ka nekad nejūtos vilusies tur uzkāpusi . . .

Gavēņa laikā katru piektdienas vakaru notiek dievkalpojums, kuŗā dzied Bizantijas laiku himnas par godu Dievmātei. Šos vakarus te sauc par „hereīismi", t. i., sveicieni. Visvairāk tos apmeklē sievietes. Daudzreiz gavēņa laikā iekrīt arī 25. marts — lieli, divkārši grieķu svētki: Ticības svētki un reizē 1821. g. sacelšanās atcere pret turkiem. Šajā dienā Dievmātei parādījies eņģelis ar lilijas ziedu, paziņodams, ka viņas miesās tiks iemiesots Jēzus. Visā Grieķijā notiek svinīgi dievkalpojumi, parādes gājieni un skolēnu priekšnesumi. Ja šī diena iekrīt gavēņa laikā, ir atļauts ēst zivis. Gavēnis ilgst 40 dienu, bet lielākais vairums stingri gavē tikai Klusajā nedēļā. Ir cilvēki, kas te cauru gadu piektdienās gavē, daži arī trešdienās. Pūpolu svētdienu te sauc par „lauru svētdienu", kuŗas svētvakarā tiek svinēta Lācaŗa augšāmcelšanās no miroņiem. Lauru svētdienā priesteris baznīcēniem izdala lauru zarus, kuŗus novieto mājas altārī, kur nu dienu un nakti deg eļļas trauciņš. . .

Pēc pirmajiem siltajiem lietiem, kas kā sākrājas grozos Lieldienām. Ganāmpulku īpašnieki iekrāj pienu sieram . . . Ciešanu nedēļā pat eļļu neēd, un svaigās salātu lapiņas apslaka ar etiķi un piekož ūdenī vārītam ēdienam.

Lielā gavēņa laiku ievada sv. Teodora diena, t. i. pirmā dvēseļu sestdiena, kad mājās, kur ir ko pieminēt kādu mirušo, vāra kviešu graudus, ko pārkaisa ar grauzdētiem miltiem, ar cukuru un rozīnēm, arī sakapātiem riekstiem. Tā ir t. s. „koļiva", ko dvēseļu sestdienās (tādu ir trīs) ņes uz baznīcu, kur to svēti priesteris un izdala baznīcēniem. Sv. Teodoru vakarā vāra graudus arī „dzīvo koļivai", uz kuŗu

...AS GRIEĶU CIEMĀ

...I AMERIKĀ

...ši ir bezdelīgas, no kuŗu priecīgajām spārnu vēdām virmo katra vasaras diena . . .

...ri", Gravā lielajiem platānu kokiem plauks spīdīgas, lipīgas lapiņas. To zaros lakstīgala ik nakti dzied visbrīnišķīgākās serenādes. Tie ir burvīgi putnu gaviņu sveikti saullēkti. Ir pasakaina naktis, mēness apmirdzētas, jūras čalu apskalotas, vai arī siltā tumsā ieskautas un smaržu pilnas. Ir skaisti te, — Aigeja jūrmalā. Brīžiem liekas, ka tu sapnotu, nevis dzīvotu . . .

Lielās otrdienas vakarā baznīca ir pārpilna sievietēm, kamēr vīrieši vīpsnā, ka tas tāpēc, ka sievietes esot grēku pārpilnas, un viņas ļoti aizkustinot Kasiāna tropārijs, ko dzied tajā vakarā. Kasiāna ir bijusi Bizantijas dzejniece, kas dzīvojusi 9. g. s. . Toreiz jaunais Bizantijas valdnieks Teofils saaicinājis 12 daiļākās jaunavas, lai no tām izvēlētos sev sievu, pasniedzot tai zelta ābolu. No visām viņam visvairāk patikušas divas — Kasiāna un Teodora. Apstādamies Kasiānas priekšā, viņš teicis, acimredzot, lai jaunavu pārbauditu, ka viss ļaunums pasaulē ir cēlies no sievietes. Kasiāna nevilcinādamās un droši atbildējusi, ka arī caur sievieti pasaulē ir nācis viss labākais un cēlākais (Jēzus).

Vai nu viņas lepnās atbildes nokaitināts, vai arī nobijies no viņas atjautības, Teofils pagriezies un pasniedzis ābolu Teodorai. Kasiāna, vilusies un ievainota, ieslēgusies pašas celtā klosterī, pavadot laiku Dievu lūgdama un dzejodama. Viņas

(Nobeigums 8. lpp.)

TRAUCĒJUMI? SACIETĒJIS VĒDERS?

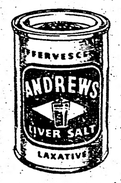

Lietojiet iedarbīgo

ANDREWS LIVER SALT

...Panka, kas nekad nemeloja un bija taisns cilvēks, taču teiks nē. Kā lai viņa atdotu savu roku melim ar tādu vārdu? Kas viņai varēja būt par prieku saukties par Zapfes kundzi? Kuŗa sieviete uzticētu savu dziivi cilvēkam, kas tika atmaskots altāŗa priekšā?

Bet ko lai viņš citu teiktu? Vai viņš drikstēja atrauties? Nē, izšķirt vajadzēja viņai. Viņš tagad ies līdz galam, jo tagad viss bija vienalga.

„Jā," viņš teica un paskatījās Marijā — un sastinga izbrīnā: Marijai ap acīm rotājās prieka smaids, un lūpu kaktiņos ieguljies laipns vēlīgums. Un kas trakākais — viņas pirksti vieglā glāstā pārslīdēja Miķeļa rokai. Vai tiešām viņai tik mīksta sirds, ka uz reizi darīja kā mācītājs tikko bija runājis par piedošanu?

„... un tāpat es vaicāju tevi, Marija Pankūka vai tu . . ."

„Pasīgs pāris, pasīgs pāris," Jākabs vēlāk apgalvoja vai simto reizi, kad lielā smiešana, kas sākās baznīcā laulāšanas laikā, pie kāzu mielasta galda bija jāpārtrauc tiri praktisku apsvērumu dēļ — lai varētu kaut ko ieēst, „Vārdi sader, izdarīšana sader. Abi uz jokiem, abiem blēdības galvā. Un Marija arī . . . padomā, padomā . . . Marija — Marija Pankūka. Ha ha ha!"

Divaini — tagad, kad Marija viņam bija blakus, arī Miķelis varēja smieties. Smieties pats par savu vārdu. Zapte? — Kas par to, ka Zapte? Vai vīrs nosaka vārda vērtību, jeb vārds — vīra?

Naktī, kad jaunais pāris palika viens, Miķelis, kājas audams, ieprasījās:

„Tad tu arī . . . arī biji pie mācītāja? . . . Dēļ tā tava vārda?"

Marija palocīja galvu.

„Tak jau . . . Pankūka . . . Kuŗš grib precēt Pankūku? — Un vajadzēja viņam arī kā par nelaimi saslimt . . ."

„Kas nu par nelaimi . . ." Miķelis runāja, bet vairāk tā kā sev, „varbūt, ka taisni labi . . . ja tā nebūtu bijis, kā bija — ir tagad vēl viens otra vārda nezināt . . . Bet nu iznāks īstas Lieldienas — viss jauns un tīrs, un gaišs . . . un vairs nekādas melošanas . . ."

Vairāk viņi par to vairs arī nerunāja ,viens otru saprazdami gandriz bez vārdiem. Kā laulātiem pienākas.

DZEJNIECI ASPAZIJU PIEMINOT

ŠĪ GADA 16. MARTĀ PAGĀJA 90 GADU NO DIENAS, KAD ZEMGALĒ, ZAĻENIEKU DAUKSĀS PIEDZIMA MEITENE, KUŖAI VĒLĀK BIJA LEMTS KĻŪT PAR IEVĒROJAMO DZEJNIECI ASPAZIJU.

8 gadu vecumā viņa uzraksta savu pirmo drāmu „Atriebēja", bet vēlāk ar lugām „Zaudētās tiesības" un „Neaizsniegts mērķis" Aspazija satrauc tā laika sabiedrību, kas vēl neilgi pirms tam bija tik skaļi uzgavilējusi „Vaidelotes" autorei. Viņas garīgajā pasaulē dziļi atbalsojās tā laikmeta (pag. g. s. 90. gadu) noskaņa, viņa visasāk uztver cīņu par sievietes tiesībām, par plašākiem apvāršņiem sievietes dzīvei, tiesībām piedalīties arī sabiedriskajā darbā, kā arī iegūt augstāko izglītību. Ar spilgtajām „Sarkanajām puķēm" — pirmo dzeju krājumu, drāmu „Sidraba šķidrauts", ziedpilno „Saulaino stūrīti", viņa latviešu literātūrā rada asu pagriezienu. Kā saka kāds tā laika kritiķis: „Ar Aspaziju sākās mūsu modernās rakstniecības pirmais skaļais vārds ,tās krāšņākais, individuālākais zieds! . . . Ar Aspaziju dvēsele ienāk rakstniecībā! . . ."

„Slejies, dvēsele, slejies!
Slejies vienmēr lepna un cēla.
Lūzti, ja lauž, — tik nebūs tev liekties!"

Tādi vārdi ieskanas dzejā „Trīs mācības", un šie vārdi paliek arī turpmāk kā vadmotīvs visai dzejnieces dzīvei un dzejai. Viņa ir trauksmes dzejniece, aicinātāja, saucēja: degt un sadegt, ja vajadzīgs, par mērķi, ilgi kāroto, gaidīto mērķi — brīvību:

„Dedzi, dvēsele, dedzi,
Dedzi un paliec vienmēr kvēla."

Aspazija ir rakstījusi drāmas, prozu, liriskas poēmas un dzejoļus. Pagātnes rūsā ir nogrimusi daļa darbu, kas rakstīti laikmetu ietekmēs, kā „Sidraba šķidrauts", kas reiz sajūsmina un aizrauj 1905. gada revolūcionāro jaunatni un sabiedrību, vai dzeju krājums „Kaisītās rozes", kas veltīts īsam laikmetam, ne mūžībai. Bet dzeja, tīrā, skaistā dzeja ar savu bagāto, krāšņo valodu — savā labākā daļā sasniedz ne tikai mūsu, bet arī pasaules literātūras kalngalus. Viņas dzeja ir viena vienīga trauksme, mūžīgs nemiers, cīņa, meklēšana, ilgošanās. Tikai otrā dzeju kopojumā „Dvēseles krēslā" viņas cinītājas gars tinas pesimisma sērautā. No cinītāja Aspazija uz brīdi top par sapņotāju, sērotāju. Dzejniece skumst par aizgājušās 1905. gada revolūcijas upuriem. Šo upuru piemiņai viņa raksta tēlojumu virkni „Spoži sapņi". Vienā no skaistākajiem dzejoļiem „Mūžīgā sievietība" Aspazija saka:

„Tu aiztrīsošā sidrablakstīgala,
Kas iekustini dvēseli;
Tu esi gāju bezdelīga,
Kas tālas jūras pārskrēji . . .
Tu iededz dzīvē jaunu dziņu
Kā stiprā vējā uguntiņu."

Un vēl kādas rindas, kas tik raksturīgas ir arī tagadnei:

„Bāra bērni jūs esat, kas, laukā izstumti, maldās naktī un aukā."

Trimdā Šveicē, Kastaņolā, pie Lugānas ezera, viņai kopā ar dzīves biedru dzejnieku Raini ir aizvadāmi ilgi gadi. Krājumā „Izplesti spārni" viņa skumjās raugās atpakaļ:

„Ziema ar ledus šķēpu
Izdūra ziedonim zilās acis"

No „Dvēseles krēslas" viņa tveras bērnības atmiņās — Saulainā stūrītī. Tajā viņa atrod mierinājumu dzimtens ilgām, atrod savu „Bimini". Viņas pārdzīvojums dzejā ir liels un koncentrēts. No reālisma līdz simbolismam un dzidrajam romantismam — tā ir plaša pārdzīvojumu izpausme. Aspazija ir atstājusi ap 10 dzeju krājumu Daudzas dzejas ar savu pārdzīvojumu un bagāto izteiksmi ir pamudinājušas komponistus tās ietērpt skaņu rakstā, kā E. Dārziņu, J. Vītolu, A. Kalniņu, J. Kalniņu: Mirdzas dziesma, Ciānas bērni, Aijajā, Bakchanāle, Mēness starus stīgo, Vakara zvaigzne un trimdā Br. Skulte komponētā dziesma vīru korim „Pasaciņa" ir bieži dzirdētas dziesmas solistu vai koŗu priekšnesumā.

Prozā Aspazija rakstījusi maz. Nobeigti autobiografiski darbi — bērnības atmiņas: „Zila debess, Zelta mākoņos" un romāns „Rudens lakstīgala."

Dzīves novakarē dzejniece saņem daudzus godinājumus. 1929. gadā viņai piešķir Triju zvaigžņu ordeni. Mūža vakarā — augstāko atzinību — Tēvzemes balvu. Bet dzīvē viņa pamazām kļūst vientuļniece savā mazajā vasarnīcā Dubultos, Rīgas Jūrmalā. Ciņu gadi ir aizgājuši. Lielais dzīves draugs Rainis miris. Viņa ir viena un atstāta. Savā pēdējā dzeju krājumā Aspazija sasniedz izlīdzinājumu, harmoniju. Pēc kvēles pilnajiem gadiem ir atnācis mierīgs apceres laiks. „Zem vakara zvaigznes" — tā ir skumja, iekšējas gaismas pārpilna atvadu dzeja. Fiziski viņa kļuvusi „pagātnes cilvēks", kas dzīvo bijušā laikā, apcer aizgājušās dienas, kavējas atmiņu saldmē un sūrumā, bet garīgi viņa joprojām ir dedzīga cīnītāja. Dvēseles sēras, vēlēšanās aiziet no dzīves:

„Aud, harmonija, manu dzīves loku,
Aud atkal kopā to ar mūžību",

mainās ar ticības pilniem vārdiem, mudinājumu savai tautai un dzimtenei, kas, pārlaidusi vienu smagu okupāciju, smok otrās jūgā:

(Nob. 8. lpp.)

Edvarts Tūters

AUGSĀMCELŠANĀS SVĒTKOS

Šūpojas debesīs saule,
Mākoņi šūpojas gaisā.
Eju no pilsētas laukā —
Norās, kur dzieti jau raisās.

Tālajos apvāršņos veros —
Trimdai un svešumama pāri;
Pirkstgalos pacēlis sirdi,
Vīzijā gremdējos kāri.

Rīts tur reiz plauka bez vainas —
Bez vergu kēdēm un spaidiem;
Kapam nost akmeni vēla
Eņģelis dieviškiem smaidiem.

Augšām no mīroņiem cēlās
Kristus, mums deldējot grēku.
Dvēsele, pielieta gaismas,
Atplauka dievišķu spēku.

. . . Stāvu un apvāršņos skatos.
Lēni zūd dūmaka melnā;
Atmiņu kalngalā kāpju —
Pacēlis sirdi sev delnā.

Jānis Cīrulis

FJODORS ŠAĻĀPINS RĪGĀ

NO ATMIŅU KRĀJUMA „MŪZIKANTA PIEZĪMES"

II

Un tad Šaļāpins, lielais dziedonis stāsta tālāk savu dzīves un mākslas stāstu, kā no klaidoņa, kas naktis bieži vien pārlaidis zem apgāztas laivas, kļuvis par mākslas aristokratu. Tagad nu mākslinieks ar padomju iestāžu atļauju bēg no savas aklo divainību zemes uz Franciju, lai uzlabotu veselību un pēc ilgāka laika atkal dziedātu publikai, pie kuŗas pieradis un kuŗa to saprot.

Rīgā Fjodors Ivanovičs par miltu maisu nedziedāja, bet prasīja, kā parasti, fantastisku honorāru labā ārzemju valūtā. Neatceros, vai viņš deva koncertu, vai dziedāja kādā operā, jo šoreiz Šaļāpinu nedzirdēju — nebija naudas, ko maksāt par dārgajām biļetēm. Šo viesošanos Šaļāpins piemin arī savā grāmatā un uzsaka, ka pēc koncerta esot sarīkojis operniekiem un oficiālām personām lieliskas dzīres Oto Švarca restorānā un tām izdevis turpat vai visu honorāru. Kā vēlāk noskaidrojās, Fjodors Ivanovičs tīšu prātu aizmirsis, ka šīs dārgās dzīres sarīkoja nevis viņš, bet toreizējais Rīgas pilsētas galva Alfreds Andersons, liels viņa talanta cienītājs, no savas personīgās kabatas. Andersons par to labsirdīgi pasmējās, sacīdams: „Te nu gan Fjodors samelojies!"

Dažus gadus vēlāk Šaļāpins atkal ieradās Rīgā un dziedāja veca dzirnavnieku „Nārā", titullomu Borisā Godunovā un don Bazilio „Seviļas bārddzinī". Šoreiz jau sēdēju recenzentu krēslā un, protams, klausījos Šaļāpinu gluži par brīvu, tāpat kā kādreiz aiz kulisēm un uz skatuves Tautas namā. Bija izdevība noklausīties arī visus mēģinājumus un vērot Fjodora Ivanoviča pārkārtojumus režijā, viņa draudzīgos norādījumus solistiem, korim un arī diriģentam. Pēc nostāstiem pazīdami Šaļāpina untumaino dabu, sadarbībā ar diriģentiem, mūzikas kritiķi baidījās, ka arī šoreiz varētu iznākt pamatiga salamāšanās ar Teodoru Reiteru tāpat, kā tas savā laikā noticis ar Napravņiku Marijas operā un citiem taktīs zīļa bruņiniekiem. Tāpēc, apbruņojušies partitūrām, sēdējām mēģinājumos un uzmanīgi sekojām to gaitai. Domājām, ja nu Šaļāpins sāks aplam uzvesties un lietāt kādu asāku vārdu pret Reiteru, aizstāvēsim viņu presē par katru cenu ,tā sakot, latviskā prestiža dēļ. Taču nekas nenotika — mēģinājumi noritēja gludi un bez starpgadījumiem. Šaļāpins, veselu galvu gaŗāks par citiem, mierīgi staigāja pa skatuvi, brīžiem apstādinādams orķestri, šo to labodams tempos ,skatuves situācijās un parādīdams, kā un kas jādara. Visvairāk viņam nāca nodarboties ar viltīgā Šuiska lomas tēlotāju Richardu Pelli, kuŗa nelielā nestabilā balstiņa allaž deţonēja. Šaļāpins bieži vien ķēra ar roku pie auss un, seju savilcis sāpīgā vaibstā, beidzot pārtrauca: „Mīļais kollēga, cik jums jau gadu uz skatuves?" Pelle minēja kādu skaitli, bet liels jau tas nevarēja būt.

„Oho, tas nekas, arī es sāku tā puslīdz tīri un ritmiski dziedāt tikai pēc trīsdesmit!" — atbildēja Šaļāpins un brīnumskaidrā falsetā nodziedāja Šuiska dziedājumu: „Skaista partija, ja vien to labi nodzied!". — Bet lāga Richards pacilāti smaidīja un domāja, ka Šaļāpins viņam pateicis komplimentu . . .

Šaļāpins nevainojami pārvaldīja ne vien savu, bet arī citu solistu partijas; tāpat orķestri zināja katra instrumenta raksturīgo lomu. Viņa korrekcijas bija mūzikāli pamatotas un neatļāva nekādas vaļības vairāk, kā partitūrā rakstīts. Režijā viņš pārkārtoja visu bajāru sapulci Borisā Godunovā un tā, salīdzinot ar režisora P. Meļnikova ieceri, iznāca skatuviski iespaidīgāka un psiholoģiski motivēta. Viscaur varēja redzēt, ka Šaļāpinu vada noteiktas un skaidras mākslinieciskas atziņas nevis untums vai nejaušība.

Šo viesizrāžu laikā Pauls Sakss, ar kuŗa ģimeni Šaļāpinu saistīja kāda vecāka pazīšanās, bija sarikojis cieminam par godu pēcpusdienas tēju savā dzīvoklī. Bija aicināti operniekl, sabiedriski darbinieki un preses ļaudis. Te vēroju Šaļāpina nemākslotu un vienkāršo dzīentleņa stāju, viņa raksturīgo smaidu ļoti kustīgajā un dzīvajā sejā un veiklo valodu. Bija skaidrs, ka šis virs prot vienlīdz labi sarunāties ar visiem un apburt tiklab dāmu, kā karali un ormani.

Kad sabiedrība bija sadalījusies pa pulciņiem un kāds pie klavierēm iesāka spēlēt fokstrotu, Šaļāpins ar Andersonu bija sarunājuši partiju preferanse un meklēja partneŗus. Tur, kopā ar operas basu Jāni Kārkliņu iekļuvu arī es, ar bailēm piemīlēdams savu plāno naudas maku, jo nebiju jau nekāds stiprais spēlmanis. Laimīgā kārtā jau pašā sākumā man izdevās divi „lielie klātiņi" un „sanprandrs", un es, tā sakot, biju jau drošos sedlos, raudzīdamies nākotnē ar paļāvību un vislabākajām cerībām. Ja tā turpināsies, domāju, tad būšu apspēlējis pašu Šaļāpinu, un man pietiks visam mūžam ko lielīties! — Diezin, kā tas viss galu galā būtu beidzies, ja pēkšņi viesībās neierastos konservātorijas prof. Jēkabs Kārkliņš, kas savās jaunības dienās bija dziedājis kopā ar Šaļāpinu Faustā. Apsveicināšanās bija abpūsīgi jūsmīga ar apkampšanos, bučošanos un apjautāšanos par tālām ziemām, tālām vasarām. Pāris konjaku iedzēris un šo to uzkodis, Kārkliņš bija atkal atpakaļ pie mūsu galda, izteikdams nožēlu, ka preferansu nevar spēlēt pieci. Tūliņ priecīgs piedāvāju savu vietu ,jo salonā, kur čalōja dāmas, man patika labāk nekā pie kāršu galda. — Kārkliņš, paraudzījies manos rēķinos, pareģoja: „Te, kā teikt, būs vinniņš. Tas lai iet uz pusēm par labo iesākumu!" Es aizgāju pie dāmām, bet profesors patiešām nopelnīja naudu, kuŗu ,tai pašā vakarā kopā ar Jāni Zāliti palidzējām likvidēt.

Jau mēģinājumos Šaļāpins cildināja Paula Jozuus meistardarbu — Nacionālās operas kori, ne vien par tā skaistajām balsīm un nevainojamo intonāciju, bet sevišķi par koŗa dalībnieku individuāli dzīvo un raksturīgo spēli ļaužu skatos.

(Turpinājums sekos)

PĒC NAKTS SERENĀDES IZRĀDES

Pilna zāle skatītāju 29. 3. Toronto noskatījās TLNT uzvedumu — Nakts serenādi, gan skumdami par Lilijas Štengeles slimību. Uzņēmumā uzveduma dalībnieki ar rež. Mildu Bērziņu (sēž 1. pa kr.); tālāk E. Ošiņa - Bērziņa, L. Alberings, B. Tīruma, E. Pētersone. Stāv B. Stars, E. Pētersons, L. Siliņa, E. Ābele, sufl. O. Jeckalēja, R. Spalāne un Dz. Pūpēdis. Recenzija par izrādi sekos nākošajā n-rā. J. Kreiļa uzņ.

Konstantīns Štrods

VIESIS

LIELDIENU TĒLOJUMS

Es, mazais cilvēks, sēdēju istabā uz grīdas spožā gaismā, ko caur logu piestaroja aprīļa saule. Man bija tik silti un labi kājas sakrustojušam sēdēt tādā saules šūpulī un klausīties vecāsmātes nostāstos par Jēzus dzīvi.

Apturējusi sprēžamo ratiņu, vecāmāte parādīja man lūgšanu grāmatā visus Krusta ceļa zīmējumus. Es zināju, kādus lielus brīnumus darīja Pestītājs. Ja Dieva Dēls sacīja vārdu, tad slimie tapa veseli, aklie redzīgi, ūdens pārvērtās vīnā un mirušie atkal dzīvoja.

Bet bieži vien es prasīju vecaimātei, kāpēc Pestītājs, liels un varens būdams, ļāva sevi dzīvu piekalt krustā?

„Viņš ļoti mīlēja visus cilvēkus un ciezdams mira par mūsu grēkiem, lai atkal celtos no kapa un dzīvotu starp mums."

Kā arvien arī šoreiz man bija daudz ko vecaimātei jautāt. Es noteikti gribēju zināt, vai Dieva Dēls arī tagad bija mūsu istabā. Bet baidījos tūliņ to jautāt. Ar saviem daudzajiem jautājumiem reizēm biju vecomāti sakaitinājis. Tādās reizēs viņa pabargi atsacīja:

„Tu man netici, tikai vaicā un vaicā . . ."

Tāpēc tagad savu jautājumu nemaz neizteicu, tikai skatījos vecaimātei acīs. Bet viņa jau bija tāda, ka bez sacīšanas uzminēja manas domas. Arī šoreiz, paskatījusies manī, sacīja:

„Tev puisit, jāzina, ka Kristus, kā debesu Lielais Viesis, ir visur. Viņš redz mūsu darbus, dzird visas runas un zina mūsu domas."

Tad es arī sapratu, ka tas bitabā uz grīdas spožā gaismā, ko caur logu piestaroja aprīļa saule. Man bija tik silti un labi kājas sakrustojušam sēdēt tādā saules šūpulī un klausīties vecāsmātes nostāstos par Jēzus dzīvi.

Apturējusi sprēžamo ratiņu, vecāmāte parādīja man lūgšanu grāmatā visus Krusta ceļa zīmējumus. Es zināju, kādus lielus brīnumus darīja Pestītājs. Ja Dieva Dēls sacīja vārdu, tad slimie tapa veseli, aklie redzīgi, ūdens pārvērtās vīnā un mirušie atkal dzīvoja.

Bet bieži vien es prasīju vecaimātei, kāpēc Pestītājs, liels un varens būdams, ļāva sevi dzīvu piekalt krustā?

„Viņš ļoti mīlēja visus cilvēkus un ciezdams mira par mūsu grēkiem, lai atkal celtos no kapa un dzīvotu starp mums."

Kā arvien arī šoreiz man bija daudz ko vecaimātei jautāt. Es noteikti gribēju zināt, vai Dieva Dēls arī tagad bija mūsu istabā. Bet baidījos tūliņ to jautāt. Ar saviem daudzajiem jautājumiem reizēm biju vecomāti sakaitinājis. Tādās reizēs viņa pabargi atsacīja:

„Tu man netici, tikai vaicā un vaicā . . ."

Tāpēc tagad savu jautājumu nemaz neizteicu, tikai skatījos vecaimātei acīs. Bet viņa jau bija tāda, ka bez sacīšanas uzminēja manas domas. Arī šoreiz, paskatījusies manī, sacīja:

„Tev puisit, jāzina, ka Kristus, kā debesu Lielais Viesis, ir visur. Viņš redz mūsu darbus, dzird visas runas un zina mūsu domas."

Tad es tā dievišķās izjūtās biju kādu laiciņu sēdējis, vecāmāte atkal ierunājās:

„Es tev pastāstīšu kādu īsu pasaciņu par nezināmo viesi, ka Dievs var parādīties arī cilvēka veidā kā ubags un lūgt dāvanas."

Tā pasaciņa, ko vecāmāte man pastāstīja, bija ļoti līdzīga jau dzirdētām. Tikai es vēl nezināju, kas bija tas sirmais vecītis, kuŗš gāja un gāja aukstā vējainā naktī nakstmājas lūgties. Jo bagātākas bija ļaužu mājas, pie kuŗām pieklauvēja vecītis, jo sirdīgāk aizcirtās durvis.

Pēkšņi vecaimātei vaicāju, vai vecītis bija karalis, princis, vai kāds grāfs.

„Tas bija svētais Pēteris", atsacīja vecāmāte. „Kad viņš kā ubags bija padzīts, tad bagātnieki savās mājās izdzirda noslēpumainu balsi: „Kā jūs mani neielaidāt savā namā, tā arī jums būs mūžīgi noslēgtas debesu durvis!"

No vecāsmātes nostāstiem zināju, ka vienkāršs ubags var būt pats Dievs vai debesu sūtnis. Tāpēc visi ceļavīri jāsaņem kā vismīļākie viesi.

* *

Pēc pēdējās sarunas ar vecomāti drīz vien mūsu mājās gadījās kāds svešinieks. Kad viņš bija labi saņemts, nomazgājies un paēdis, man tā vien likās, ka no tā pleciem nokritis vecie vadmalas svārki, kā stāstīts pasakās, neredzamā roka viņu ietērps sniega baltuma drānās. Tad bēdīgā vīra cietajā sejā iemirdzēsies dievišķīgs spožums, un no mums aizies nevis vienkāršs ceļinieks, bet kāds svētais debesu iemītnieks.

Es biju ļoti pateicīgs mātei, ka viņa apdāvināja visus ubagus, kas lielā gavēņa laikā ienāca mūsu mājās un ilgi skaitīja lūgšanas. Tad es biju pārliecināts, ka Lieldienu rītā pie svētku galda nosēdīsies neredzamais debesu viesis — Kristus.

Pēdējā gavēņa nedēļa bija pilna visādu pārmaiņu. Lielajā Piektdienā visi gāja uz baznīcu sūdzēt grēkus. Todien apklusa baznīcas zvani un ērģeles. Mājinieki sarunājās klusi, bez skarbāka vārda. Gāja ikdienas darbos pazemīgi noliektām galvām.

„Sodien visi kristīgie piemin Kristus nāves dienu", sacīja vecāmāte. „Tādēļ jāuzvedās kā visbēdīgākā laikā."

Sestdienā māte cepa lielus baltmaizes kukuļus. Lielas gaļas šķēles vārīdamās izplatīja patikamu smaržu. Degunus sacēlusi, brāļi izgāja ārā. Viņi nevarot istabā ilgāk palikt, jo griboties iecirst zobus vārītas gaļas gabalā.

„Kaunieties tā runāt", māte bārās, „Tādu gaŗu gavēni izturējāt bez gaļas. Vai pēdējā dienā dosit mutei vaļu?"

Pievakarē māte salika pūteni gaļu, olas, sviestu un pīrāga kukuli. Brāļiem tas bija jānes uz baznīcu nosvētīt. Lai nepakristu, gāju brāļiem pa vidu, pieturēdamies aiz viņu svārkiem. Kad brāļi spēra gaŗākus soļus, es tikai skriešus varēju turēties līdzi.

„Pasteigsimies, lai nenokavētu kārtējo svētīšanas **reizi", brāļi** steidzināja mani.

Bet man gribējās visur paskatīties, tāpēc gāju it kā sapīts. Ceļmalas grāvji bija pilni ūdens. Arī tur es gribēju pameklēt mazas zivtiņas.

„Kad ejam, tad ejam!" brāļi rāva mani uz priekšu.

Aiz pēdējās ciemas mājas sākās Varakļānu miesta zemās žīdu mājiņas. Tās gan bija kā sērkociņu skreinītes, saliktas cita pie citas gaŗā rindā abās ielas malās. Jo tālāk mēs gājām, jo vairāk ielā redzējam skraidelējam paplikus, noziestām mutēm mazus žīdēnus. Atkal man kājas it kā sapinās. Bet **brāļi** mani skubināja:

„Ej! un neskaties uz tiem peckeļiem!"

* *

Pamanījuši ļaudis steidzamies uz baznīcu, arī mēs sākām iet ātrāk. Ienākuši **baznīcas dārzā,** tikko vēl paspējām nomesties ceļos pašā rindas galā. **Mums** priekšā zālītē stāvēja atvāzts pītenis. Baznīckungs skaitīja lūgšanas vārdus, tad lēni iedams visiem gaŗām, **izdalīja svētību.** Kad mūsu pieres skāra svētītā ūdens lāses, mēs pārkrustījāmies. Tad Lieldienas rīta mielasta ēdiens bija nosvētīts. Mēs zinājām, ka, to ēdot, nākošajā rītā izbeigsim lielo gavēni.

Kad atkal gājām mājās, prasīju brāļiem, vai viņi domā, ka olas arī būs nosvētītos, jo tām apkārt bija cieta čaula.

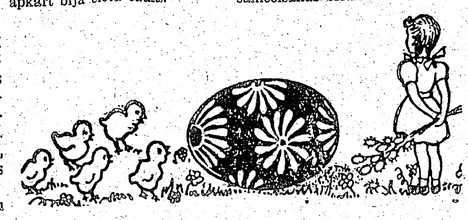

Baznīca bija pilna ļaužu. Cilvēki stāvēja, saspiedušies plecu pie pleca. Pie Kristus kapa iedegās sveces. Sākās Lieldienas rīta pirmā Misa.

Nometušies ceļos, ļaudis nogrima dziļās lūgšanās. Pāri cilvēku galvām tagad labāk varēja redzēt plīvojošās svecīšu liesmas un kūpinātō vīraku, kuŗa smaržas cēlās arvien augstāk, varbūt līdz pat debesīm. Arī es sacīju kādus lūgšanas vārdus, bet man viss sajuka, tik ļoti es gribēju pieglausties mātei un iemigt.

Tad baznīckungs augsti balsī iedziedājās:

„Al-le-lu-jā! . . ."

Ērģeļu pavadījumā koris atkārtoja vairākas reizes:

„Al-le-lu-jā! . . ."

Torņos dimdēja visi zvani. Ļaudis cēlās kājās. Ai, kādā priekā iemirdzējās viņu sejas. Gavilējošā balsī ļaudis dziedāja:

„Jauka diena mums atnāca, alle-lu-jā! . . ."

Pacēlusi mani uz rokām, māte sacīja:

„Takad dēliņ, iesim trīs reizes apkārt baznīcai. Manīsimies nostāties kur malā, lai labāk varētu redzēt procesiju."

Es brīnījos, kā māte prata izgrozities caur ļaudim. Izgājusi pa sānu durvim ārā ,nostājās baznīcas dārzā pie mūrīša zem lielajiem kokiem. Laikam zvanu iztraucēti, pamodušies putni pieņēma dzīvinājā zaros virs mūsu galvām.

Tad atvērās baznīcas lielās durvis, uň pirmo iznesa lielu sudraba krustu. Parādījās balti, zili un zaļi karogi un visādās krāsās vizuļojoši lukturi. Viscauri baltos tērpos ģērbušās, jaunavas iznesa zeltītu Dievmātes karogu. Māte mani pacēla augstāk, cik vien viņas rokas to atļāva. Bet tagad bija sastājušies mums priekšā un sānos daudz cilvēku. Man bija grūti ko saskatīt pāri viņu galvām.

Kad atskanēja zvaniņi un galsā pacēlās kūpinātā vīraka smaržīgie dūmi, zemu noliektām galvām ļaudis nosliga uz ceļiem. Tad es citu neko nevarēju redzēt, kā cilvēku galvas, karogu mastus ar krustiņiem galos. Kad Lieldienu rīta procesija bija lēni pagājusi mums gaŗām, ļaudis atkal cēlās augšā. Māte mani paņēma uz rokām, un mēs gājām visiem līdzi, dziedādami:

„Al-le-lu-jā! . . ."

„Vai tu redzēji Dieviņu?" māte vaicāja.

„Nevarēju labi saredzēt," es atbildēju.

„Skaties tur, kur ceļas vīraks," pāri cilvēku galvām rādīja māte.

Es jau visu laiku skatījos uz to pusi, bet cilvēku bija tik daudz, un daudz tādu, kas gaŗāki par manu māti. Arī viņi, pacēluši uz rokām, nesa savus bērnus.

No mūsu mājām vienmēr varēja dzirdēt baznīcas lielos zvanus, bet šoreiz es tos apskatiju savām acīm un klausījos, kā tie šūpodamies dimdēja abos torņos. Skatīdamies zvanos, ieraudzīju divus zelta krustus torņu galos. Ai, kā tie šorīt mirdzēja. Varbūt tā bija šī rīta uzlēcošā spožā saulē, kas apmirdzēja krustus, varbūt brīnišķīgā debesu gaisma. Virs krustiem lidoja balti putni. Varbūt tie bija balodi, varbūt mazi eņģeliši. Es skatījos un skatījos mirdzošajos krustos, **un man tā vien likās, ka redzu pašu Pestītāju, kas, eņģeļu nests, cēlās arvien augstāk debesu sposžumā . . .**

Kad mēs bijām aizgājuši baznīcai rītu pusē, caur koku zariem man sejā iespīdēja uzlēcošā saule. Lielā spožumā aizvēris acis, noliku galvu uz mātes pleca.

„Māmiņ, es redzēju Dieviņu."

„Tad pārmet krustiņu. Tagad tev būs īstas Lieldienas," atsacīja māte.

(Nobeigums 8. lpp.)

PALMA HO 1 3670

VISU DIENU no plkst. 6 rītā līdz 12 vakarā

G. Batcheller, Broker — 33 Fairview Blvd.

NEMAKSĀJIET VELTI IRI. IZMANTOJIET MŪSU IZDEVĪGO KREDITĒŠANOS UN MAZĀS IEMAKSAS. IEPĒRCIET PAŠI SAVUS IPAŠUMUS!

PRIECĪGUS LIELDIENU SVĒTKUS

novēlu visiem tautiešiem

PALĪDZAM SAGĀDĀT NAUDU IZTRŪKSTOŠAI IEMAKSAI UZ VISIZDEVĪGĀKIEM NOTEIKUMIEM BEZ BANKAS STARPNIECĪBAS UN BEZ GALVINIEKIEM, JA JUMS IR $300,- VAI VAIRĀK IEMAKSAI. ZVANIET MUMS NESAISTOŠAI INFORMĀCIJAI. MĀJAS LIELĀ IZVĒLĒ VISĀ PILSĒTĀ.

☆ Līgavu buķetes un citi ziedu sakārtojumi eiropiešu un kanadiešu stilos.
☆ Visplašākā izvēlē griezti ziedi un podu puķes.
☆ Kanadas latviešu daiļamatnieku savienības salons.

802 Bathurst ielā pie Bloor, tel. LE 3-3884, Toronto.

LOTUS

PAKSTAMMAŠINAS ar un bez latviešu tastatūras iekārtas uz izdevīgiem noteikumiem un lēti piedāvā ALEKSANDRS KANBERGS 596 Sherbourne St., Toronto Iznomā pakstāmmašīnas ar latviešu tastatūras iekārtu.

ĀTRI! LĒTI! SOLIDI!

BROWNEJONES LTD.,

1, Norfolk Place, London, W. 2., Great Britain

PIEPRASIET ŠĪ GADA VISPĀRĒJO UN STANDARTSAIŅU CENRĀDI.

VARAT RAKSTĪT LATVISKI.

NOSŪTĀM DĀVANU SAIŅUS UZ VISĀM ZEMĒM.

TEKSTILIJAS, VEĻU, APAVUS, PĀRTIKU U. C., MEDIKAMENTUS ARĪ PA GAISA PASTU

Nosūtām arī klientu pašu sagatavotus saiņus.

Pilnas garantijas par saiņu piegādi.

AUSTRA ŠMITS

DĀMU FRIZIERSALONS

737 Bloor St., W,. Toronto pie Grace, LE 5-6792

A. E. KERSON

BARRISTER, SOLICITOR, NOTARY PUBLIC

229 YONGE ST.

Room 203

EM 4-3141, TORONTO

Runā vāciski un krieviski.

A. EGLITIS — RADIO un TELEVĪZIJAS VEIKALS - DARBNĪCA

IERIKO TV ANTENAS. Atvērts līdz plkst. 9 vakarā 6 dienas.

161A Roncesvalles Ave., Toronto. Tel. LE 7-1401

ARNOLDS BĒRZIŅŠ

REAL ESTATE

● INSURANCE ●

● MORTGAGES ●

316 Harbord St., tel. LE 4-8447, Toronto

Piedāvā mājas, veikalus, apbūves gabalus visos pilsētas rajonos; farmas visā Ontario.

— Palīdz aizdevumu un obligāciju sagādē. — Apdrošina automobiļus, mājas, mēbeles, kažokus, vērtslietas, slimības un nelaimes gadījumiem, zādzības u. c.

6 istabu atsevišķa kieģeļu māja Clendenan Ave. Garāža un privāts iebraucamais ceļš. Moderna virtuve. Cena tikai $14.900,-. Izdevīgi maksāšanas noteikumi.

DARBA PIEDĀVĀJUMS

Meklē jaunu vīrieti, kas vēlas strādāt TABAKAS FARMĀ.

Alga $120,- mēnesī pie brīva uztura un dzīvokļa. Ražas novākšanas laikā $13,- dienā.

E. AUGSTMANIS,

Tel. DELHI 582J1.

Adrese: LA SALETTE, ONT., CANADA.

DĀMU FRIZIERSALONS ERNA SILĀRE

428 St. Clarens Ave., Toronto, Ont.

Tel.: LE 1-5937 (BLOOR — LANSDOWNE)

MURRY'S PHARMACY E. GALDIŅA 8168 Dundas St., W., Toronto. RO 7-8468

Zāļu pagatavošana. Bezmaksas piegāde mājās. Kosmētika.

Filmas. Sūtām medikamentus uz Latviju.

Ienākumu nodokļu aprēķinus UZŅĒMUMIEM un SAIMNIECISKIEM PASĀKUMIEM sagatavo GRĀMATVEDIS-SPECIĀLISTS

Lūdz zvanīt HU 5-6151, Toronto.

Apavus, drēbes, tekstilpreces — LAMPERT & POLIMEX Co LONDON — Medikamentus, pārtiku un citas lietas

ĎĀVANU SAIŅI UZ LATVIJU

— VAI CITĀM ZEMĒM SASNIEGS JŪSU NORĀDĪTO VIETU ĀTRĀK UN DROŠĀK, ja sūtāt caur Londonu.

Angļu preces ir patīkamākās Austrumeiropas zemēs. Mēs garantējam par katras paciņas saņemšanu. Muita maksājama Londonā, lai jūsu draugus vai radus neapgrūtinātu ar maksājumiem. Cenas angļu mārciņās.

RAKSTIET LATVISKI:

LAMPERT & POLIMEX LTD.

47 Harrington Rd., London, S. W. 7, England

Dr. M. KOSOWSKI

uzsāk praksi.

SPECIĀLISTS:

SIEVIEŠU SLIMĪBĀS un DZEMDĪBU PALĪDZĪBĀ.

Neaugļības ārstēšana.

611 BLOOR ST., W., (Palmerston stūrī), Toronto

Vizītes pēc norunas. Zvanīt: LE 5-7434, vai LE 6-1470

S. & G. TIRE SERVICE

Dunlop — Firestone — Goodrich Dealer

459 Roncesvalles Ave., Toronto

Tel. LE 4-6602

Visāda veida ziemas riepas.

● Pārdod Firestone, Dunlop un Goodrich augstākās kvalitātes riepas.
● Mēs vulkanizējam un atjaunojam jūsu vecās.

Ziemas cenas. Riteņu balansēšana. Garantēts darbs. Runājam zviedriski un krieviski. Atvērts no pirmdienas līdz piektdienai līdz plkst. 8 vakarā, sestdienās līdz plkst. 6 vakarā.

TAUTIEŠI!

Gatavojoties Lieldienām, iegriezieties

ALMAS

SALDUMU un RIEKSTU VEIKALĀ

533 BLOOR ST., W., tel. LE 1-0029, TORONTO

Tur atradīsit bagātīgā izvēlē LIELDIENU ZAĶUS, OLAS, OLU KRĀSAS, VĀRĪTUS RIEKSTUS, ĀRZEMJU UN VIETĒJĀS ŠOKOLĀDES.

Kafijas galds. Laipna apkalpošana. A. BUMBURS

Iris

LATVIEŠU PUĶU VEIKALS

588 BLOOR ST., W., TORONTO. LE 1-5665

☆ Gaumīgas līgavu buķetes.
☆ Griezti ziedi un podu puķes.
☆ Skaisti ādas izstrādājumi dāvanām.

PIEGĀDE MĀJĀS. Tel. mājās HO 1-5213

MODEL DĀMU FRIZIERSALONS

VIJA GRIMBA

109 Moberly Ave., Toronto, Ont. Tel. OX 4-0464

DANFORTH — WOODBINE, 2. stāvā.

GREGORY CHARLAP

B.A.M.Sc., M.C.L.

ADVOCATE, BARRISTER and SOLICITOR

Biedrs pie augstākās tiesas, runā vācu un slavu valodu.

Mirojā UN 6-8791, MONTREAL, P. Q. Mājās AT 1858

University Tower Bldg., 660 St. Catharine St., W., Room 604

Pieņemu pasūtinājumus audumiem VIENMĒR KRĀJUMĀ:

plecu lakati, galvas lakati, latviski sniķeni un sedziņas.

HANDWEAVING Studio

Tel. WA 2-1315

VELTA VILSONS, 76 Avenue Rd., Toronto

Saiņus uz LATVIJU, LIETUVU, IGAUNIJU un KRIEVIJAS zemēm sūtiet piederīgajiem un draugiem ar

SAKAS PARCEL SERVICE

kas tos nosūta caur Ukrainska Knyha,

755 Barton St., E., Hamilton, Ontario

Tel.: LI 4-7239

Jūsu saiņi ir APDROŠINĀTI, garantējam to piegādi. Varat sūtīt pārtiku, drēbes, medikamentus, apavus, svarā no 4 līdz 17 mārciņām. Muitas izdevumus nokārto UKRAINSKA KNYHA. Mūsu jaunajā, plašajā veikalā ir iespējams dabūt apavus, ādas jakas, lakatus un citas mantas. Lielā izvēlē uzvalku drānas, sākot ar $8,- vienam uzvalkam. Vilnas audumi kā vienkrāsaini, tā angļu svītrotie. Mums ir zīda, kokvilnas un flaneļa drānas, kā arī vajadzīgie piederumi. Atra un laipna apkalpošana. Veikals atvērts no plkst. 10 rītā līdz 7 vakarā, no otrdienas līdz sestdienai.

ZIGFRIDS ART POTTERY

ZIGFRĪDA JURŠEVSKA

KERAMIKAS DARBNĪCA - VEIKALS

1425A BLOOR ST., W., TORONTO. TEL. LE 6 - 8183

viena tramvaja pietura rietumos no Lansdowna.

Krājumā latviska un moderna keramika.

Pieņem arī pasūtinājumus dažāda veida keramikas izstrādājumiem.

KRIEVU REVOLŪCIJAS ATSKAŅAS

Dažās angļu avīzēs un žurnālos ir publicētas ziņas par krievu 1917. g. revolūcijas norisi. Vairums no aprakstītajiem notikumiem ir labi pazīstami latviešu vecākajai paaudzei, kas tanī laikā uzturējās Pēterpilī, bet ir arī jaunas ziņas, smeltas no Vācijas ārlietu ministrijas slepenajiem arhīviem, kas krīta sabiedroto rokās 2. pasaules kara beigās.

Vēl daudzi domā, ka stāsts par Ļeņina braucienu uz Krieviju 1917. gadā izplombētā vagonā cauri Vācijai ir izdomāta sensācija, leģenda, kuru radījuši Krievijas pretinieki. Ka tā nav leģenda, par to bija iespējams pārliecināties jau vācu okupācijas laikā: vairākās nacionālsociālistu režīma laikā Vācijā izdotajās vēstures grāmatās Ļeņina brauciens bija attēlots kā neapšaubāms fakts, un pie tam grāmatu autori visiem spēkiem centās motīvēt un attaisnot vācu valdošo aprindu līdzdalību šinī likteņīgajā braucienā. Bet, pēc vācu slepeno dokumentu ziņām, šim ceļojumam ir bijusi gaŗa un interesanta priekšspēle.

Vācu ķeizarvalsts diplomātija ir jau sen interesējusies par revolūcionārās kustības attīstību Krievijā, bet it sevišķi laikā no 1914. — 1917. g., veicinot to ar naudas un slepenu aģentu palīdzību. Sakarā ar visaktīvākiem aģentiem ir minēts viens noslēpumains vārds.

Latviešu vecākā paaudze atcerēsies, ka to minēja daži Valsts domes locekļi savās runās, kuŗas cenzūra atļāva publicēt avīzēs tikai sakropļotā veidā, bet kuŗas tomēr izplatījās rokrakstos, it sevišķi studējošās jaunatnes vidū. Šo vārdu pēterpilieši minēja bailīgi čukstot — tikai intimā, uzticamā sabiedrībā. Tas ir „Parvus", īstā vārdā Aleksandrs Helphands, — varbūt viens no izveicīgākajiem aģentiem - provokātoriem, kādus pazīst vēsture. 1905. gada revolūcijā viņš ir Trocka partneris Pēterpils padomē.

Pēc 1905. gada revolūcijas apspiešanas cara valdība izsūta viņu uz Sibiriju, bet viņš izbēg un no revolūcionāra pārvēršas par izveicīgu financistu, nopelna lielas naudas summas kā vācu firmas aģents Balkānos, sniedz arī padomus Turcijas valdībai finanču jautājumos, bez tam viņam ir liela loma Krievijas labības tirdzniecībā u. c. Tomēr šim „revolūcionārajam kapitālistam" ir noteikti plāni par to, kā vāciešiem varētu izraisīt revolūciju Krievijā, un 1915. g. vācu valdība viņu aicina uz Berlīni kā „Krievijas lietu speciālistu".

Parvusa plāns ir sīki izstrādāts: Pēterpils ir jāpadara par revolūcionārās kustības centru, piešķirot sevišķu vērību lielajiem Obuchova un Putilova rūpniecības uzņēmumiem. Krievu revolūcionāri ir slepeni jāapgādā ar naudu, ieročiem un pat ar sīkiem Pēterpils ielu plāniem, lai revolūcionāri varētu ātri sagrābt savās rokās pilsētas galvenos punktus. Ir jāpanāk sociālistiskas Pagaidu valdības nodibināšanās Krievijā, kas noliktu separātu mieru ar Vāciju. Acīmredzot, Parvusa plāns vācu valdībai liekas ļoti interesants, jo tā nodod Parvusa rīcībā 1 miljonu marku (t. i., apmēram puse no tās summas, kuŗu vācu valdība bija nolēmusi izlietot revolūcionārās kustības veicināšanai Krievijā), šķiet, ka daļa no Parvusam izsniegtās naudas ir ieplūdusi viņa paša kabatā, jo, kad viņš pēc kara uzturas Šveicē, viņš esot deklarējis nodokļu iestādēm, ka viņam esot ap 30 miljonu Šveices franku.

1915. g. pavasarī Parvuss jau aktīvi darbojas Šveicē, vācot pilīgus sava plāna reālizēšanai starp turienes revolūcionāriem trimdiniekiem.

Ļeņins no sākuma bijis noskaņots pret aktīvu rīcību, jo viņa pārliecība bija, ka papriekšu jānotiek Krievijas sakāvei — un pēc tam vispasaules revolūcijai. Pāragra revolūcija, pēc viņa domām, novestu tikai pie Krievijas („tautu cietuma") izšķaidīšanas, t. i., krieviem pakļauto tautu atbrīvošanās. Jāsaka, ka viņš tlešām bija labi paredzējis nākotnes notikumus. Tomēr Ļeņins esot turpinājis apspriesties ar revolūcionāriem, un 1915. g. vasarā esot panākta zināma saprašanās viņu starpā, pie kam arī naudas jautājums spēlējis zināmu lomu, jo Ļeņins tanī laikā bijis ļoti spaidīgos materiālos apstākļos. Beidzot pat lieta nonākusi tik tālu, ka Ļenins izstrādājis īsu programmu miera sarunām ar Vāciju, ja boļševiķiem izdotos sagrābt varu Krievijā. Sakarā ar šo programmu boļševistiskā Krievijas valdība atstātu Vācijai brīvas rokas Vidējos Austrumos un atbalstītu Vāciju tās projektētā uzbrukumā Indijai.

Kad Krievijā tiešām izceļas revolūcija, lielu vilšanos sagādā Vācijas valdošajām aprindām Krievijas Pagaidu valdība, kur no sākuma pārsvarā ir liberālie pilsoņi, kas ir pret separātu mieru ar Vāciju (tāpat kā vēlāk Kerenskis). Latviešu vecākā paaudze Pēterpilī labi atcerēsies krievu kadetu līdera Miļukova runas, kas vinemēr beidzās ar vārdiem: „Konstantinopole un jūras šaurumi mums tomēr ir vajadzīgi."

Dažādi rakstnieki savās grāmatās par krievu revolūciju ir vienmēr pasvitrojuši, ka sākumā boļševiķiem bija ļoti maz pārstāvju Pēterpils padomē, tie neatrada arī plašāku atbalsi tautas masās, tiem nebija izcilu vadoņu. Gan marta beigās no Sibirijas ieradās Staļins un Kameņevs, bet tiem nebija nekādas ievērojamas nozīmes toreizējos notikumos: mēs viņi, kas tanī laikā bijām Pēterpilī, atcerēsimies, ka Staļina vārds tika maz pieminēts. Bet stāvoklis mainījās ar Ļeņina ierašanos.

Sākumā Ļeņins Šveicē uzņēma ziņas par revolūcijas izcelšanos Krievijā ar lielu skepsi: pēc viņa domām, tā bija „kapitālistiska revolūcija", no kuŗas nekā sevišķa nevarēja gaidīt. Tomēr drīz viņa domas mainās, kad viņš saņem sīkākas ziņas, viņš baidās, ka Pagaidu valdība varētu kļūt pārāk populāra tautas masās, un līdz ar to zustu ceriba uz komūnisma uzvaru. Tad viņš griežas pie Vācijas, lai tā atļautu viņam doties uz Krieviju, šķērsojot Vācijas territoriju. Vācijas valdošo aprindu vēlēšanās ir — panākt Krievijā Pagaidu valdības gāšanu un citas valdības nodibināšanos, kas līgtu separātu mieru: no Ļeņina Vācija gaida šo savu cerību piepildīšanos un arī saņem solījumus.

1917. g. 9. aprilī vilciens ar 32 krievu revolūcionāriem atstāj Cīrichi; to starpā bez Ļeņina ir Zinovjevs, Sokoļnikovs, vēlāk pievienojas arī Radeks. Pēc divu dienu brauciena cauri Vācijai Ļeņins ar saviem biedriem ierodas Baltijas jūras ostā Sasnicā, lai no turienes pa jūras ceļu sasniegtu Stokholmu. No turienes viņa ceļš ved uz Somiju, un 16. aprīļa vakarā likteņgais vilciens ieripo Pēterpilī. Līdz ar to, runājot čerčilla vārdiem viņa atmiņās par 1. pasaules karu, „mēra bacilis tika ievests Krievijā.

Tikai vienā ziņā Ļeņina „importētāji" bija pārrēķinājušies: šis bacilis saindēja ne tikai Krieviju (pie tam nedodot Vācijai kāroto uzvaru), bet apdraud tagad Vāciju un visu Eiropu, pat visu pasauli.

Publicētās ziņas par krievu revolūcijas norisi lieku reizi rāda, cik maz bija vajadzīgs, lai Krievijā lietu attīstība ņemtu pavisam citu virzienu. A. A.

AUGSTAS KVALITĀTES PRECES PAR ZEMĀKAJĀM CENĀM ĀTRĀKĀ PIEGĀDE

Sūtām saiņus uz PADOMJU SAVIENĪBU (arī SIBIRIJU), POLIJU un citām zemēm.

Sūtām PĀRTIKU, TEKSTILIJAS, APAVUS, ĀDAS PRECES, APĢĒRBUS, ZĀLES, MŪZIKAS INSTRUMENTUS, DARBA RĪKUS u. c.; ir INTŪRISTA ATĻAUJA.

Mūsu sūtītiem saiņiem visi maksājumi tiek nokārtoti šeit, saņēmējiem Latvijā u. c. nekas nav jāmaksā.

ORBIS SAIŅI ir 22 mārciņas (10 kg) svarā. Sūtām arī DUBULTSAIŅUS 20 kg svarā. Tādā veidā klientiem iespēja ietaupīt $3.50. Mūsu cenas nemainās. Ar 1. janvāri sūtām STANDARTSAIŅUS ar APELSĪNIEM: 10 kg — $15,25

ORBIS

298 BATHURST ST., TORONTO 2B,

Tel. EM 4-2810. Atvērts līdz pl. 8 vakarā.

4414 So. Rockwell St., Chicago 32, Ill., U.S.A.

HAMILTONĀ zvaniet JA 8-5257.

DETROIT - WINDSOR

578 Wyandotte East, St., Windsor, Ont., tel.: CL 6-3982

LAI PIE LABAS MĀJAS TIECI, ZVANI LENNOX PIECREIZ PIECI.

Pārējie telefoni birojā: LE 3-8523, LE 3-8524, LE 3-8525

GAIŠUS KRISTUS AUGŠĀMCELŠANĀ

DV Toronto nodaļas biedriem un vēlē DV T

PRIECĪGUS AUGŠĀMCELŠANĀ SVĒTKUS latviešiem visā

GARI

LATVIEŠU UZŅĒMUMS — 889 BATHUR

Tālr. LE 1-2554.

PRIECĪGAS LIELDIE

VISIEM LATVIEŠIEM NOVĒL

H. KLIĢERA FOTO STU

346 Broadview Ave, tel. HO 1-5697.

PRIECĪGUS LIELDIENU SVĒT

NOVĒL VISIEM LATVIEŠIEM

ALBERTS JA

375 Broadview Ave., Toronto. HO

PRIECĪGUS LIELDIENU SVĒT

TAUTIEŠIEM TUVU UN TĀLUM

VILIS SKUJA

SUN LIFE ASSURANCE CO. OF

Toronto — 60 Victoria St. Roo

Office: EM 4-5141 Res.

ĀDAS SAIŅIEM

sūtīšanai piederīgajiem dzimtenē

VISĀDA VEIDA ĀDAS KURPĒM un ZĀBAKI

IZVĒLE KANADĀ PAR VAIRUMTIRDZNIEC

ENCHIN LEATHER SUPPL

466 BATHURST ST (dienvidos no College)

Atvērts darbdienās, sestdienas ieska

AUTO LABOŠANAS DARBN

Pilnīgi mēchanizēta iekārta

OLD RIGA GARA

2½ jūdzes austrumos no Homer Bridge uz

DABŪJAMI ARĪ ATSPIRDZINĀJ

ST. CATHARINES Īpašnieks JĀNIS

R. R. 4.

KLAUSIETIES

LATVIEŠU MŪZIKU

LATVIEŠU Z

LATVIEŠU FIRMU PAZIŅOJ

LATVIEŠU RADIO RAID

Otrdienu vakaros no pl. 8,30—

CHLO - RADIO RA

VILŅA GARU

LONDON

ĪET PAŠI SAVUS IPAŠUMUS!
KUS
STARPNIECIBAS UN BEZ GAL-
LIELĀ IZVĒLĒ VISĀ PILSĒTĀ.

AVANU SAIŅUS
ISĀM ZEMĒM.
S, VELU, APAVUS,
C., MEDIKAMENTUS
GAISA PASTU
tu pašu sagatavotus saiņus.
ijas par saiņu piegādi.

AS ATSKAŅAS

ap 30 Kameņevs, bet tiem nebija nekādas ievērojamas nozīmes to-
ss jau reizējos notikumos: mēs visi,
ot pa- kas tanī laikā bijām Pēterpilī,
ēšanai atcerēsimies, ka Staļina vārds
āriem tika maz pieminēts. Bet stāvok-
lis mainījās ar Ļeņina ierašе-
noska- nos.
o viņa Sākumā Ļeņins Šveicē uzņē-
šu jā- ma ziņas par revolūcijas izcel-
— un šanos Krievijā ar lielu skepsi:
ūcijai. pēc viņa domām, tā bija „kapi-
ņa do- tālistiska revolūcija", no kuras
Krievi- nekā sevišķa nevarēja gaidīt.
šanas, Tomēr drīz viņa domas mainās,
utu at- kad viņš saņem sīkākas ziņas,
ņš tie- viņš baidās, ka Pagaidu valdība
nākot- varētu kļūt pārāk populāra tau-
Ļeņins tas masās, un līdz ar to zustu
ies ar ceriba uz komūnisma uzvaru.
g. va- Tad viņš griežas pie Vācijas, lai
na sa- tā atļautu viņam doties uz Krie-
e kam viju, šķērsojot Vācijas territori-
ējis zi- ju. Vācijas valdošo aprindu vē-
nī lai- lēšanās ir — panākt Krievijā
ciālos Pagaidu valdības gāšanu un ci-
ēta no- tas valdības nodibināšanos, kas
izstrā- līgtu separātu mieru: no Ļeņina
ra sa- Vācija gaida šo savu ceribu pie-
vikiem pildīšanos un arī saņem solīju-
rievijā. mus.
bolše- 1917. g. 9. aprīlī vilciens ar 32
atstātu krievu revolūcionāriem atstāj
vidējos Cīrichi; to starpā bez Ļeņina ir
Vāciju Zinovjevs, Sokolnikovs, vēlāk
ā Indi- pievienojas arī Radeks. Pēc di-
vu dienu brauciena cauri Vāci-
izceļas jai Ļeņins ar saviem biedriem
sagādā ierodas Baltijas jūras ostā Sa-
rindām snicā, lai no turienes pa jūras
pa, kur ceļu sasniegtu Stokholmu. No
iberālie turienes viņa ceļš ved uz Somi-
tu mie-ju, un 16. aprīļa vakarā liktenī-
vēlāk gais vilciens ieripo Pēterpilī.
ākā pa- Līdz ar to, runājot Čerčila vār-
cerēsies diem viņa atmiņās par 1. pa-
ijukova saules karu, „mēra bacilis tika
izās ar ievests Krievijā.
ole un Tikai vienā ziņā Ļeņina „im-
znēr ir portētāji" bija pārrēķinājušies:
šis bacilis saindēja ne tikai
ās grā- Krieviju (pie tam nedodot Vā-
iciju ir cijai kāroto uzvaru), bet ap-
sākū- draud tagad Vāciju un visu Ei-
ti maz ropu, pat visu pasauli.
mē, tie Publicētās ziņas par krievu
atbalsi revolūcijas norisi lieku reizi rā-
ja izci- da, cik maz bija vajadzīgs, lai
beigās Krievijā lietu attīstība ņemtu
ins un pavisam citu virzienu. A. A.

S KVALITĀTES
CES PAR
AJĀM CENĀM
KĀ PIEGĀDE
PADOMJU SAVIENĪBU (arī
POLIJU un citām zemēm.
TEKSTILIJAS, APAVUS, ĀDAS
S, ZĀLES, MŪZIKAS INSTRUMEN-
S u. c.; ir INTŪRISTA ATĻAUJA.
em visi maksājumi tiek nokārtoti
Latvijā u. c. nekas nav jāmaksā.
mārciņas (10 kg) svarā. Sūtām arī
kg svarā. Tādā veidā klientiem ie-
Mūsu cenas nemainās. Ar 1. janvāri
RTSAIŅUS ar APELSĪNIEM:
10 kg — $15,25
RBIS
URST ST., TORONTO 2B,
Atvērts līdz pl. 8 vakarā.
ell St., Chicago 32, Ill., U.S.A.
ONĀ zvaniet JA 8-5257.
ROIT - WINDSOR
e East, St., Windsor, Ont.,
tel.: CL 6-3982

LAI PIE LABAS MĀJAS TIECI,
ZVANI LENNOX PIECREIZ PIECI.
Pārējie telefoni birojā: LE 3-8523
LE 3-8524
LE 3-8525

OSKARS PERRO

1597 BLOOR ST., W., TORONTO
PRIECĪGAS LIELDIENAS
novēlu saviem klientiem un visiem latviešiem

GAIŠUS KRISTUS
AUGŠĀMCELŠANĀS SVĒTKUS
DV Toronto nodaļas biedriem un visiem tautiešiem tuvu un tālumā vēlē
DV TORONTO NOD. VALDE

PRIECĪGUS
AUGŠĀMCELŠANĀS
SVĒTKUS
latviešiem visās pasaules zemēs un dzimtenē vēlē
GARNEY & CO.
LATVIEŠU UZŅĒMUMS — 889 BATHURST ST., TORONTO, ONT., CANADA.
Tālr. LE 1-2554.
ARTURS GĀRNEJS

PRIECĪGAS
LIELDIENAS
VISIEM LATVIEŠIEM NOVĒL
H. KLIĢERA FOTO STUDIJA
346 Broadview Ave, tel. HO 1-5697, Toronto.

PRIECĪGUS
LIELDIENU SVĒTKUS
NOVĒL VISIEM LATVIEŠIEM
ALBERTS JAKUBAITIS,
375 Broadview Ave., Toronto. HO 1-4473.

PRIECĪGUS
LIELDIENU SVĒTKUS
TAUTIEŠIEM TUVU UN TĀLUMĀ!
VILIS SKUJA
SUN LIFE ASSURANCE CO. OF CANADA,
Toronto — 60 Victoria St. Room 413
Office: EM 4-5141 Res. HO 3-0756

ĀDAS SAIŅIEM ĀDAS
sūtīšanai piederīgajiem dzimtenē.
VISĀDA VEIDA ĀDAS KURPĒM un ZĀBAKIEM LIELĀKĀ IZVĒLĒ KANADĀ PAR VAIRUMTIRDZNIECĪBAS CENĀM.
ENCHIN LEATHER SUPPLIES
466 BATHURST ST (dienvidos no College), TORONTO.
Atvērts darbdienās, sestdienas ieskaitot.

AUTO LABOŠANAS DARBNĪCA
Pilnīgi mēchanizēta iekārta
OLD RIGA GARAGE
2½ jūdzes austrumos no Homer Bridge uz 8. auto ceļa.
DABŪJAMI ARĪ ATSPIRDZINĀJUMI.
ST. CATHARINES Īpašnieks JĀNIS KREINĀTS,
R. R. 4. tel. MU 2-8028

KLAUSIETIES
LATVIEŠU MŪZIKU
LATVIEŠU ZIŅAS
LATVIEŠU FIRMU PAZIŅOJUMUS
LATVIEŠU RADIO RAIDĪJUMOS
Otrdienu vakaros no pl. 8,30—9,00.
CHLO - RADIO RAIDĪTĀJĀ
VIĻŅA GAŖUMS 680
LONDON ST. THOMAS

Latvijas Amerikā
pārstāve Čikāgā
AUSTRA OZOLIŅA,
LATVIAN GIFTS & PRODUCTS,
1643 N. Orchard St.,
Chicago 14, Ill.
DElaware 7-9288

Piederīgie Latvijā meklē
KĀRLI ELMĀRU
MARTINSONU,
Kārļa un Melanijas dēlu.
Dzimis 1911. g. 26. oktobrī.
Lūdz rakstīt: M. STERNAI,
69 DUNRAVEN DRIVE,
TORONTO 9, ONT., CANADA.

Ja kāds ko zinātu par
GUNĀRA KĀPOSTA
atrašanās vietu vai viņa
likteni pēc kapitulācijas
(bijis 15. div. 33. pulkā),
lūdz ziņot brālim O. Kāpostam,
220 SHEPPARD AVE.
WILLOWDALE, ONT., CANADA

Vecmāte Vera Ernstsone
meklē savu paziņu
E. SKOSTIŅU
no Ventspils.
Ziņas no piederīgiem.
Lūdz ziņot: V. ERNSTSONEI,
tel: RU 1-7642,
1996 BATHURST ST., APT. 113,
TORONTO, ONT. CANADA.

Ar 1. maiju Toronto DV
namā ATBRĪVOJAS
DZĪVOKLIS un NAMA
PĀRVALDNIEKA
VIETA.
Reflektantus lūdz pieteikties
no pl. 9—5 pa tel. EM 8-0792.

IZĪRĒJAMAS
3 istabas, virtuve un
saules istaba
(viss ziemām).
Uz vēlēšanos parkošana.
Zvanīt LE 2-1198, Toronto.

Mūsu laikraksta pārstāvis
ANGLIJĀ
G. ZARIŅŠ,
11 Alexandra Gdns,
London, N. 10. Tel. TUD 0871,
pieņem un sniedz informāciju, pieņem jaunus abonentus, kā arī abonementu pagarinājumus.

FRICIS SPRIŅĢIS
meklē
māti KARLĪNI,
brāli RŪDOLFU
un māsas OLGU
un ZIGRĪDU.
Rakstiet Alfrēdam Stikutam,
115 Davisville Ave., Toronto,
Ont., Canada.
WA 4-7357 HU 8-1303

C. G. TODD LTD.
REAL ESTATE
Aizdevumu sagāde. Lielākais nekustamu īpašumu pirkšanas un pārdošanas birojs Hamiltonā.
418 MAIN ST., E., HAMILTON.
OJĀRS IEVIŅŠ. Tel. JA 8-6336. VALDIS TUKLERS.

Hamiltonas DV sporta kopa ‚Sparta'
rīko š. g. 12. aprīlī
Sporta SACĪKSTES
plkst. 2 dienā Zion baznīcas vingrotavā, Pearl un Napier stūrī.
Hamiltonas kausa izcīņa sieviešu volejbolā.
Pilsētu kausa izcīņa basketbolā.
TORONTO SPORTISTI — HAMILTONAS SPARTISTI.
Ieeja pret ziedojumiem.
VISI LAIPNI AICINĀTI.
PAVASARA BALLE
Rainbow zālē — King un Sanford.
Balles karalienes un karaļa vēlēšanas.
Ļoti vērtīgu kristallu izloze.
Nedrikst ienest dzērienus — pilna bufete.
Ieejas maksa $1.25.
Spēlēs Ferry Benny orķestris.
Balles sākums plkst. 8 vakarā.
DV „SPARTA" SPORTISTI HAMILTONĀ.

IZĪRĒJAMS
apartaments pieaugušiem:
4 istabas, virtuve un vannas istaba. $72,00 mēnesī.
College - Dundas rajonā.
LE 5-7990, Toronto.

St. Clair - Dufferin raj.
IZĪRĒJAMS
jaunremontēts dzīvoklis: 2 istabas, virtuve un vannas istaba. (Ledusskapis, elektriskā plīts un izlietne).
Zvanīt pēc pl. 6 vakarā:
RU 1-6444, Toronto.

IZĪRĒJAMA
mēbelēta istaba pilsētas rietumos.
Zvanīt katrā laikā.
LE 1-5193, Toronto.

HAMILTONĀ, Stanley Ave. Baptistu baznīcā
(Stanley / Lucke St. stūrī),
svētdien, 6. aprīlī, plkst. 6 vakarā notiks
LATVIEŠU EVAŅĢELIZĀCIJAS SAPULCE
Mēs sludinām Kristu, krustā sisto, kas augšāmcēlies un drīz nāks.

LATVIEŠU PUĶU SALONS
CALLA
727 Danforth Ave., pie Pape,
tel. HO 6-9911, Toronto.
Krāšņi ziedu sakārtojumi laulībām un citiem ģadījumiem. ☆ Bagātīgā izvēlē griezti ziedi. ★ Podu puķes. ☆ Zaļumi un tropiskie stādi.
Sudraba un dzintara rotas lietas.
Tautiskie audumi. ☆ Keramika.
Pasūtinājumus lūdzam nodot laikus.
Mēs piegādājam mājās.

Labi draugi satiekas lietuviešu ēdienveikalā
RŪTA'
Garšīgas maltītes lietuviešu un vispār eiropiešu gaumē.
994 DUNDAS ST., W., TORONTO
LE 2-9621

SAIŅUS UZ LATVIJU, IGAUNIJU, LIETUVU UN KRIEVIJAS ZEMĒM
PĀRSŪTA
IMANTA PARCEL SERVICE, DĀNIJĀ.
Pārstāvis Niagarā ir DV Niagara Falls nodaļa. Pasūtinājumus pieņem un tuvāku informāciju nodaļas uzdevumā sniedz katru trešdienu A. Celma, 1912 Delaware Ave, Niagara Falls, Ont., Canada. Tel. ELgin 4-4533. Citā laikā ar iepriekšēju sazināšanos pa telefonu.
DV NIAGARA FALLS NODAĻA

BAZNĪCAS ZIŅAS

DIEVKALPOJUMI ASV

ŅUJORKĀ

Latviešu ev. - lut. draudze, 584 Second St. Brooklyn 15, N. Y.

6. aprīlī, pl. 1,15 Lieldienu svētku dievkalpojums, māc. R. Zariņš, solo priekšnesumi.

Bronksā divās baznīcās

6. aprīlī, pl. 6,30 Lieldienu rīta dievkalpojums Fordham luterāņu baznīcā, 2430 Walton Ave, māc. A. Ozols, solisti Ksenija Brante un Ārijs Kellijs, koris Ritas Pētersones vadībā.

Port Vašingtonā, Mūsu Pestītāja baznīcā, 8 Franklin St., netālu no stacijas.

6. aprīlī, pl. 2 Lieldienu dievkalpojums, māc. F. Treus.

Frīportā, Kristus baznīcā, N. Grove St. and Randall Ave.

6. aprīlī, pl. 6,00 Lieldienu rīta dievkalpojums, māc. R. Zariņš; Kārlis Munters, čello, Ilga Muntera, ērģeles.

Beišorā, Sv. Lūka baznīcā, West Main St., Bay Shore.

6. aprīlī, pl. 6,45 Lieldienu rīta dievkalpojums, V. Klīve, M. A., B. D., pie ērģelēm Austra Ķikāna.

Draudzes namā.

6. aprīlī, pl. 5,30 Jauniešu gadskārtējais Lieldienu sarikojums.

DETROITA

Detroitas ev. - lut. latviešu Kristus draudzei Pirmajās Lieldienās, 6. apr., pl. 2 pp. sv. Marka baznīcā (1045 E. Grand Blvd) jaunatnes iesvētes dievkalpojums ar dievgaldu.

MILVOKI

Milvoku latviešu ev.-lut. draudzes Faith ev.-lut. baznīcā, 1000 So Layton bulv.

Lieldienas svētkos, 6. aprīlī, dievkalpojums pl. 7 rītā. Dziedās Brusubārdas koris. Māc. J. Meisters.

ČIKĀGĀ

Čikāgas latviešu ev. - lut. Ciānas draudzē, 5015 W. Ferdinand St.

Svētdien, 6. aprīlī, plkst 7 rītā Lieldienu agrais dievkalpojums, māc. A. Rautenšilds. Koris Ed. Strautmaņa vadībā. Pl. 10 bērnu dievkalpojums; pl. 11 Lieldienu dievkalpojums ar dievgaldu, māc. I. Kalniņš un A. Rautenšilds. Straplaikā starp agro un galveno dievkalpojumu dāmu komitejas rīkotais Lieldienu azaids.

DIEVKALPOJUMI KANADĀ

Prāv. A. Mitulis, 66 Gordon Ave., Port Arthur, Ont., tel. 4-0302.

Svētdien, 6. aprīlī, pl. 7,30 rītā: Lieldienas svētku dievkalpojums.

Svētdien, 27. aprīlī, pl. 6,30 vakarā: Gavju laika dievkalpojums.

Māc. A. Cops, 70 Scarboro Rd., Toronto, Ont. tel. OX 9-3331, Toronto Sv. Andreja baznīcā, Carlton un Jarvis ielu stūrī. Tel. WA 4-1563

Lieldienā, 6. aprīlī, dievkalpojums pl. 10,00 no rīta.

Māc. A. Lūsis, 50 Dewson St., Toronto, Ont., tel. LE 6-2510.

6. aprīlī, plkst. 5,30 no rīta — Lieldienu rīta agrais dievkalpojums Jāņa baznīcā. Dziedās Dainas koris.

6. aprīlī, plkst. 4 p.p. Lieldienu dienas dievkalpojums Svētdienas skolai, jaunatnei un pieaugušiem.

Māc. A. Briedis, 191 Ferris Rd., Toronto, tel. PL 7-2739.

Toronto Austrumu ev.-lut. latviešu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnaba baznīcā, 361 Danforth Ave.

Lieldienu dievkalpojums 6. aprīlī, pl. 6 rītā.

20. aprīlī, pl. 2,30 p.p. dievkalpojums. Svētdienas skola.

27. aprīlī, pl. 2,30 p.p. dievkalpojums. Svētdienas skola.

Bramptonā, Latviešu ev. - lut. draudzes dievkalpojums 13. aprīlī, Lieldienu atsvētē, pl. 1,30 p. p. Grace United baznīcā.

HAMILTONĀ

Māc. E. Pavasars, 209 E. 38th St., Hamilton, Ont. Tel. Fulton 3-1182

Hamiltonā, Latviešu ev. - lut. Kristus draudzē, Sv. Trisvienības baznīcā, 18 Victoria Ave., S.

Pirmajās Lieldienās, 6. aprīlī, plkst 4 pp. dievkalpojums ar dievgaldu.

Kristīts: Valdis Auseklis Matisons, Jāņa un Ainas dēliņš.

Māc. Edg. Lange, 364 Pleasant Park Road, Ottawa, Ont. Tel. CE 2-2385.

Māc. Ed. Ķerģis, 153 Bancroft Dr. Sudbury, Ont. Tel. OS 3-3284.

Virdžinijtaunā Lieldienās, svētdien, 6. aprīlī, plkst. 13 angliķānu baznīcā dievkalpojums.

Norandā Lieldienās, svētdien, 6. aprīlī, plkst. 16 United baznīcā dievkalpojums.

Sadberijā, svētdien, 13. aprīlī, plkst 1.30 pp. sv. Jāņa baznīcā (232 Pine St.) dievkalpojums.

Timminsā, svētdien, 27. aprīlī, plkst. 3 pp. lut. baznīcā (Spruce St.) dievkalpojums.

Kristīta: Sadberijā Velta Rita Silinska, Viestura un Astrides meita.

Māc Fr. Ruperts, 729 Jessie Ave., Winnipeg 9, Manitoba. Tel. 42-5512. Winipegas latviešu ev. - lut. sv. Krusta draudzē, Sv. Pētera baznīcā, Ellice un Sherbrook ielu stūrī.

MONTREĀLA

Māc. V. Šēfers, 4571 Coolbrook Ave., Montreal, P. Q. Dievkalpojumi Presbiteriāņu baznīcā, Hutchison un Viateur ielu stūrī

6. aprīlī, plkst. 6 no rīta agrais Lieldienu rīta dievkalpojums, māc. V. Šēfers, solisti. brīvm. L. Caunīte (soprāns) un J. Tilga (trompete).

20. aprīlī, plkst. 2 pp. dievkalpojums. Pēc dievkalpojuma draudzes zālē draudzes darbinieku teātŗa uzvedums.

Iesvētes mācības sākums 30. jūnijā. Lūdz pieteikties.

Kornvallē, Ont. 19. aprīlī, pl. 7 v. dievkalp. māc. V. Šēfers. Pēc tā draudzes zālē krāsu filmas izrāde no draudzes dzīves.

Māc. A. Voitkus, 49 Hallowell St., Westmount, Montreal 6, P. Q. Tālr. WE 3-1867. Dievkalpojumi Redeemer baznīcā, 285 Clarke Ave.

Lieldienās, 6. aprīlī, pl. 1,30, dievkalpojums. Dziedās Svētdienas skolas koris. Spredikis: Zudušais Kristus.

Piektdien, 11. aprīlī, plkst. 8,00 vakarā bikts dievkalpojums iesvētāmiem. Spredikis: Vai tu mani mīli?

Svētdien, 13. aprīlī, plkst. 1,30 p.p. iesvētību dievkalpojums. Dziedās brīvm. L. Karlsone. Dievgalds. Spredikis: Citu reizi . . .

Svētdien, 20. aprīlī, plkst. 1,30 p.p., jaunatnes dievkalpojums ar sekojošu jaunatnes stundu. Spredikis: Mēs nevaram.

Svētdien, 27. aprīlī, plkst. 1,30 dievkalpojums. Spredikis: Nauda.

Bībeles stunda notiks 2. un 16. aprīlī (trešdienās), plkst. 8,00 vakarā baznīcā. Temats: Novirzieni un sektes kristietībā.

Dievkalpojums bērniem — 20. aprīlī, plkst. 1,00 p.p.

NIAGARĀ

Māc. J. Prauliņš, 22 Academy St., Apt. 3, St. Catharines, Ont. Tel. MU 5-5098.

TORONTO BAPTISTU DRAUDZES

dievkalpojumi notiek svētdienās, pl. 3 p.p. un trešdien vakaros, pl. 8 — Walmer Road baznīcas telpās. Māc. R. Ekšteins.

TORONTO LATVIEŠU MISIONE

Latviešu misijas kārtējie dievkalpojumi Toronto notiek katru sestdienu plkst. 8 vak., 14 Parkroad misijas namā (Bloor pazemes pieturas tuvumā). Katru svētdienu, plkst. 10,45 rītā garīgs radio raidījums — Brīdis ar Dievu, viļņa garums 1250. Ošavas raidītājs. Tel. AM 1-4218

Laikrakstam LATVIJA AMERIKĀ
123 Huron St., Toronto, Ont., Canada
Lūdzu izsūtiet man laikrakstu LATVIJA AMERIKĀ

līdz ..... **uz** ..... **mēnešiem ar šādu adresi:**

Mr., Mrs., Miss .....

Adrese: .....

Pievienoju Money Orderi, čeku vai skaidrā naudā $ .....

..... **abonementa uzsākšanai — pagarināšanai**
(Nevajadzīgo svītrot)

Paraksts .....

Abonēšanas maksa: $1.50 par 1 mēn., $4.50 par 3 mēn. $8.50 par 6 mēn.; $16.00 par gadu.

Visi mūsu laikraksta abonenti un pārstāvji lūgti kārtot savus maksājumus tieši ar apgādu Daugavas Vanags, 123 Huron St., Toronto, Ont., Canada, vai ar galveno pārstāvi ASV — A. Lāčī, 101 Brightwater Court, Brooklyn 65, N.Y., U.S.A.

K. KĀRKLINS

pārstāvis pie UNO MANKIN Real Estate,

Member of Toronto Real Estate Board; Member of Ontario Association Real Estate Board

392 DANFORTH AVE.
Birojā HO 1-1114,
mājā HO 5-6384

IPAŠUMI TORONTO, MĀJAS, VEIKALI VISOS PILSĒTAS RAJONOS un LAUKU APKĀRTNE.

PRIECĪGUS LIELDIENU SVĒTKUS

novēlu saviem klientiem un visiem tautiešiem

Mājas pircējiem sagādājam naudu iemaksām par 3% gadā.

Dr. ADOLFS TŪTERS PĒDĒJĀ CEĻĀ

Kapličā, kas slīga ziedu kalnos, pie aizgājēja šķirsta skumst viņa dzīvesbiedre, meita Laila un dēls Kaspars. J. Kreiļa uzņ.

No ziedu klēpjiem pārpildītās Sv. Trisvienības baznīcas Toronto trešdien, 2. aprīlī, māc. A. Lūsis uz pēdējo atpūtu izvadīja Dr. Adolfu Tūteru. No viņa atvadīties bija sanācis tik liels tuvu un tālu draugu pulks, ka baznīca bija pilna kā Ziemassvētku dievkalpojumā. Izjustus un dziļi pārdzīvotus atvadu vārdus, pieminēdams seno teiku par stipro Tūteru ozolu, kas audzis Tūteru dzimtās mājas pagalmā, teica māc. A. Lūsis, atcerēdamies aizgājēju kā lielu mīlestībā, stipru ticībā un pacietīgu pienākumā pret Dievu un savu tuvāko.

Skaisti pārī aizgājēja ziedu klātajam šķirstam un pavadītāju noliektajām galvām izskanēja Maigas Dežardēnas melodiskais, tīrais dziedājums — Ej, saulīte, drīz pie Dieva, pavadot ērģelniecei E. Ozolai - Timermanei. Tad sākās nelaika pēdējais ceļš uz Jorkas kapsētu, sekojot milzu gaŗai pavadītāju automašīnu rindai.

Pēc mācītāja izvadīšanas vārdiem no Dr. A. Tūtera atvadījās visu kollēgu vārdā Dr. P. Bārdiņš, no Baltijas sieviešu padomes A. Kopmane, no bij. darba biedriem 7. Siguldas kājnieku pulkā Alūksnē un vēl daudzi, daudzi citi nelaika bijušie pacienti draugi, paziņas.

Mierīga pievakares saule nolaidās pār kapsētas kokiem, kad to atstāja pēdējie pavadītāji un aizgājēja piederīgie.

Sarīkojumu kalendārs Toronto

9. aprīlī sezonas noslēguma deju vakars — tikai jauniešiem — Sv. Andreja baznīcas zālē.
12. aprīlī — T. Ķeniņa klavieru studijas audzēkņu vakars.
12. aprīlī — Latviešu saimniecisko darbinieku apvienības biedru un ievestu viesu vakars TLB telpās, 198 Osler ielā.
19. aprīlī — DV Sp. kluba jubilejas balle Kolumba zālē.
26. aprīlī TLB rīko tenora Leo Lipomaņa un soprānes Terēsas Stratas koncertu Casa Loma bibliotēkas zālē.
Svētdien, 27. aprīlī Garīgu dziesmu diena — apvienotu ASV un Kanadas Latviešu baptistu draudžu koŗu kopkoncerts.
3. maijā, plkst. 8.00 vakarā Ītona auditorijā dabas un zvēru pētnieka Sašas Ziemeļa filma-referāts „Dzīvē Dienvidamerikas mūža mežos".
TLB Sestdienas skolas Ģimenes dienas sarīkojums — 4. maijā skolas telpās.
9. maijā — Kurzemes kapitulācijas 13 gadu atcere — Akts - koncerts Leģiona zālē, 22 College St.
25. maijā — vīru koŗa Viesturs koncerts Leģiona zālē, College St.
25. maijā vīru koŗa Viesturs koncerts Leģiona zālē, College St.
1. jūnijā — Latviešu skolas izlaiduma akts:
20. jūnijā — Līgo balle pie papardes zieda Palace Pier telpās.

HAMILTONĀ

12. aprīlī — Hamiltonas DV sporta kopas Sparta Hamiltonas kausa spēles ar deju.
13. aprīlī — pl. 3 p.p. Hamiltonas Daugavas Vanadžu rīkotā modes skate.
19. aprīlī vīru koŗa Viesturs koncerts.
20. aprīlī — skautu rīkotās Sv. Jura atceres svinības.
7. jūnijā — Hamiltonas latviešu skolas izlaidums.
15. jūnijā — Aizvesto piemiņas dienas sarīkojums.
21. jūnijā — Līgo svētki.
4. oktobrī — HLB gada svētki.
18. oktobrī — Hamiltonas DV gada svētki.
1. novembrī — HMMK balle.
22. novembrī — 18. novembŗa svinības.

LONDONĀ, ONT.

Tuvākie sarīkojumi Londonā būs šādi:
21. jūnijā — Sidrabenes pārvaldes rīkotais brīvdabas uzvedums Sidrabenē: „Līgo vakara norise latviešu sētā."
11. jūlijā — vijolnieka A. Dunkeļa koncerts.

ASPAZIJU PIEMINOT . . .

(Pārnesums no 5. lpp.)

„Neraud, neraud, mana tauta,
Sudrabota gaisma aust."

Un šie spraigie, gaišie paļāvības himnas vārdi:

„Dvēseles saknes aug pāri par
pagātnes sāpēm —
Mūžam Latvija dzīvos un
mirdama nemirs!"

Šie vārdi paliek atmiņā, sevišķi atceroties rudens dienu, kad apciemoju Aspaziju viņas mītnē Rīgas Jūrmalā. Tai vienā pusē tek Lielupe, joņo vilcieni, otrā — šalc priedes kāpās un balta puto jūŗa. Dzejniece kavējas atmiņās savā jaunībā. Stāsta par kopējām mūža gaitām ar Raini, piemin Vaidelotes pirmizrādi. Roka šķirsta šen nodzeltējušas albuma lapas. Tur Raiņa uzņēmumi dažādos gados. Jūlija Skaidrīte — Asja, Dace Akmentiņa — Mirdza. Tālāk Rīgas Jaunā teātŗa personāls pēc „Sidraba šķidrauta" izrādes. Ap dzejnieci ir viņas daudzo lugu tēlu galerija, viņas talanta veidotie, straujo asiņu, cīņu, kaislību tēli: Aspazija, Mirdza, Liesma, Laima, Guna, Zeltīte, Rute. Vai tās ir reāli pasaules cilvēki, vai nereālas pasaku būtes, Aspazija ir tām atdevusi savu dvēseli.

Puritāniski vienkārša ir telpa, kuŗā dzejniece aizvada dienas lielāko daļu. Plata, senlaicīga gulta, istabas stūŗi krāsns, logā vējš planda priekšā aizvilkto lakatu. Telpa ir vēsa, grūti piekurināma. Pie sienas Ūdera glezna „Meitene ar tauriņu". Atvadoties dzejniece man dāvina ģimetni ar uzrakstu, kas vēl tagad trimdā liek arvien ar ticību raudzīties nākotnē.

Skaists ir bijis Aspazijas, vētras un sapņu dzejnieces, mūžs. Nekas nav spējis liekt viņas lepno garu — arī dzīves novakarē ne, kad viņa mierīgi atskatās uz padarīto „paveikto un saka:

„Ir sēklas grauds un jauna
nākotne,
Mums katra diena — jauna sē-
kotne."

Bēŗu diena 1943. g. novembrī izvēršas par atklātu demonstrāciju pret okupācijas varu. Kad lāpu gaismā izskan daudzie piemiņas vārdi, kapu klusumā un rēnajā miglā izzūd Baņutas sēru marša skaņas, nāk prātā dzejnieces vārdi: „Es sadegu — nu manim vajag spīdēt" . . . Pēc „Dievs, svētī Latviju" pavadītāji izklīst, dzejniece paliek viena.

Liekas, ka trimdinieki Aspaziju piemirsuši. Vai Raiņa un Aspazijas Fondam un izdevējiem nebūtu pienācis laiks padomāt par dzejnieces darbu izlases izdošanu? Lai varētu teikt:

„Ak, šī negantā dzīve, cik tomēr tā skaista,
Trīsreiz mirt nav par daudz,
lai vienreiz dzimtu."

Z. Ritmanis.

VIESIS . . .

(Pārnesums no 5. lpp.)

* * *

Es ilgi vēl tālumā dzirdēju zvanus, dziesmas un tādas kā pazīstamu cilvēku balsis. Tas laikam bija tēvs, kas sacīja:

„Sēstieties mudīgi, lai varam ātrāk izbraukt ārā no miesta."

Tad es jutu tādu kā šūpošanos. Kad pavēru acis, redzēju mūsu zirga plato muguru. Bet rīta spožā saule krita tieši man sejā. Pievilkusi sev tuvāk, māte uzsedza man savu vilnas lakatu. Tad es atkal aizvēru acis un vairāk nekā neredzēju. Laikam tēvs atkal mūs veda mājās . . .

* * *

„Kāds tu liels gulētājs pašā Lieldienu rītā," piecēlusi no gultiņas, kuŗā es biju noguldīts ar visām drēbēm, sacīja vecāmāts. **„Nāc, tagad ēdīsim Lieldienu brokastis."**

Pienācis pie galda, saliku rociņas un citiem līdzi skaitīju lūgšanu. Tad izdzēru svētīto ūdeni un pasniedzos pēc pīrāga šķēles. Māte nolika man priekšā gaļas gabalu, pusi svētītas olīņas un, pavilkusi tuvāk sviesta trauciņu, skubināja, lai ēdot. Bet šoreiz es nespēju neko paņemt rokā. Es biju ko savādu ieraudzījis. Pie galda sēdēja kāds svešinieks — Lieldienu rīta viesis. Man likās kaut kas pazīstams svešinieka sejā. Tās bija tādas kā mana tēva acis, pelēkie mati, iesirmuši pie deniņiem. Jā. Tādš gan apmēram izskatījās mans tēvs. Bet mute tik tīra un gluda. Ne bārdas rugāja, ne kuplo ūsu. Tā nebija mana tēva mute.

Svešais sēdēja pie galda baltā kreklā, ēda lēni un sacīja pa vārdam. Bet es, aizņemts ar savām domām, neko nedzirdēju. Man vēl arvien ausīs skanēja Lieldienu zvani un dziesmas. Ari neizgulētais nakts miegs vilka acu plakstiņus uz leju. Jo ilgāk es vēros svešajā sejā, jo vairāk manī radās pārliecība, ka tas ir . . .

Paskatījos uz māti, tad vecomāti, starp kuŗām es sēdēju. Bet viņas garšīgi ēda un skubināja mani:

„Ko tu skaties apkārt, kā savējos nepazīdams. Ēd kaut ko."

Tad es sapratu, ka citi to neredz. Pieliecies mātes ausij, pavisam klusā balsī teicu:

„Māmiņ, es redzu Lielo Viesi. Viņš sēd tur pie galda man preti."

„Kādu viesi? Vai savu tēvu vairs nepazīsti," atsacīja māte.

Bet kad es arvien vēl skatījos svešajā sejā, kuŗa tagad tik sirsnīgi smaidīja, māte atkal ierunājās:

„Arī es tevi, Pēter, šorīt nepazītu, ja tas nebūtu mūsu Laucis, ar kuŗu piebrauci pie baznīcas. Kad daudz gadu cilvēks redzēts ar ūsām, stipri pārvēršas ja tās pēkšņi nogriež."

Tad arī ierunājās svešā mute:

„Nu tā gadījās. Kamēr līdzināju ūsas, tikmēr ieņēmu par daudz . . . Tad nogriezu pavisam."

PAVADIET ŠOGAD ATVAĻINĀJUMU ASV!

Tautieši, mēs varam atļauties jums to piedāvāt Capā Codas pussalas dienvidpusē Falmothā, skaistā ezera krastā, netālu no okeana pludmales.

Jums būs arī iespēja izmantot mūsu jauno motorlaivu piekrastes salu apbraukāšanai, makšķerēšanai un ūdens slēpēšanas iespējai; ja kāds to vēl neprastu, būs izdevība iemācīties.

Pieprasiet tuvāku informāciju, rakstot:

J. HIRŠS, 58 GARDNER ST., W., ROXBURY, MASS., U.S.A.
TEL.: FA 5-9781, BOSTON.

J. HIRŠS

Hamiltonieši gatavi cīņai un pārsteigumiem!

Parasti hamiltonieši ir miermīlīga tauta, izņemot tos gadījumus, kad viņai tādi nav . . . un tādi viņi nebūs 12. aprīlī, aizstāvot divus kausus: Hamiltonas kausu sieviešu volejbolā un Pilsētu kausu, ko dāvina Hamiltonas DV nodaļa vīriešu basketbolā, DV „Spartas" sarīkojumā.

Volejbola izcīņa sāksies plkst. 2 dienā Pearl un Napier ielu stūrī, Cionistu baznīcas vingrotavā. Skatītājiem būs izdevība redzēt arī jaunākās modes maisus kā sportam, tā arī sarīkojumiem, kas ieteicami visiem, kam kas slēpjams . . .

Plkst. 5 pēc Hamiltonas West laika sāksies basketbola cīņa, kāda vēl nekad nav notikusi — proti, starp Toronto izlasi un Hamiltonas izlasi: mobilizācijas kārtība — meteori, veterāni, pedestriāni un citi jāņi. Vai jūs domājat, ka viņi bumbu nekad nav redzējuši? — Nāciet paskatities, par vilšanos netiks gādāts!

„Galā" balle notiks plkst. 8 vakarā, Rainbow zālē, King un Sanford ielu stūrī. Bez šaubām, tiks vēlēta gadskārtēja karaliene, bet viņas priekam tiks vēlēts arī — pirmais balles karalis, par kādu varēšot kļūt arī tāds, kas jau kādai karalienei pielaulāts pirms 50 gadiem vai agrāk. Man tiešām tas viss būtu jāredz — un tāpēc uz redzēšanos!

Jūsu Volejs Baskets.

HAMILTONAS DV SPORTA KOPAS „SPARTA" SARĪKOJUMI 12. APRĪLĪ:

Plkst. 2 dienā Hamiltonas kausa izcīņa **sieviešu volejbolā,** Pearl un Napier ielu stūrī, Cion baznīcas vingrotavā. No Torontō puses braucošiem nepabraukt garām Pearl ielai!

Plkst. 5 pēc pusdienas reizi satiksies Toronto un Hamiltonas izlase vīriešu basketbolā, Hamiltonas DV nod. dāvinātā Pilsētu kausa izcīņā.

Plkst. 8 vakarā Pavasara balle Rainbow zālē, King un Sanford ielu stūrī, Hamiltonas austrumu pusē. Balles karalienes un kararaļa vēlēšanas.

Apmeklēt lūdz Hamiltonas DV sportisti.

SKAISTS KRISTUS AUGŠĀMCELŠANĀS UZVEDUMS

Sv. Jāņa draudzes Toronto svētdienas skolas uzveduma dalībnieki. J. Kreiļa uzņ.

Sv. Jāņa draudzes svētdienas skolas audzēkņu Lieldienu uzvedumu par Kristus augšāmcelšanos Sv. Jāņa baznīcas telpās noskatījās vairāk kā simts bērnu un tikpat daudz pieaugušo. Uzvedumu pēc māc. A. Lūša meta bija sagatavojusi skolas vadītāja A. Kurse. Uzvedumu, gan mazliet saīsinātu, pārraidīs Toronto televīzijas raidītājs sestdien, 5. aprīlī, pl. 7 v. uz 6. raidceļa. Cik zināms, šis ir pirmais gadījums, kad kādas svētdienas skolas audzēkņi aicināti piedalīties Kanadas televīzijas raidījumā.

Uzvedumu ievadīja ar Sarmas Kaļiņas klavieŗu soli, atskaņojot Hendeļa „Sarabanda", pēc kam Tonija Krūka deklamēja fragmentus no A. Saulieša „Klusā nedēļa". Svētdienas skolas skolotāja E. Rutenbacha uzvedumam bija sacerējusi piemērotu dziesmu „Manis dēļ tu miris esi", ko nodziedāja Sibile Ganna, bet Jānis Sukurs bija rūpējies par atbilstošām dekorācijām. Jēzus māti Mariju tēloja Anita Bruže, Juhannu — Maija Mikelsone, Mariju Magdalēnu — Benita Atteka, Jēzus mācekli Jāni — Jānis Lūsis, mācekli Pēteri — Viesturs Treiguts. Eņģeļus tēloja Irma Liduma un Ramona Atteka, bet lasītājus Aigars Brencis un Edvins Kukurs. Uzvedumā piedalījās arī Brigita Kukura, Inta Hanzena, Ilze Kurse, Ināra Māliņa, Gunta Mikelsone, Ilga Salnāja un svētdienas skolas vecākās grupas meiteņu koris. Pēc labi sagatavotā uzveduma, ko skatītāji uzņēma ar lielu atsaucību, draudzes priekšnieks Ž. Rutenbachs pateicās uzveduma dalībniekiem, pasniedzot ziedus arī autoram māc. A. Lūsim, svētdienas skolas vadītājai A. Kursei un dāmu komitejas priekšniecei L. Lūsei, bet bērniem izdalīja saldumus.

LIELDIENAS GRIEĶU CIEMĀ . . .

(Pārnesums no 4. lpp.)

tropārijs iesākas: „Kungs, sieviete, kas iegrimusi daudzos grēkos, juzdama Tavu dievišķību, uzņemas vīraka nesējas pienākumu un vaimanādama nostājas pie Tava kapa . . ." Viņa atzīstas, ka viņā kā bezmēness nakts mīt grēcīga milestība un kārdinājumu dundurs. Viņa lūdzas, lai Kungs pieņem viņas asaru straumes, lai ļauj skūpstīt Viņa kājas un noslaucīt ar saviem matiem . . .

Šeit, tropārijs, kā teika stāsta, pārtraukts, jo klosterī ienācis Teofils, kas nekad nav spējis Kasiānu aizmirst un Kasiāna, baidīdamās no kārdināšanas, aizbēgusi, atstādama uz galda nenobeigtu tropāriju, kur Teofils ierakstījis: „Kā Ieva paradīzē, troksni izdzirdusi, no baiļēm noslēpās . . ." Viņš aiziet. Kasiāna turpina un nobeidz tropāriju: „Manu grēku vairumu un Tavu spriedumu bezgalību, kuŗš var to izpētīt, manas dvīseles Glābējs? Nenodod mani, Tavu kalponi, Tu, kas esi bezgala žēlsirdīgs."

Tā izskan Lielās otrdienas vakarā, kamēr dārzos klusu plaukst cēlās, baltās lilijas, lēni šūpodamās uz saviem gaŗajiem kātiem kā milzīgi, balti zvani ar zelta mēlēm.

Zaļo Ceturtdienu grieķu sauc par „sarkano". Pie visu māju durvīm izkārtas sarkanas lentas. Tiek krāsotas olas — parasti sarkanas. Vakara dievkalpojums ieilgst līdz pat pusnaktij, jo priesteris lasa visus 12 evaņģelijus. Mēs atkal izstagājam Kristus dzīves ceļu. . .

Lielās Piektdienas rītā sāk skanēt sēru zvani. Gadās, ka līst, bet cturi mākoņiem izzogas saules stars, un visa pasaule mirdz, smaržo un sēro . . . Jaunavas nes uz baznīcu puķes Kristus „kapam", un viņu drēbju krokās un matos mirdz sīkas lietus lāses . . . Vakarā baznīca ir pārpilna. Visi tur rokās degošas sveces. Vīraks un vīstošie ziedi, ap Kristus „kapu" apvīti, piepilda baznīcu ar sērīgu tvanu. Jauniešu koris dzied Kristus ciešanu himnas, bet baznīcā valda milzīga kņada, tā ka priesterim nereti jāapsauc. Man ir brīnums, kā Lielajā Piektdienā var tā trokšņot . . .

Lieldienu sestdienas vakarā saimnieces izvāra tradicionālo Lieldienu nakts zupu „majiricu" — no jēru zarniņām, plaušām un aknām, ar dažādām garšvielām. Zupai piekuļ citronu-olu mērci. Tuvu pusnaktij skan zvani, un visi pošas uz baznīcu. Pusnaktī visas sveces izdzēš. No altāŗa priestris nes augšāmcelšanās gaismu, paziņodams: „Kristus augšāmcēlies!" Visi iziet laukā baznīcas pagalmā un apsveic viens otru, saskūpstās. Valda milzīgs tracis — kā nekur pasaulē, krīt ausis cieti. Visur viņiem nepieciešams skaļums. Visur — arī baznīcā. Mēs, ziemeļnieki, esam klusāki, bet vai mēs neticam dziļāk? Dievkalpojums turpinās ar Svēto vakarēdienu. Naidnieks naidniekam lūdz piedošanu. Ir arī tādi, kas nelūdz, arī netic. Ir tādi, kam Lieldienu zvani aizskan gaŗām . . . Dievkalpojumam beidzoties, jau krietni uz rīta pusi, visa ģimene bauda garšīgo „majiricu", kas pēc ilgā gavēņa, protams, garšo lieliski. Šad un tad ir arī dzirdēts, ka viens otrs pārēdies.

Pirmajos svētkos nepieciešams jēra cepetis vai arī tradicionālais jērs, cepts laukā uz iesma, bez kā grieķi nemaz nevar Lieldienas iedomāties. Ari te „sit" olas un šūpo, uzsāk šūpošanās notiek augsā olīvu kalniņā. Iemet virvi sirmo olīvkoku zaros, kur lejā no stāvās klints šūpojas jūŗa un gar klints sāniem zied klinšu vijolītes . . .

Bet nekur es nejūtos labāk kā Ungurpils ezera krastos, kur vītolu brūnajos zaros šūpojās sudrabaini maigie pūpoli. Cik patiesi ir dzejnieka Andreja Eglīša vārdi: „Tik manā dzimtenē tāds pavasaris, Tu minēt nevari vairs citas vietas . . .

Jūsu Vidzemniece.

LIELĀ CETURTDIENA VAI ZAĻĀ PIETDIENA?

Īsi pirms redakcijas slēgšanas redakcija saņēmusi vairāku abonentu Toronto lūgumu pēc paskaidrojuma, ko lai viņi dara gadījum, kad kāds labi pazīstams bij. sabiedriskais darbinieks tos pa tālruni uzaicinājis pie sevis uz šampanieša brokastīm Zaļās Piektdienas rītā?

Šampanietis ir laba lieta, brokastis arī, atliek tikai problēma, kad uz šīm lepnajām viesībām jāierodas?

1001

drēbju paraugi kungu un jāmu drēbniecībā. Labākio angļu audumi ar pieņemamu cenu katra kabatai. Garantēts darbs. Tīrīšana un krāsošana.

A. SILAVS,

415 Dundas St., E., Toronto (pie Parliament St.). Tel. EM 4-0083.

Atvērts no plkst. 8—8 vakarā

VISĀDA VEIDA ELEKTRISKIE
LEDUSSKAPJI
Remonti. Pārbūve un uzstādīšana.
PĒTERIS KUŠĶIS, RO 6-6625.

EXPRESS TV SERVICE
RO 9-6732, TORONTO
RADIO UN TELEVĪZIJAS DARBNĪCA.
Ātra apkalpošana visā pilsētā no pl. 9 rītā līdz 10 vakarā.
Žanis Jākabsons

Vasarnīcu apbūves gabali
pie Simko ezera
Platība sākot ar 75 x 200 pēdu un lielāki.
Cena no $500,- — $1.500,-, iemaksa $25,-, nomaksa $10,- mēnesī.
Tuvākai informācijai zvanīt
V. KĻAVIŅAM:
darbā HU 5-1177, mājās RO 2-7188.
FARLINGER & LANGER
Real Estate